

**DRAMA
OPERABALET
MARIBOR**

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

LETNO POROČILO 2018

**»Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu
Slovenskega narodnega gledališča Maribor
in na Festivalu Borštnikovo srečanje«**

Created in Drama, Opera, Ballet
of the Slovene National Theatre Maribor
and at Maribor Theatre Festival

MARIBOR, FEBRUAR 2019

www.sng-mb.si

Ustanovitelj javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor

Vlada Republike Slovenije

Ime zavoda: **Slovensko narodno gledališče Maribor, javni zavod**
 Skrajšano ime: **SNG Maribor**
 Slovenska 27, 2000 Maribor
 Matična številka: 5053315000
 Davčna številka: SI19801491
 Dejavnost: 90.030
 TRR: 01100-6000012730, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
 Telefonska številka: 02/ 250 61 00
 Telefaks: 02/ 250 61 08
 Elektronski naslov: sng.maribor@sng-mb.si
 Ustanovitelj: Vlada R Slovenije (Ur. l. 46/2003, 68/2003, 98/2008, 59/2010, 33/2017 – Sklep Vlade Republike Slovenije o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor)

Javni zavod je vpisan v sodni register pravnih oseb pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod registrsko številko 397-00.

Organi zavoda: direktor, Svet SNG Maribor in Strokovni svet SNG Maribor.

Direktor SNG Maribor

Danilo Rošker

Umetniški direktor Drame
Aleksandar Popovski

Umetniški direktor Opere
Simon Krečič

Umetniški direktor Baleta
Edward Clug

Umetniški direktor
Festivala Borštnikovo srečanje
Aleš Novak

Pomočnik direktorja
za tehnične zadeve
Jože Šnuderl

Pomočnica direktorja
za finančne zadeve
Aleksandra Hojnik

Svet SNG Maribor

dr. Suzana Žilič Fišer, predsednica
Jaki Jurgec, namestnik predsednice
Lidija Divjak Mirnik (do septembra 2018)
Vlasta Drozg
Primož Kristan
Zdenka Križanič (od decembra 2018)
Drago Naberšnik
Mateja Pucko

Strokovni svet SNG Maribor

Darko Brlek, predsednik
Jaki Jurgec, namestnik predsednika
Tomaž Habe
dr. Mihaela Koletnik
Eva Kraš
Ana Perne
Alenka Ribič
Tomaž Rode
Matija Varl

Nehvaležna popotnica ob prihajajoči stoletnici Slovenskega narodnega gledališča Maribor – namesto načrtovanj pričakovanih vrhunskih umetniških dosežkov prevpraševanje o doseganju minimalnih izvedbenih standardov

V delovanju slehernega javnega zavoda – ne zgolj Slovenskega narodnega gledališča Maribor, ki je s svojimi štirimi umetniškimi enotami Dramo, Opero, Baletom in Festivalom Borštnikovo srečanje nedvomno največji in najkompleksnejši tovrstni zavod v državi – pride tisti neizogibni in pogosto prelomni trenutek, ki lahko kljub številnim vrhunskim umetniškim uspehom tako na državnem kot v mednarodnem merilu relativizira oziroma celo postavi pod vprašaj nadaljnji obstoj še tako trdno stoječe ustanove. Še toliko bolj obžalovanja vredno pa se zdi – še posebej v luči že dodeljenih sredstev ustanovitelja, namenjenih za izvedbo umetniškega programa v letu 2019 –, če omenjeni trenutek pride v času težko pričakovane obeležitve stoletnice obstoja SNG Maribor, ko bi se namesto spraševanja o zagotavljanju osnovnih pogojev dela lahko posvetili vprašanju o možnosti nadaljnega razvoja programa, nujni implementaciji močno podhranjene kadrovske strukture in nasploh iskanju novih priložnosti za skupno doseganje vsega tistega, kar se je še včeraj zdelo nemogoče. Preteklo leto 2018 je bilo torej kljub vsem mednarodnim in domačim uspehom predvsem čas nehotenega premisleka, kakšno mesto v današnji družbi imata sploh kultura in umetnost ter z njima Slovensko narodno gledališče Maribor, ki se ne spopada zgolj z vse večjimi težavami pri iskanju ravnotežja med doseganjem pričakovanih umetniških rezultatov in pozitivno poslovno bilanco, ampak je ob doslednem izvajanju potrjenega sanacijskega načrta za obdobje 2017–2021 doseglo skrajno spodnjo limito še vzdržnega – tako v poslovnem, kadrovskem in umetniško produkcijskem smislu. K sreči pa se tudi v času krize – čeprav zanjo v resnici ni legitimne in realne globalne oziroma na ravni države makroekonomske podlage, ampak je plod kratkovidnih odrekanih finančne podpore odgovornih v politiki – lahko pokaže kvaliteta delovanja vseh zaposlenih v SNG Maribor – umetniških, tehničnih in strokovnih sodelavcev.

Ob veliki pripadnosti mariborski gledališki hiši in motiviranosti za doseganje vrhunskih rezultatov bi se kljub vse slabšim pogojem dela ter ob veliki strokovni in moralni podpori Sveta SNG Maribor najprej želel zahvaliti vsem zaposlenim ter obema sindikatoma. S ponosom na naše skupno sodelovanje pa bi se rad zahvalil tudi umetniškemu direktorju Opere Simonu Krečiču in umetniškemu direktorju Baleta Edwardu Clugu – za njuno požrtvovalno delo, konstruktivni dialog in iskanje sprotnih in vedno bolj kreativnih rešitev pri premagovanju prepek z namenom doseganja karseda prepoznavnih vrhunskih umetniških dosežkov, ki pa se ob obstoječi hierarhiji vrednot aktualne politike ne morejo vselej pohvaliti s pozitivno poslovno bilanco. S svojimi inovativni pristopi in vizijami sta se v ustroj mariborskega gledališča in mesta Maribor prepoznavno vključila tudi umetniški direktor Festivala Borštnikovo srečanje, g. Aleš Novak, ter umetniški direktor Drame, g. Aleksandar Popovski, s svojimi bogatimi izkušnjami in motivacijo pa je odgovorno mesto tehničnega vodje prevzel g. Jože Šnuderl.

Med še posebej izstopajočimi uspehi Slovenskega narodnega gledališča Maribor v preteklem letu 2018 velja izpostaviti poleg dramskih, opernih in baletnih premier gostovanja, ki so pustila velik vtis v mednarodnem prostoru, začevši z gostovanjem drame *Medeja* na Iberoameriškem festivalu v kolumbijski prestolnici Bogoti, na dveh odmevnih festivalih v Črni gori ter v HNK Reka in INK Pula na Hrvaškem. Velik uspeh so zabeležila tudi gostovanja predstav *Brezmadežna* in *Somrak bogov* v HNK Zagreb ter baleta *Stabat Mater* in *Posvetitev pomladi* v bogotskem Teatru

Colón, sodobni balet *Leva desna, leva desna* pa se je v izvedbi mariborskega baletnega ansambla in solistov uvrstil celo na repertoar prestižnega sanktpeterburškega Aleksandrinskega gledališča. Svojo umetniško prezenco pa smo ob že tradicionalnem gostovanju v Oderzu okrepili tudi drugod po sosednji Italiji, še posebej z zadnjo baletno uspešnico *Smrt v Benetkah* v Teatru Udine.

S trdnim prepričanjem, da je vlaganje v prihodnost človeških virov – konkretno v umetniške, strokovne in tehnične kadre SNG Maribor, brez katerih izvedba umetniškega programa in izvajanje poslanstva zavoda nista mogoča – edini porok za svetlo prihodnost, smo tako v letu 2018 sočasno izvajali več razvojno naravnanih projektov. Med pomembnimi inovativnimi in pilotskimi projekti velja tako omeniti projekt *Prvi prizor – gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov*, ki je usmerjen predvsem v usvajanje različnih učnih okolij ter v krepitev pozitivnih izkušenj z umetnostjo pri najmlajših generacijah obiskovalcev, ki šele vstopajo v kompleksen in navdihujoč prostor gledališča. Z namenom vsaj delnega reševanja akutnega kadrovskega primanjkljaja smo uspešno kandidirali na dveh razpisih in tako pridobili evropska in državna sredstva za izvajanje projekta Evropskega socialnega sklada in Republike Slovenije »Podpora novim kariernim perspektivam 2018–2021« ter projekta Evropskega socialnega sklada in Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS »Pridobivanje dodatnih znanj za mlade na področju kulturnih dejavnosti«.

Leto 2018 je ob več kot uspešnih koncertnih dogodkih, kot so tradicionalni koncert »Operna noč v Mestnem parku«, različni koncerti z namenom promocije operne poustvarjalnosti, Božično-novoletni koncert simfoničnega orkestra ter Božični koncert opernega zbora, pozitivno zaznamovala tudi uspešna kandidatura na evropskem razpisu Ustvarjalna Evropa (Creative Europe). Z izvedbo projekta *Port of Dreamers* se tako ob evropski finančni podpori kot pridruženi partner mednarodno priznane institucije Poletni festival Dubrovnik ukvarjamo s perečo in z večplastno problematiko sodobnih migracij ter z njihovo »aplikacijo« oziroma reprezentacijo v ustrezen umetniški (gledališki) kontekst.

Velike uspehe pa že po razmeroma kratkem prevzemu umetniškega vodenja Aleša Novaka beleži tudi osrednji slovenski gledališki festival – Festival Borštnikovo srečanje –, ki je z novimi programskimi sklopi ter z inovativnimi pristopi pri nagovarjanju občinstva ponovno našel svoj kompas, kar se ne nazadnje kaže tudi v večji odprtosti festivala karseda širokemu krogu ljudi ter (bolj ali manj) naključnim kulturnim turistom. Ob neizbežni konfrontaciji s prihodnostjo in z bremenom stoletnice Slovenskega narodnega gledališča Maribor, ki bi pravzaprav morala biti slovesni dogodek za celotno slovensko kulturo ter priložnost za iskanje novih izzivov ter izhodišče nadaljnjih pozitivnih preobratov v kulturni sferi, tako ostane le naivno upanje, da bomo lahko našete uspehe v takšni ali drugačni obliki ponovili tudi v prihodnjem letu 2019. Zato naj za zadnjo – stoto upihnjeno svečko na torti ostane zgolj »pobožna želja«, da bi vrhunske umetniške uspehe Slovenskega narodnega gledališča Maribor tako v domačem kot mednarodnem prostoru javno prepoznala tudi slovenska država in jih prav tako primerno ovrednotila, in to ne zgolj z ustrežno finančno podporo, ampak tudi v smislu radikalnih sprememb zakonskih pogojev, ki ne bi zgolj neprimerljivo izboljšali pogoje dela v našem javnem zavodu, ampak tudi povrnili ugled in status naših najodličnejših umetnikov in strokovnjakov ter ostalih zaposlenih, ki jim glede na izjemne rezultate njihovega dela v tem neugodnem času neusmiljenega potrošništva nedvomno pripadata.

Z odličnim spoštovanjem,

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

VSEBINA

I. POSLOVNO POROČILO

Splošni del

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

- 1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega uporabnika
- 2 Dolgoročni cilji SNG Maribor
 - 2.1 Temeljni cilji
 - 2.2 Ključni elementi vizije in dolgoročnega razvoja, ki ga pri svoji dejavnosti zasleduje SNG Maribor
- 3 Vsebinsko poročilo javnega zavoda SNG Maribor – Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje – za leto 2018
 - 3.1 Zastavljeni cilji za leto 2018
 - 3.2 Doseženi cilji v letu 2018
- 4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev za leto 2018 in primerjava z doseženimi rezultati v letu 2018
 - 4.1 Doseženi rezultati v letu 2018
 - 4.2 Analiza doseženih rezultatov poslovanja
 - 4.2.1 Splošne ugotovitve za doseganje prihodkov
 - 4.2.2 Splošne ugotovitve za doseganje odhodkov
 - 4.3 Splošne ugotovitve
- 5 Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa
- 6 Ocena uspeha pri doseganju ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta
- 7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila
- 8 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora
- 9 Pojasnila za področja, na katerih zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj niso bili doseženi
- 10 Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja
- 11 Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj
 - 11.1 Poročilo o uporabi sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme
 - 11.2 Analiza kadrovanja in kadrovske politike
 - 11.2.1 Sestava zaposlenih v SNG Maribor na dan 31. 12. 2018
 - 11.2.1.1 Število zaposlenih po organizacijskih enotah
 - 11.2.1.2 Sestava zaposlenih po statusu zaposlitve
 - 11.2.1.3 Sestava zaposlenih po delovni dobi
 - 11.2.1.4 Sestava zaposlenih po starosti
 - 11.2.1.5 Sestava zaposlenih po spolu
 - 11.2.1.6 Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo
 - 11.2.2 Napredovanja zaposlenih
 - 11.2.3 Fluktuacija
 - 11.2.3.1 Prenehanje delovnega razmerja po razlogih
 - 11.2.3.2 Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2018
 - 11.2.3.2.1 Evropski socialni sklad
 - 11.2.4 Bolniške odsotnosti zaposlenih
 - 11.2.4.1 Nadomestila bolniških odsotnosti

I POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2018

SPLOŠNI DEL

Glede na namen, zaradi katerega je bil zavod ustanovljen, kot javna služba opravlja naslednje naloge:

- izvaja gledališke, operne in plesne predstave;
- izvaja koncerte, plesne in druge prireditve sam ali v sodelovanju z drugimi organizacijami;
- organizira in izvaja gledališke, plesne in glasbene delavnice;
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in težje prilagodljivim družbenim skupinam po dostopni ceni;
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi in opernimi gledališči, s Cankarjevim domom in s Slovenskim gledališkim muzejem;
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija;
- sodeluje z Akademijo za glasbo in z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo in umetniškimi šolam omogoča predstavitev njihove umetniške produkcije;
- organizira in izvaja Festival Borštnikovo srečanje;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za razvoj gledališke, operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet, usposabljanjem umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter usposabljanjem tehničnega osebja;
- skrbi za gledališko, operno in plesno vzgojo mladih, omogoča predstavljanje novih del slovenskim avtorjem ter vzdržuje ravnovesje med kulturnim izročilom in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom;
- skrbi za kulturni razvoj z izdajanjem gledaliških listov in drugih publikacij in neguje strokovno in publicistično refleksijo;
- skrbi za dokumentiranje in arhiviranje predstav;
- skrbi za predstavitev kvalitetne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč;
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih v Sloveniji;
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih v tujini;
- nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov;
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in tujini;
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij in v mednarodnem prostoru;
- se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti in omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve;
- predstavlja svojo in slovensko umetniško produkcijo mednarodni strokovni javnosti preko Festivala Borštnikovo srečanje in z načrtnim vabljenjem tuje strokovne javnosti in selektorjev mednarodnih festivalov.

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA UPORABNIKA

- Zakon o delovnih razmerjih
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo
- Zakon o javnih uslužbencih
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
- Zakon o javnih financah
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2017 in 2018
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o zavodih
- Zakon o zaposlovanju in delu tujcev
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu
- Zakon o varstvu osebnih podatkov
- Zakon o interventnih ukrepih
- Zakon za uravnoteženje javnih financ
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor
- Kolektivna pogodba za javni sektor
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji
- Kolektivna pogodba o skupni metodologiji za uvrščanje orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede
- Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka
- Pravilnik o merilih za doseganje naziva prvak in vrhunski glasbenik
- Merila in kriteriji za zasedbo delovnih mest priznanih ustvarjalcev
- Pravilnik o delovanju Festivala Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o pogojih sodelovanja na Festivalu Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o avdicijah in delu avdicijske komisije
- Pravilnik o oddaji dvoran in drugih prostorov SNG Maribor
- Pravilnik o prodaji vstopnic
- Pravilnik o računovodstvu
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev
- Pravilnik o pripravi konsolidirane premoženjske bilance države in občin
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna

2 DOLGOROČNI CILJI SNG MARIBOR

Temeljno poslanstvo Slovenskega narodnega gledališča Maribor se tako z realizacijo programa vseh štirih entitet – Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje – primarno in v globalnem smislu osredotoča na razvijanje slovenske kulture in uprizoritvene umetnosti, zlasti gledališke, glasbenogledališke, glasbene (koncertne) in plesne umetnosti različnih žanrov, slogovnih usmeritev ter iz različnih časovnih obdobj. Med osnovne naloge našega javnega zavoda spadajo predvsem ustvarjanje in poustvarjanje vrhunskega umetniškega programa, vzgoja in izobraževanje mladih v gledališko, glasbeno in plesno umetnost, skrb in negovanje slovenskega jezika, katerega vloga presega domeno državitvornosti in nacionalno povezovalno funkcijo, saj je kot nosilec umetniške in znanstvene misli tudi najakutnejši indikator naše kolektivne zavesti in trenutne pozicije v svetu nenehnih sprememb.

V širšem kontekstu dostopnosti slovenske kulture in njene promocije želimo dosledno in popolnoma uresničiti poglobitvene zastavljene cilje resolucije *Nacionalnega programa za kulturo 2018–2025* in obenem promovirati **lastno zaščitno umetniško blagovno znamko**:

Ustvarjeno v Drami, Operi in Baletu SNG Maribor.

Temeljni dejavniki, ki omogočajo dolgoročni strateški razvoj zavoda, so: poslovna stabilnost, strokovnost in umetniška rast blagovne znamke Drama, Opera, Balet SNG Maribor in Festival Borštnikovo srečanje, geostrateški položaj mesta Maribor, dejstvo, da je Maribor univerzitetno mesto, bližina gledaliških središč, kot so Gradec v Avstriji, Zagreb na Hrvaškem in Budimpešta na Madžarskem.

2.1 TEMELJNI CILJI

»USTVARJENO v Drami, Operi in Baletu SNG Maribor«

- Biti gledališče s kakovostno gledališko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo in programom, ki dosega evropsko primerljive standarde in rezultate, tudi glede na način organiziranosti in financiranja;
- izgrajevati ustvarjalno, inovativno, uspešno in prepoznavno gledališče z gledališko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo v slovenskem, evropskem in svetovnem prostoru – še posebej utrjevanje položaja kulturnega središča in družbenega ugleda mariborskega gledališča na geografskem področju Severnega Mediterana, Zahodnega Balkana, Podonavja in bližnje Vzhodne Evrope;
- biti generator in osrednje gibalno kulturnega, gospodarskega in turističnega razvoja ter razvoja človeških virov in kakovosti življenja v regionalnem, državnem in meddržavnem okolju;
- vzpostaviti pogoje za vrhunsko produkcijo na področju gledališke, glasbene, plesne in koncertne umetnosti ter dvig ugleda blagovne kulturne znamke – »Ustvarjeno v Drami, Operi in Baletu SNG Maribor«;
- čim večja dostopnost javnih kulturnih dobrin s področja gledaliških, glasbenih, plesnih in koncertnih umetnosti za vse generacije s posebnim poudarkom na večji dostopnosti mladim in najmlajšim generacijam (predšolskim otrokom, osnovnošolcem, mladostnikom in študentom) ter različnim marginalnim družbenim skupinam;
- slediti ključnim pobudam in predlaganim smernicam Nacionalnega programa za kulturo od leta 2018 do 2025;

- prispevati k uveljavljanju in prepoznavnosti slovenske literarne, glasbene, plesne in koncertne kulturne zakladnice v multikulturni Evropi in širše v svetu;
- sodelovati z najpomembnejšimi kulturno-umetniškimi institucijami, s skupinami, z društvi in z osebnostmi v domačem mestu, celotnem slovenskem prostoru, zamejstvu in tujini na kulturno-umetniškem in strokovnem nivoju;
- sodelovati z različnimi nevladnimi organizacijami s primerljivimi humanističnimi usmeritvami in poslanstvom na področju kulture;
- spodbujati družbeni dialog z uprizarjanjem in s prirejanjem žanrsko raznolikih kulturno-umetniških dogodkov ter z razpiranjem različnih družbenih tematik in problematik;
- omogočiti umetniški razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju gledaliških, glasbenih, plesnih in koncertnih dejavnosti in skrbeti za njihovo promocijo v širšem slovenskem kulturnem prostoru;
- sistematično skrbeti za novo slovensko literarno, gledališko, glasbeno, plesno in koncertno produkcijo (s praižvedbami del različnih umetnostnih zvrsti in žanrov) z namenom povečevanja slovenske kulturne dediščine;
- skrbeti za ohranjanje in negovanje slovenskega jezika, še posebej v segmentu gledališkega, glasbenega žanra in plesne (baletne) tradicije;
- aktivno sodelovati z lastnimi produkcijami na uveljavljenih festivalih doma, v Evropi in drugod po svetu z namenom promoviranja in diseminacije slovenske ustvarjalnosti in poustvarjalnosti;
- biti kozmopolitsko repertoarno gledališče z jasno zastavljeno literarno, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo, ki s svojim zanimivim, inovativnim in estetsko dovršenim umetniškim programom zadovoljuje visoka pričakovanja in hotenja ciljnih skupin publike, ustanovitelja, pokroviteljev in različnih deležnikov s področja gospodarstva;
- stremeti h kontinuiranemu povečevanju števila obiskovalcev in lastnega tržnega deleža v kulturnem segmentu s pertinentnimi marketinškimi aktivnostmi, s trajnostno umetniško promocijo ter z optimizacijo človeških virov;
- povečati število abonentske publike, izboljšati obstoječi abonentski sistem in ga približati mlajšim generacijam ter povečati spletno prodajo vstopnic in abonmajev doma in v tujini;
- spodbujati kreativnost in pozitivno motiviranost zaposlenih in drugih sodelavcev;
- ustvarjati vrhunski gledališki, glasbeni, plesni in koncertni program ob upoštevanju sprejetih izhodišč in ukrepov sanacijskega načrta od leta 2017 do 2021;
- prizadevati se za učinkovitejše pridobivanje evropskih sredstev s kandidiranjem na različnih evropskih razpisih (Ustvarjalna Evropa, Interreg, kohezijski skladi idr.) za realizacijo projektov, ki izkazujejo mednarodni kulturno-umetniški pomen ter humanistično podobo sodobne evropske demokracije;
- urediti formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču z gledališko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo;
- izboljšati infrastrukturo javnega zavoda – nabava najsodobnejše tehnološke opreme za izvedbo najzahtevnejšega kulturno-umetniškega programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje;
- temeljita vsebinska prevetritev mednarodnega tekmovanja mladih opernih pevcev Ondina Otta z namenom dviga ugleda tekmovanja ter posledičnega trajnostnega razvoja operne poustvarjalnosti in njene popularizacije;

- izboljšati infrastrukturo javnega zavoda – energetska sanacija hiše in nabava tehnološke opreme za izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje z namenom doseganja tehnološke usposobljenosti in opremljenosti za izvedbo najzahtevnejših produkcij;
- obnoviti garderobe za celotni umetniški ansambel, izgraditi skladišča za scenografijo;
- nadaljevati gledališko-dramski arhivarski sistem in urediti glasbeni arhiv z namenom realizacije postopnega procesa digitalizacije in trajnega hranjenja (arhiviranja) kulturnih artefaktov (ekspozatov) s področja glasbene in plesne umetnosti, ki izkazujejo širši nacionalni in evropski pomen;
- prostorska adaptacija gledališke kavarne, ki naj postane integralni del uprizoritvenih praks mariborskega gledališča in eksemplarični primer spodbujanja druženja in komuniciranja med različnimi generacijami obiskovalcev;
- povečati dostopnost kulturno-umetniških vsebin s pomočjo digitalizacije in razvijanja spletne strani;
- prizadevati si za kontinuirano vzgojo in izobraževanje publike od najmlajših do najstarejših generacij;
- stremeti k optimalni politiki zaposlovanja in angažiranja umetnikov, ekspertov (strokovnjakov specifičnega področja), splošnih in tehničnih služb z namenom zagotavljanja karseda najboljših pogojev za izvajanje temeljnega poslanstva javnega zavoda in javne službe;
- povečati obseg deleža prihodkov iz nejavnih virov z uprizarjanjem tematsko najzanimivejših predstav.

2.2 KLJUČNI ELEMENTIVIZIJE IN DOLGOROČNEGA RAZVOJA, KI JIH PRI SVOJI DEJAVNOSTI ZASLEDUJE SNG MARIBOR

Usklajenost predlaganega programa z ustanovnim aktom in s strateškim načrtom JZ:

- izvaja gledališke, operne, baletne in plesne predstave različnih žanrov;
- izvaja kulturno-umetniške prireditve, koncerte, plesne in druge prireditve samostojno ali v sodelovanju z drugimi organizacijami;
- organizira in izvaja gledališke, plesne in druge delavnice, prilagojene za različne starostne skupine (od najmlajših, mladostnikov, odraslih, upokojencev idr.);
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in težje prilagodljivim družbenim skupinam po dostopnejših cenah;
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi in opernimi gledališči, s Cankarjevim domom, s Slovensko filharmonijo in s Slovenskim gledališkim muzejem (SLOGI);
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija ter drugim javnim zavodom in nevladnim organizacijam;
- sodeluje z Akademijo za glasbo, radio, film in televizijo, s Konservatorijem za glasbo in balet v Mariboru, z umetniškimi gimnazijami v mestu Maribor ter umetniškimi šolam omogoča predstavitev njihove umetniške produkcije;
- aktivno sodeluje z lastnimi predstavami in s kulturno-umetniškimi dogodki na referenčnih kulturnih prizoriščih v prioritetnih državah kulturnega sodelovanja (Ruska federacija, Ljudska republika Kitajska);

- pripravi in izvede različne brezplačne kulturno-umetniške dogodke (predstave, koncerte, vodene ogleda) ob dnevu odprtih vrat slovenskih kulturnih ustanov – Ta veseli dan kulture;
- organizira in izvaja osrednji slovenski gledališki Festival Borštnikovo srečanje;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za razvoj gledališke, operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet, usposabljanjem umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter usposabljanjem tehničnega osebja;
- skrbi za celovito umetniško vzgojo in izobraževanje občinstva, predvsem za gledališko vzgojo najmlajših generacij;
- omogoča predstavljanje novih del slovenskih avtorjev ter vzdržuje ravnovesje med kulturno tradicijo, dediščino in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom s primernim angažmajem v lasten kulturno-umetniški program;
- skrbi za strokovni kulturni diskurz, dokumentiranje in refleksijo z izdajanjem gledaliških listov, zbornikov, almanahov ter drugih publikacij;
- skrbi za lažje dostopanje do različnih umetniških vsebin z dokumentiranjem in arhiviranjem gledaliških predstav s pomočjo avdio in avdiovizualnega snemanja in predvajanja (t. i. podcasti) ter prenašanjem predstav v živo (t. i. live streaming);
- skrbi za predstavitev kvalitetne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj slovenskih in tujih gledališč;
- predstavlja lastno umetniško produkcijo na gostovanjih v Sloveniji in tujini;
- nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov, še posebej samozaposlenim in nevladnim organizacijam v kulturi;
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in tujini;
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij in v mednarodnem prostoru Severnega Mediterana, Zahodnega Balkana, Podonavja ter Srednje in Vzhodne Evrope;
- se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti in omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve;
- predstavlja svojo in nasploh slovensko umetniško produkcijo mednarodni strokovni javnosti preko Festivala Borštnikovo srečanje;
- skrbi za referenčnost, kritiško vrednotenje in mednarodno odprtost lastnih kulturno-umetniških prireditev z vabljenjem tuje strokovne javnosti in selektorjev mednarodnih festivalov;
- izvršuje različne programske in poslovne ukrepe sanacijskega načrta za obdobje od leta 2017 do 2021 z namenom zagotavljanja najboljših možnih pogojev opravljanja javne službe;
- načrtuje nove strategije razvoja kulture in umetnosti, predvsem v domeni uprizoritvenih umetnosti, glasbe in plesa (baleta) z upoštevanjem neposrednih potreb družbenega okolja, v katerem deluje javni zavod;
- skrbi za razvoj kulturnega turizma med slovenskimi državljani, kakor tudi skrbi za uprizoritveno kontinuiteto evropske gledališke tradicije s poudarkom na spodbujanju nastajanja slovenskih dramskih novitet z instrumentom javnega naročila oziroma natečaja ter z uprizarjanjem nagrajenih del;
- kontinuitete operne produkcije različnih nacionalnih šol oziroma tradicij (italijanska, nemška, francoska, češka, ruska idr.) s poudarkom na spodbujanju nastajanja slovenskih opernih novitet z instrumentom javnega naročila oziroma natečaja ter z uprizarjanjem nagrajenih del;

- razvija žanrsko nediskriminatorne repertoarne politike po načelih slogovnega pluralizma, multikulturalnosti in socialne inkluzije;
- ustvarja optimalne delovne pogoje za kreativno individualno in timsko delo;
- postopna kadrovska implementacija do polne zapolnitve umetniških ansamblov (igralski ansambel, simfonični orkester, operni solisti, operni zbor, različni umetniško-strokovni profili);
- sodeluje z inovativnimi slovenskimi in tujimi režiserji in ostalimi ustvarjalci gledaliških, glasbenih projektov, oblikuje zaključene projektne time za obdobje več sezon z namenom doseganja avtorsko prepoznavnih poetik;
- spodbuja samostojno dramsko ustvarjalnost članov ansambla Drame SNG Maribor;
- spodbuja samostojno koncertno dejavnost Simfoničnega orkestra SNG Maribor in samostojno koncertno dejavnost Zbora Opere SNG Maribor (Simfonični cikel, božični zborovski koncert, priložnostni koncerti, sodelovanje pri izvedbi zahtevnejših vokalno-instrumentalnih del);
- implementacija projekta *Prvi prizor* z namenom zagotavljanja prvih pozitivnih impulzov pri spoznavanju gledališke umetnosti ter kontinuiranega umetnostnega izobraževanja in vzgoje najmlajših generacij obiskovalcev in njegova razširitev na področje glasbenega opismenjevanja otrok in mladostnikov;
- sodeluje pri projektu *Kulturni bazar* z namenom širše dostopne javne predstavitve gledališke produkcije Drame SNG Maribor, krepitve stika z različnimi ciljnim občinstvi ter izmenjave profesionalnih izkušenj z možnostjo programske razširitve za področje vzhodne kohezijske regije Slovenije;
- spodbuja interdisciplinarne povezave z drugimi umetniškimi enotami SNG Maribor ter z zunanjimi umetniškimi korpusi in s samostojnimi kulturnimi delavci različnih umetniških in strokovnih profilov;
- intenzivna promocija slovenske dramske in baletne (po)ustvarjalnosti s prirejanjem izjemnih kulturnih dogodkov (jubilejne uprizoritve, gala baletni večeri, retrospektivne razstave) in ostalih aktivnosti (okrogle mize, filozofski pogovori o gledališču) z namenom doseganja večje dostopnosti oziroma obiskanosti gledaliških predstav.

3 VSEBINSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA SNG MARIBOR – DRAMA, OPERA, BALET, FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE – ZA LETO 2018

3.1 ZASTAVLJENI OPERATIVNI CILJI za leto 2018

- Izvedba dramskih premier po finančnem načrtu in programu dela za leto 2018;
- izvedba ponovitev izbranih predstav po finančnem načrtu in programu dela za leto 2018;
- izvedba opernih in baletnih premier po finančnem načrtu in programu dela za leto 2018;
- izvedba simfoničnih in drugih glasbenih in zborovskih koncertov po finančnem načrtu in programu za leto 2018;
- koprodukcijsko (programsko in izvedbeno) sodelovanje s slovenskimi in tujimi opernimi in baletnimi hišami ter festivali;
- varčevalni ukrepi in racionalizacija na vseh področjih delovanja;

- kljub varčevalnim ukrepom in racionalizaciji na vseh področjih delovanja poskušati ustvarjati vrhunski umetniški program;
- reorganizacija in konsolidacija javnega zavoda po organizacijskih enotah;
- slediti predlogom v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2018–2025;
- vzpostavitev pogojev v okolju za vrhunsko produkcijo na področju glasbene, plesne in koncertne umetnosti in dvig ugleda »karakterja« zaščitne znamke – USTVARJENO V DRAMI, OPERI IN BALETU MARIBOR;
- ureditev večletnega financiranja enote Drama, Opera in Balet SNG Maribor (4 leta);
- sledenje in pridobivanje dodatnih sredstev iz razpisov evropskih projektov (Prijava na ESS s strani MzK; EU projekt Interreg Slovenija–Hrvaška; izvajanje JSKD-ESS – razpis subvencije 2018);
- tudi v letu 2018 smo izvajali sprejeti sanacijski program 2017–2021;
- koncerti za promocijo kulture in turizma;
- dostopnost javnih kulturnih dobrin s področja uprizoritvenih umetnosti, glasbene, plesne in koncertne umetnosti za vse generacije;
- ustvariti program, ki slehernika nagovarja in spodbuja k refleksiji (zrcalo družbe in posameznika) s kvalitetno uprizoritveno, glasbeno, plesno in koncertno produkcijo;
- omogočiti umetniški razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju dramskih, glasbenih in plesnih dejavnosti;
- skrb za abonmajski sistem in vključitev oz. vzpostavitev mreže gledališč z odrsko, z glasbeno, s plesno in s koncertno dejavnostjo v celotnem slovenskem prostoru;
- skrb za izmenjave in gostovanja najbolj kakovostnih domačih predstav v zamejstvu in tujini;
- skrb za promocijo slovenske dramatike, glasbe, plesa, koncertne dejavnosti v tujini;
- motiviranje zaposlenih in povečanje marketinških aktivnosti na področju pridobivanja sredstev iz nejavnih virov – sponzorstva;
- ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj;
- skrb za informatizacijo in digitalizacijo, vzpostavitev digitalne knjižnice SNG Maribor;
- maksimalno koriščenje infrastrukture, tehnologije, izobraževanje tehničnega kadra, doseganje visoke kakovosti glasbeno-plesne-koncertne produkcije, omogočanje razvoja in koriščenje potenciala umetniškega ansambla;
- začetek priprave dokumentacije za izvedbo energetske sanacije, ki bo izvedena v letu 2020 in je potrjena s strani Ministrstva za kulturo;
- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – nabava tehnološke opreme za izvedbo programa in najzahtevnejših produkcij Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova garderob za umetniški ansambel).

3.2 DOSEŽENI CILJIV LETU 2018

V letu 2018 so bili doseženi vsi zastavljeni cilji v Drami, Operi, Baletu, pri simfoničnih in zborovskih koncertih, na Festivalu Borštnikovo srečanje, saj smo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor imeli 683 prireditve, ki jih je obiskalo 218.235 obiskovalcev.

Med dosežene cilje uvrščamo tudi naša gostovanja v tujini, predvsem:

- *Medeja* v Iberoamericano de Teatro de Bogotá, Teatro Colón, Bogotá – Kolumbija;
- *Medeja* na Festivalu narodnih pozorišta Maštanije, CNP Podgorica – Črna gora;
- *Medeja* na Festivalu Grad teatar, Grad teatar Budva – Črna gora;
- *Brezmadežna/Immaculata* in *Somrak bogov* v HNK Zagreb – Hrvaška;
- *Medeja* v HNK Reka in INK Pula – Hrvaška;
- v zamejstvu v Gorici (Italija) smo izvedli *Glorius!* in *Gledališče od Ž do A*;
- *Romeo in Julija*, v Trstu – Italija;
- *Stabat Mater* in *Hommage à Stravinsky* v Teatru Colón – Kolumbija;
- *Stabat Mater* in *Hommage à Stravinsky* v Auditoriu del Estado Guanajuato in Teatro Ingñio Los Mochis – Mehika;
- *Leva desna, leva desna* v Aleksandrinskem gledališču v Sankt Peterburgu – Ruska federacija;
- *Smrt v Benetkah* v Teatru da Udine – Italija;
- *Trubadur* v Oderzu – Italija;
- *Koncert Opere in baleta* v Lafnitzu – Avstrija.

Z velikim uspehom smo izvedli tudi:

- Operno noč v Mestnem parku;
- Božično-novoletni koncert simfoničnega orkestra;
- Božični koncert Zbora SNG Maribor;
- Koncert opernih arij na Ptuju in na Gaju pri Bresternici;
- Koncert Opere pod Briškim nebom – Vila Vipolže;
- Osterčevo miniaturo *Iz komične opere* ter *Štiri simfonične skladbe* na 33. Slovenskih glasbenih dnevih;
- Vodnik po gledališču z dramskima igralcema;
- Koreografsko retrospektivo Valentine Turcu ob 25-letnici njenega ustvarjanja v SNG Maribor;
- EU abonma Slovenija–Hrvaška;
- gostovanja drugih gledališč in producentov pri nas;
- druge prireditve, ki smo jih organizirali;
- izvajali smo sanacijski načrt 2017–2021;
- izvajali smo evropski projekt operacija »Prvi prizor – gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov«; ESS–MZK – razvoj inovativnih učnih okolij – PRVI PRIZOR in izvajanje uspešne kandidature na razpisu JSKD-ESS – razpis subvencije 2018, ESS – Podpora novim kariernim perspektivam 2018–2021;
- povečanje marketinške aktivnosti, predvsem spletnega vsebinskega marketinga za dvig obiskanosti predstav;
- izvajanje motivacijskih in izobraževalnih prijemov za vzgojo osnovnošolske, srednješolske in študentske publike;
- izvajanje motivacijskih in izobraževalnih dejavnosti za umetniške ansamble, tehnične delavce in strokovne službe;

- nove programe in primerne vsebine za povečanje programske ponudbe in s tem zagotovitev optimalne zasedenosti zaposlenih v SNG Maribor – izvedba koncertov za promocijo kulture in turizma;
- Festival Borštnikovo srečanje je s prihodom novega umetniškega vodje ubral nove programske smernice in uvedel marketinške aktivnosti, ki že kažejo svoj pozitiven vpliv na mesto, Slovenijo in mednarodni prostor;
- maksimalno koriščenje infrastrukture, tehnologije, izobraževanje tehničnega kadra, doseganje visoke kakovosti gledališke, glasbeno-plesne-koncertne produkcije;
- mednarodna prepoznavnost Drame, Opere in Baleta SNG Maribor ter Festivala Borštnikovo srečanje.

Gostili smo:

- Gala koncert zvezd baleta Sankt Peterburga;
- SNG Drama Ljubljana, SNG Nova Gorica, MGL, SLG Celje, Gledališče Koper;
- HNK Zagreb, HNK Varaždin in INK Pula.

Izjemno smo ponosni na naše prejete nagrade:

- nagrada vesna za najboljšo stransko moško vlogo Timonu Šturbeju na 21. Festivalu slovenskega filma;
- Glazerjeva listina Vladimirju Vlaškaliću;
- Glazerjeva listina Sabini Cvilak;
- nagrada DBUS Antonu Bogovu za izjemne dosežke na področju baletne umetnosti ter za vlogo v baletu *Ĵevgenij Onjegin*;
- nagrada DBUS Tanji Baronik za interpretacijo Čarovnice Madge v baletu *Silfida*.

Dogodki, ki so zaznamovali 2018:

- stoletnica slovenskega baleta;
- 150. ponovitev uprizoritve *Ĵanko in Metka*;
- 100. ponovitev uprizoritve *Ĵuri Muri v Afriki*, *Gledališče od Ź do A* in *Věčno mladi*;
- 50. ponovitev uprizoritve *Glorius!*.

V letu 2018 nismo dosegli:

- ureditve formalnosti pravnih aktov: spremembe določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj, na katere smo sicer opozarjali, a so v pristojnosti vlade in sindikatov, kamor spada tudi ureditev statusa ter posledičnega zaposlovanja in upokojevanja baletnih plesalcev;
- prijava za veliki evropski projekt na razpis »Interreg Slovenija–Hrvaška« s šestimi različnimi partnerji.

Nismo uspeli izboljšati pogojev dela za umetniški in tehnični ansambel:

- izboljšanja infrastrukture javnega zavoda – nabava in zamenjava tehnološke opreme za izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova garderob za umetniški ansambel) zaradi nedodeljenih sredstev s strani financerja;
- nedokončan je tudi projekt energetske sanacije gledališča;
- v celoti nismo izpolnili plana nabave instrumentov.

Poročilo o delu Drame SNG Maribor

Aleksandar Popovski
umetniški direktor Drame
SNG Maribor

Ko v začetku novega leta pogledamo nazaj, vidimo gledališke stvaritve, ki smo jih poprej gledali od znotraj, z objektivnejšega zornega kota. Na opravljeno delo smo pripravljene pogledati kot na del gledališke zgodovine, ki jo ob letošnjem 100. jubileju mariborskega gledališča še posebej postavljamo pod drobnogled. V pregledu stoletnega dela je pričujoče dejstvo, da je mariborsko gledališče bilo in je, na srečo, še vedno, mariborski *modus vivendi* – prostor, ki ne glede na različna mnenja in prepričanja združuje ljudi. Pod našo streho dajemo že desetletja priložnosti najrazličnejšim uprizoritvenim estetikam, ki se napajajo iz pestrega izbora besedilnih podlag. In v letu 2018 ni bilo nič drugače. Mladi ustvarjalci so dobili priložnost, da raziskujejo, oblikujejo in nadgrajujejo gledališke osnove, ki so jih pridobili na akademiji (Mateja Kokol, Jan Krmelj); avtorskim ekipam smo ponudili odprt prostor za uresničitev gledaliških imaginacij, ki so se napajale v preverjanih klasičnih dramskih besedilih (*Ojdip v Kolonu*) ali njihovih posodobljenih različicah (*Kazimir in Karolina*, *Samomorilec*), strmeli smo k temu, da v program vključimo najboljše sodobna slovenska in tuja gledališka besedila (*Fant, dekle in gospod*, *Idomenej*), za oder adaptiramo kulturne filmske scenarije (*Somrak bogov*), uprizorimo dramatizacije romanov (*Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa*) in odpremo vrata tudi za eksperimentalne avtorske projekte (*Drugibutalci*). Ta raznolika in izjemno pestra ponudba predstavlja riziko tako za producente, ustvarjalce kot tudi za gledalce, ki se iz projekta v projekt soočajo s preizpraševanjem sodobnih gledaliških praks, ustvarjalnih pristopov in režijskih poetik, a smo bili pripravljene tvegati. In v tveganju so se skrivala presenetljivo pozitivna presenečenja. Tradicija odprtih možnosti, ki jo mariborska Drama goji že celo stoletje, je v preteklosti omogočila, da je gledališče doživelo velikanske vzpone in da je tudi po trdih pristankih na tleh vedno znova našlo pot do zvezd – *ad astra per aspera*. V letu 2018 smo premierno uprizorili sedem lastnih predstav in eno koprodukcijo (v sodelovanju z AGRFT) in brez slabe vesti lahko rečemo, da smo uspešno krmarili med načrti in končnimi rezultati. V povezavah med režijskimi in igralskimi ekipami je nastalo veliko uspešnih uprizoritev. Obe uprizoritvi, postavljeni na Mali oder (*Fant, dekle in gospod* in *Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa*), ki ju je podpisala talentirana mlada mariborska režiserka Mateja Kokol, sta bili odlično sprejeti tako s strani kritike kot občinstva (uprizoritev *Fant, dekle in gospod* je bila uvrščena na Teden slovenske drame 2019). Mateja Kokol, ki odlično dela z igralci, je trojici Ostanek-Grašič-Šturbej v uprizoritvi *Fant, dekle in gospod* ponudila poligon za vrhunske dramske kreacije. Nič drugače ni bilo na njeni jesenski uprizoritvi

Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa, kjer je dogajanje večje vodila med drzno najstniško detektivko in družinsko dramo, v kateri se znajde hipersenzibilni avtist. Matevž Biber je bil kot Christopher »zunajserijski«, prepričljivo sugestiv, »sijal je skozi zapletene, nenadejane premene razpoloženja«. Uprizoritev, ki je nagovorila in očarala tudi starejše gledalce, bomo v naslednji sezoni ponudili kot redni gledališki abonma. Leto 2018 smo začeli z veliko grenko farso *Samomorilec* (po Nikolaju Robertoviću Erdmanu je besedilo posodobil Nebojša Pop Tasić) v režiji Ivane Djilas, kjer je nastopalo kar devetnajst igralcev iz našega ansambla, v naslovni vlogi pa je bravurozno preigraval različne dimenzije obupa Vladimir Vlaškalić, ki je za igralske dosežke v zadnjih dveh letih, tudi za vlogo v *Samomorilcu*, prejel Glazerjevo listino 2018. Zaradi odpovedi projekta *Simpozij* v režiji Jerneja Lorencija smo na program uvrstili zadnjo Sofoklejevo tragedijo *Ojdip v Kolonu*, ki je bila v odličnem novem prevodu Kajetana Gantarja v Sloveniji uprizorjena prvič. Režiser Diego de Brea je na prizorišče, ki je nastalo na križpotju razstavišča in svetišča, postavil vizualen spektakel, ki je temeljil na miselno izčiščeni in natančno interpretirani besedilni podstati, a uprizoritev na žalost ni bila uvrščena na Festival Borštnikovo srečanje, kot smo po tihem upali in pričakovali, in s tem so tudi vrhunske igralske interpretacije Branka Šturbeja, Branka Jordana, Ane Urbanc in Mateje Pucko ostale spregledane. Iz starogrške mitologije se je napajala tudi novodobna interpretacija Idomenejeve zgodbe, ki jo je v istoimenski drami osvetlil Roland Schimmelpfenning, eden najboljših sodobnih dramatikov. *Idomeneja*, ki smo ga v Stari dvorani premierno uprizorili v koprodukciji z Akademijo, je režiral perspektiven mlad režiser Jan Krmelj, ki se je v sodobni različici starogrške mitološke zgodbe soočal s podobnimi temami kot de Brea pri *Ojdipu v Kolonu*; z obljubami, z žrtvovanjem, s smrtjo, z ljubeznijo in z vojno. Sezono 2017/2018 smo zaključili s *Kazimirjem in Karolino* Ödöna von Horvátha, z besedilom, ki ga je posodobila in priredila Žanina Mirčevska. Presunljivo aktualno besedilo iz leta 1932, ko je svet tonil v depresijo in v fašizem, je Eduard Miler precizno umestil med lomljive steklenice, ki so posejane po celotnem prizorišču, in s tem zgradil premiso med pijanim vzdušjem Oktoberfesta in lomljivo krhkim svetom, ki se z vsakim dnem bolj pogreza v zlo, ki se budi in nalezljivo širi od nacistično razburjenih posameznikov. Naslovna igralka (Petja Labović kot Kazimir in Ana Urbanc kot Karolina) sta se izkazala kot sijajna interpreta glavnih vlog in dokazala, da sodita med vzhajajoči zvezdi pomlajenega mariborskega ansambla. Zaradi upokojitve Petra Boštjančiča in Milade Kalezič, ki sta predstavljala repertoarna stebra starejše generacije mariborskega gledališča, bomo morali z mislijo na razvoj novih nosilcev sestavljati dramske repertoarje in igralske zasedbe.

Z novo sezono 2018/2019 sem postal umetniški direktor Drame, nasledil sem Diano Koloini, ki je v celoti zasnovala program za leto 2018. V tem obdobju sem premierno pospremil (ob *Skrivnostnem primeru* na Malem odru) še dve uprizoritvi na odru Stare dvorane. Otvoritev sezone 2018/2019 je bila v rokah hrvaškega filmskega in gledališkega režiserja Daliborja Matanića, ki je po adaptaciji filmskega scenarija Ivorja Martinića *Somrak bogov* naredil vrhunsko in brezkompromisno ostro uprizoritev, ki nadaljuje tam, kjer *Kazimir in Karolina* končata – pri vzponu nacizma. Uprizoritev ostro zariše indice, ki so omogočili vzpon grozljivega sistema, ki je zavzemal svet, in kanibalistično brez olepševanj razgali (tako s bližnjimi posnetki kamere, ki neprestano zapisuje dogajanje) človeštvo v najbrutalnejši podobi. Dekadentno seksualna privlačnost je priigrana do skrajnega roba – Nataša Matjašec Rošker kot baronica von Essenbeck in njen sin, ki ga je upodobil Petja Labović, sta utelešeni vsega, kar nacizem predstavlja, njuna igra fascinantno spaja strast, lastne apetite, popolno destrukcijo, sovraštvo, pomešano s spervertiranimi oblikami ljubezni. Igra celotnega ansambla je bravurozna in je bila s številnimi pohvalami sprejeta pri hrvaških kritikih. Uprizoritev je na Hrvaškem in tudi doma doživela odobravajoče odzive. Zadnja premiera v letu 2018 je bila eksperimentalnega kova; sprva je bilo mišljeno, da bo besedilo temeljilo na *Butalcih* Frana Milčinskega, a je tržaški režiser Igor Pison, ki je tudi avtor adaptacije, na koncu napisal lastno besedilo, inspirirano na sodobni butalskosti. V uprizoritvi *Drugibutalci*, ki ponazarja sodobni nonsens bebavosti in ignorance v času najlažjega dostopa do vseh informacij in znanj, se igralci (Mišič, Lorenci, Stipanič, Šajinović, Hrvatini Meglič, Knez, Pucko) odlično znajdejo v ludističnih, nevrotičnih skorajda monologih, kjer ni replik, ni soigre, kjer zgolj nesmisel postaja bivanjska kategorija.

Mariborska drama je v letu 2018 izvedla kar 71 gostovanj po Sloveniji in 15 v tujini; *Medeja* Oliverja Frljića je gostovala na mednarodnih festivalih v Bogoti, v Budvi in v Podgorici; 150. ponovitev je slavila uprizoritev *Janko in Metka*, 100. ponovitev so zabeležile uprizoritve *Gledališče od Ž do A*, *Źuri Muri v Afriki* in *Vечно mladi*, predstava *Glorious!* pa je naštelja že 50 ponovitev. Mariborska drama je v odlični kondiciji, ima stabilne temelje in pomlajen ansambel s številnimi vrhunskimi umetniki. V jubilejnem letu 2019 se veselim vseh novih projektov, ki jih bomo ustvarjali skupaj.

Aleksandar Popovski
umetniški direktor Drame

Maribor, februar 2019

Premierne uprizoritve

Nikolaj Robertovič Erdman,
Nebojša Pop Tasić
SAMOMORILEC
(*Самоубийца*)
Prva slovenska uprizoritev
Režiserka Ivana Djilas
Premiera 19. januarja 2018
v Stari dvorani

»Bliskoviti prihodi na oder in odhodi delujejo sprva smešno, zlasti po zaslugi odličnega multitaskerja Žana Koprivnika. Zbor pripovedovalcev (ob Koprivniku še Viktor Meglič, Matija Stipanič, Bojan Marošević, Ivica Knez), z melodikami v ustih, se sporadično pojavlja s posrečenimi vložki (glasba Boštjan Gombač). V melodičnem zborčku je izstopajoč po pevski perfekciji sijajni tenor Matija Stipanič. Tudi koreografija Sergiuja Moge je inventivna. 19-glava množica na odru deluje res ekspresivno. Iz vsake luknje prigomazijo pripovedovalci, priskakljajo in komentirajo, utelešajo značilno erdmanovsko spodsekanost. /.../ Režiserka je najmočnejša v skupinskih prizorih. Glavni luzer, brezposelni, vsestransko zahojeni kandidat za samomorilca Vladimir Vlaškalič, je odličen v gestiki in močan v prvih prizorih, v hlepenju za nečim več.«

Melita Forstnerič Hajnšek, Večer, 25. 1. 2018

Vinko Möderndorfer
**FANT, DEKLE
IN GOSPOD**
Krstna uprizoritev
Režiserka Mateja Kokol
Premiera 16. februarja 2018
na Malem odru

»Entuziazem in vznesenost /.../ se na odru popolnoma potrdi, dramskih miniatur, ki bi na tako simpatičen, domiseln in zabaven način predstavila gledališke, igralske in predvsem občečloveške dileme, je pri nas žal zelo malo. /.../ Kristijan Ostanek /.../ tukaj pa naravnost zablesti. /.../ Liza Marija Grašič je spet standardno dobra, s svojim zadržanim, rahlo blaziranim načinom igre, ki se enako spretno izogiba artificialni enigmatičnosti na eni kot tudi prevelikemu psihologiziranju dramske osebe na drugi strani, še potencira občutek dokumentarnosti dogajanja. In tukaj /.../ Timon Šturbej, ki je prepričljiv v vseh legah, od izrazov naivnosti in nerodnosti do čustvene eruptivnosti in letargije.«

Peter Rak, Delo, 20. 4. 2018

Sofokles
OJDIP V KOLONU
(*Οιδίπους επί Κολωνῶν*)
Prva slovenska uprizoritev
Režiser Diego De Brea
Premiera 16. marca 2018
v Stari dvorani

»Gledati Branka Šturbeja od blizu, dihati z njim neprekinjeno poldrugo uro, mu slediti v blaznih premenah sesuvanja jaza, je pomenilo prisostvovati vzvišenemu, skoraj transcendentalnemu ritualu med vrhunskim interpretom in publiko. Niti v eni sekvenci ni izgubil mere, vseskozi v pravem tempu, nenehno na robu med patosom in poniglavo čisto človeško revo. Zares maestralna vloga. /.../ V igri ni šibkega člana, vsi imajo svoje vrhunske pasuse. Zbor, ki je sprva avtonomen, odločen akter, se kasneje pretvarja v glas iz njegove glave. /.../ Igra o spravi s svetom in samim seboj, na koncu vseh koncev, ki pretrese v vseh segmentih inscenacije.«

Melita Forstnerič Hajnšek, Večer, 12. 4. 2018

Ödön von Horváth
KAZIMIR IN KAROLINA

(*Kasimir und Karoline*)

Režiser Eduard Miler
Premiera 11. maja 2018
v Stari dvorani

»Režiserjeva ideja (ob scenografu Branku Hojniku), da razpostavi po celotnem odru steklene pivske vrče, je izjemna. Ustvarjajo neverjetni učinek kinetične ovire, prizme lomljene svetlobe, ki deformira pogled, predvsem pa do maksimuma potencirajo vzdušje strahotne ujetosti, klavstrofobičnosti. /.../ Kinetični moment je enako pomemben kot verbalni – in to pri vsakem od protagonistov. Odlična je koreografija Sergiuja Moge. /.../ Energija predstave vseskozi žarči tudi skozi močno plesno, gibalno prezenco, kjer blesti zlasti sugestivna transseksualna podoba Žana Koprivnika kot Juanite. Pa tudi Karolina Ane Urbanc je močna prav v vseh prvinah igre in giba. Tudi njen gibalni aparat in ritem sta neverjetna. /.../ Labovičeva igra je zrela, v navidezni lahkotnosti je tudi vsa teža brezizhodne lege. Njegova subtilno domišljena dikcija in izreka sta za nove generacije igralcev redki.«

Melita Forstnerič Hajnšek, Večer, 16. 5. 2018

Roland Schimmelpfennig
IDOMENEJ

Režiser Jan Krmelj
Koprodukcija z AGRFT
Premiera v SNG Maribor
23. junija 2018
v Stari dvorani

»Idomenej, kralj Krete, med vračanjem iz trojanske vojne zaide v vihar. Da bi preživel, obljubi žrtev, prvo bitje, ki ga bo srečal na obali – in to je njegov sin. Sina žrtvuje. In ga hkrati ne žrtvuje. Odpre se zareza, ki postane predstava. Idomenej je spev. Spev skupnosti, zbora pripovedovalcev, ki hkrati opazujejo in živijo pripovedovano. Spev, ki je hkrati že premislek. Beseda, ki je že meso. Smrt, ljubezen, žrtvovanje, vraževerje, vojna. Vojna, otroci, tradicija. Morda lahko način, kako je zgodba povedana, spremeni njen potek in pomen in perspektiva pripovedovalca vpliva na zgodbo. Nobena zgodba, nobena zgodovina ni fiksna, nobena resnica ni dokončna. So le zgodbe žrtev in zgodbe zmagovalcev; zgodbe o svobodi in zgodbe o ujetosti. In nekje nad ali pod ali znotraj vsega vprašanje, kako daleč se lahko spusti življenje, da je še vredno svojega imena.«

Ajda Sokler, Radio Študent, 27. 5. 2018

Ivor Martinić po filmskem
scenariju Luchina Viscontija,
Enrica Medioliija,
Nicole Badalucca
SOMRAK BOGOV

Prva slovenska uprizoritev
Režiser Dalibor Matanić
Premiera 21. septembra 2018
v Stari dvorani

»Matanićeva predstava je predvsem prekrasna, mariborskimi igralci so sijajni na čelu z močno Natašo Matjašec Rošker. /.../ Dalibor Matanić je združil dve poklicni nalogi, kot gledališki in kot filmski režiser, saj je v tej predstavi uporabil živo kamero tako, kot je nisem videla še nikoli. /.../ Seksualna privlačnost dekadence in nacizma ni nova tema, ampak to, kar ustvarita Nataša Matjašec Rošker in Petja Labović, je resnično treba videti. V njuno fascinantno igro so vtikane vse študije nacizma od Wilhelma Reicha do Hannah Arendt in medigro, v kateri spajata strast in smrt, slepita nagon za življenjem in potreba za uničevanjem. Močna predstava, najboljša od Matanićevih, kar sem jih do sedaj videla ("Fine mrtve djevojke", "Thelma & Louise" in "Egzorcist"). Ostali člani izvrstne igralske ekipe so Uroš Fürst, Kristijan Ostanek, Davor Herga, Eva Kraš, Timon Šturbej, Žan Koprivnik in Miloš Battelino.«

Snježana Pavić, Globus, Hrvaška, 21. 11. 2018

Mark Haddon, Simon Stephens
SKRIVNOSTNI PRIMER
ALI KDO JE UMORIL
PSA

*(The Curious Incident of the Dog
in the Night-Time)*

Prva slovenska uprizoritev
 Režiserka Mateja Kokol
 Premiera 6. oktobra 2018
 na Malem odru

»Matevž Biber je v vlogi Christopherja zunajserijski. Vživljanje v lik je tako sugestivno, da boli. Tako do zadnjega vlakna prodreti v avtista, z gestiko, mimiko, je resnično podvig. /.../ Dogajanje večje valovi med vedrim in tragičnim, med pretresljivostjo in igrivo milino razmerij. /.../ Skozi orkan občutij in življenjskih situacij vedno bolj zbezanega Christopherja kot dobra vila vodi učiteljica, mehka, tenkočutna in razumevajoča, Maša Žilavec. Ta narativni okvir je nevsiljivo zastavljen in zelo učinkovit. Christopherjev brutalno-nežni oče Nejca Ropreta je sijajen lik v svoji divji primitivnosti angleškega nogometnega navijača, ki intuitivno čuti otrokovo posebnost in nadarjenost in ga ganljivo varuje in podpira. /.../ Zelo izvirna predstava o drugačnosti, o mejnosti občutij, ki z obvladano, do kraja premišljeno inscenacijo ter res dobro igro očara. Gotovo jo bodo še dolgo igrali. Morali bi jo.«

Melita Forstnerič Hajnšek, Večer, 9. 1. 2018

Avtorski projekt Igorja Pisona
DRUGIBUTALCI
 Krstna uprizoritev
 Režiser Igor Pison
 Premiera 23. novembra 2018
 v Stari dvorani

»Ekscesna travestija današnjosti nikakor ne komunicira z gledalcem na prvo žogo. Zelo drugačen teater je to, daleč od performativa, celo eksplicitno se norčuje iz te odrske prakse. /.../ V paradi nonsensa, nabiti s surovo energijo, z ludističnimi verbalnimi premeti se sedmerica igralcev – Ksenija Mišič, Minca Lorenci, Matija Stipanič, Mirjana Šajinović, Viktor Hrvatini Meglič, Ivica Knez in Mateja Pucko – odlično znajde. Tempo je silovit, ni replik, ni soigre, vse je nekako mimo, izkrivljeno, manično depresivno v tem vseprisotnem brezumju. /.../ Osnovni paradoks je beavost in ignoranca v času najlažjega dostopa do vseh informacij in znanj. Iz krožnih skupinskih scen se vsake toliko izvije kak soler s svojo sugestivno butalsko "točko". /.../ Predstava, ki vznemirja na vseh ravneh še dolgo potem, najmočnejše pa deluje na nevsiljivo didaktični ravni.«

Melita Forstnerič Hajnšek, Večer, 3. 12. 2018

Dodatni program

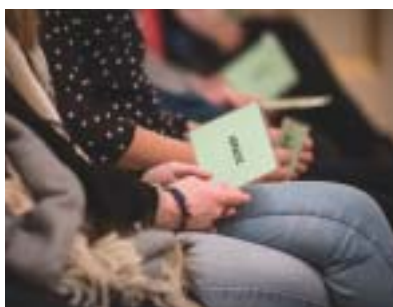
VODNIK PO GLEDALIŠČU

NOČ DRAME *Fant, dekle in gospod* – Amfiteater Lutkovnega gledališča Maribor

PRVI PRIZOR evropski projekt

Ponovitve uprizoritev iz prejšnjih let

1. OD BLIZU (2010)

2. ŽENSKA, KI SEM JI
BRAL (2011)

3. VEČNO MLADI (2015)

4. RAZLOGI ZA SREČO
(2016)

5. BREZMADEŽNA/
IMMACULATA (2016)

6. GLORIOUS! (2016)

7. MEDEJA (2017)

8. STAROMODNA
KOMEDIJA (2017)

9. TISTI OBČUTEK
PADANJA (2017)

10. HAMLET (2017)

11. BOG MASAKRA
(2017)

Predstave za otroke

12. ČAROVNICA HILLARY
GRE V OPERO (2005)

13. JANKO IN METKA
(2010)

14. JURI MURIV AFRIKI
(2011)

15. GULIVERJEVA
POTOVANJA (2014)

16. GLEDALIŠČE
OD Ž DO A (2015)

17. KAKO STA BIBI IN
GUSTI SIPALA SREČO
(2016)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

Nagrade in priznanja

VLADIMIR VLAŠKALIČ

Glazerjeva listina za posebne
umetniške dosežke
(21. marec 2018)

TIMON ŠTURBEJ

21. Festival slovenskega filma,
nagrada vesna za najboljšo
stransko moško vlogo v filmu
Posledice za vlogo Željka
(17. september 2018)

Statistični pregled produkcije

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno število predstav	252	231	313	267	259
<i>Dramine predstave</i>	239	220	300	253	241
Predstave v SNG Maribor	189	172	243	188	188
• Dramine predstave	176	161	230	174	170
• gostujoče predstave	13	11	13	14	18
• Festival Borštnikovo srečanje	**	**	**	**	**
Dramine predstave na gostovanjih	63	59	70	79	71
• Sloveniji	51	42	63	69	56
• v tujini in zamejstvu	12	17	7	10	15
Skupno število obiskovalcev	47.131	41.461	53.338	51.867	47.943
Obiskovalci na Draminih predstavah	44.368	38.206	48.911	48.801	44.171
Obiskovalci v SNG Maribor	28.449	28.110	36.264	29.062	27.653
• na Draminih predstavah	25.686	24.855	31.837	25.996	23.881
• na gostujočih predstavah	2.763	3.255	4.427	3.066	3.772
• na predstavah Festivala Borštnikovo srečanje	**	**	**	**	**
Obiskovalci na Draminih gostovanjih	18.682	13.351	17.074	22.805	20.290
• po Sloveniji	15.753	10.550	15.340	18.936	13.562
• v tujini	2.929	2.801	1.734	3.869	6.728
Zasedenost dvoran	78,2 %	76,9 %	81,3 %	78,8 %	77,9 %

* Na odrih SNG Maribor/Drama smo v letu 2018 zabeležili še 91 drugih prireditev, ogledalo si jih je 6.594 obiskovalcev.

** Statistika Festivala Borštnikovo srečanje za leto 2018 je sestavni del poročila FBS.

Drama na gostovanju Gostovanja in festivali v Sloveniji

Gledališča

Cankarjev dom Ljubljana

- DRUGIBUTALCI

SNG Nova Gorica

- KAZIMIR IN KAROLINA
- OJDIP V KOLONU
- GLORIOUS!

Mestno gledališče ljubljsko

- BREZMADEŽNA/IMMACULATA
- BOG MASAKRA

SLG Celje

- KAZIMIR IN KAROLINA

Gledališče Koper

- KAKO STA BIBI IN GUSTI
SIPALA SREČO
- MEDEJA
- GLORIOUS! (2 ponovitvi)

Prešernovo gledališče Kranj

- BOG MASAKRA

Avditorij Portorož

- GLORIOUS!

Miniteater

- ČAROVNICA HILLARY
GRE V OPERO

Lutkovno gledališče Maribor

- FANT, DEKLE IN GOSPOD

Festivali

**Dnevi komedije,
SLG Celje**

- BOG MASAKRA

Bog masakra na Dnevih komedije

**Drama Festival,
SNG Drama Ljubljana**

- OJDIP V KOLONU

Ojdip v Kolonu na Drama Festivalu

**Festival Minimanija,
Maribor**

- JURI MURI V AFRIKI

Juri Muri v Afriki na festivalu Minimanija

Gostovanja in festivali v tujini

Gledališča

- HNK Zagreb, Hrvaška**
 • BREZMADEŽNA/IMMACULATA
 • SOMRAK BOGOV

- HNK Reka, Hrvaška**
 • MEDEJA

- INK Pula, Hrvaška**
 • MEDEJA

Festivali

- Festival Iberoamericano
 de Teatro de Bogotá,
 Teatro Colón, Bogotá,
 Kolumbija**
 • MEDEJA (6 ponovitev)

- Festival narodnih pozorišta
 Maštanije, CNP Podgorica,
 Podgorica, Črna gora**
 • MEDEJA

- Festival Grad teatar,
 Grad teatar Budva,
 Budva, Črna gora**
 • MEDEJA

Zamejstvo

- Kulturni center Lojze
 Bratuž Gorica, Italija**
 GLEDALIŠČE OD Ž DO A
 (2 ponovitvi)

- Kulturni dom Gorica,
 Italija**
 GLORIOUS!

Brezmadežna v HNK Zagreb

Medeja v INK Pula

Medeja na Festivalu narodnih pozorišta Maštanije

Medeja na festivalu Iberoamericano de Teatro de Bogotá

Medeja na festivalu Grad teatar

Somrak bogov v HNK Zagreb

Medeja v HNK Reka

Glorious! v KD Gorica

Gledališče od Ž do A v KC L. Bratuž

Gostovanja drugih gledališč

HNK Zagreb, Hrvaška

1. KDOR POJE, ZLO NE MISLI

HNK Varaždin, Hrvaška

2. MALOMEŠČANI

INK Pula, Hrvaška

3. SLUŽKINJI

SNG Drama Ljubljana

4. LJUDSKI DEMOKRATIČNI

CIRKUS SAKESVILI

5. PREKLETI KADILCI

6. NEŽKA SE MOŽI

SNG Nova Gorica

7. REALISTI

Mestno gledališče

ljubljsko

8. ČUDEŽNA TERAPIJA

9. SEDEM LET SKOMIN

SLG Celje in Prešernovo

gledališče Kranj

10. PESMI ŽIVIH MRTVECEV

SLG Celje

11. JAKEC IN BRESKEV
VELIKANKA (3 ponovitve)

Gledališče Koper

12. TOTALNO KATASTROFALNA
VEČERJA

13. LOLI, BOLI IN SVET POLN
ČUDES (3 ponovitve)

Muzeum Ljubljana,

Zavod En-Knap,

SNG Opera

in balet Ljubljana

14. SPINOZA

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

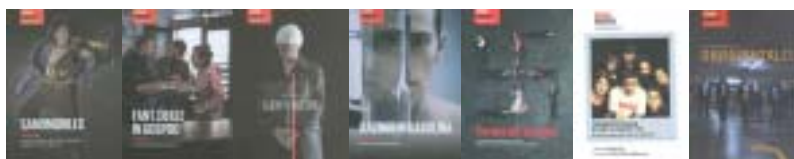

14.

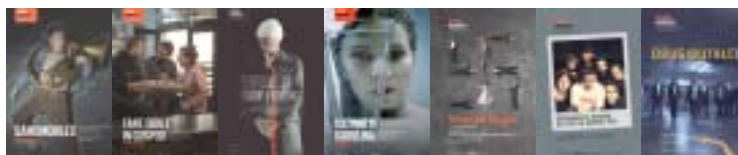

Ostale zanimivosti v letu 2018

Zbirka gledaliških listov
v letu 2018

Plakati uprizoritev

150. ponovitev uprizoritve
Janko in Metka
(22. februar 2018)

150. ponovitev uprizoritve *Janko in Metka*

100. ponovitev uprizoritve *Gledališče od Ž do A*

100. ponovitev uprizoritve
Gledališče od Ž do A
(9. februar 2018)

100. ponovitev uprizoritve
Juri Muri v Afriki
(6. marec 2018)

100. ponovitev uprizoritve *Juri Muri v Afriki*

100. ponovitev uprizoritve *Večno mladi*

100. ponovitev uprizoritve
Večno mladi
(15. december 2018)

50. ponovitev uprizoritve
Glorious!
(21. december 2018)

50. ponovitev uprizoritve *Glorious!*

Noč drame: *Fant, dekle in gospod*

Noč drame:
Fant, dekle in gospod –
Amfiteater Lutkovnega
gledališča Maribor (10. junij
2018)

Vodnik po gledališču z igralci:
Mateja Pucko, Matevž Biber,
Irena Mihelič, Bojan Marošević

Vodnik po gledališču

PRVI PRIZOR: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov

Razvoj projektnega dela v letu 2018 je mogoče oceniti kot zelo uspešen, saj sledi zastavljenim količinskim kazalnikom, konkretizira vsebinske in strateške cilje, vzpostavlja skladno delujoče delovne skupine (spremljevalne dejavnosti, usposabljanja, spletna platforma), razvija privlačne, komunikativne in kakovostne vsebine, s katerimi izvaja zahtevne, etapne in učinkovite nagovore mladega občinstva, zagotavlja obliko, vsebino in okvir inovativnega učenja na področju gledališča, enakovredno za OŠ in SŠ, sodeluje z univerzama v MB in LJ. Zaznati je povečano prepoznavnost projekta tudi v širši javnosti. Povpraševanje po vsebinah raste.

Priporočilo: ogled vsebin na zavihku www.prvi-prizor.si.

V okviru evropskega projekta *Prvi prizor* je bilo v letu 2018 izvedenih 68 dogodkov (62 v SNG Maribor in 6 na lokacijah izven gledališča), na katerih je bilo zabeleženih 4.730 obiskov. Projekt je zasnovan razvojno – vsebine se oblikujejo postopno, hkrati se preverjajo, nato izvajajo in dopolnjujejo. V letu 2018 izvajane vsebine:

- *Pedagoška gradiva* k uprizoritvam;
- spremljevalne dejavnosti za mlade: *Učna ura gledališkega bontona, Gledališki labirint, Pogovori o predstavah (metoda 'vrstniki vrstnikom')*, *Dijaški klub*;
- izobraževanja in usposabljanja za strokovne delavce in ustvarjalce: *Kulturni bazar (predstavitev vrstniške metode) Junjsko srečanje z mentorji in delavnica gledaliških iger, Mlado gledališče na FBS (12 dogodkov), Študentsko gledališče na FBS (14 dogodkov)*;
- *Spletna knjižnica* – dostopna širši javnosti (dopolnjevanje in posodabljanje);
- *Fotogalerija* – slikovna predstavitev dejavnosti;
- *Partnerske vezi* – razvoj znotraj skupine in nove povezave.

Beseda umetniškega direktorja Aleša Novaka o 53. Festivalu Borštnikovo srečanje 2018

Aleš Novak
umetniški direktor FBS

Januarja 2018 sem od vršilke dolžnosti umetniške direktorice Ksenije Repine prevzel umetniško vodenje osrednjega slovenskega gledališkega festivala. Ob nastopu mandata umetniškega direktorja sem zapisal naslednja programska izhodišča: *»Programsko zasnovano festivala želim razvijati v smeri mednarodne uveljavitve in vključujoče platforme, ki bo obsegala gledališke predstave slovenskih in tujih producentov, strokovni program in refleksijo, dejavnosti za razvoj novih občinstev ter promocijo in popularizacijo gledališča, strokovna usposabljanja, spodbujanje povezovanja v mednarodnem prostoru ter dopolnilne vsebine z drugih umetniških področij. Programsko jedro festivala bodo izbrane vrhunske gledališke predstave ter podeljevanje festivalskih nagrad za najvidnejše dosežke slovenskih gledaliških ustvarjalcev, temeljno poslanstvo pa spodbujanje kakovosti in visoke ravni slovenske gledališke umetnosti ter raznolikosti in hkrati povezanosti gledališkega prostora in izraza. V prihodnjih letih želim okrepiti vezi med festivalom in slovenskim gledališkim prostorom ter utrditi mednarodni položaj in ugled festivala, s tem pa spodbujati mednarodno uveljavitev slovenskega gledališča.«*

Skladno s temi izhodišči smo s festivalsko ekipo že v letu 2018 nadgradili doslej uveljavljeno festivalsko programsko zasnovano: kot uvod v osrednji festivalski del smo dodali povsem nova programska sklopa Mlado gledališče in Študentsko gledališče, s čimer se je FBS podaljšal za dodatne štiri dni in je skupaj trajal dva tedna. S ciljem dodatne mednarodne uveljavitve festivala in slovenskega gledališča smo okrepili njegov mednarodni značaj in med drugimi tujimi gledališkimi gosti povabili mednarodno uveljavljenega gledališka avtorja Pippa Delbona z dvema predstavama (*Evangelij* in *Radost*) ter nagrajeno hrvaško predstavo *ZeKaEm Črna mati zemla*. Preoblikovali in programsko domislili smo sodelovanje in vključenost študentov, uvedli Dan slovenskih gledaliških ustvarjalcev, v festivalske spremljevalne sklope pa smo v sodelovanju s številnimi soorganizatorji vključili različne dopolnilne in strokovne vsebine. Uvedli smo novo knjižno edicijo *Borštnikov prstan*, ki bo vsako leto posvečena lanskoletnemu dobitniku te najvišje igralske nagrade, prva knjiga pa je posvečena prejemnici prstana leta 2017 Saši Pavček.

Programsko jedro 53. FBS je bil izbor gledaliških predstav v treh vsebinskih sklopih: v tekmovalnem, spremljevalnem in mednarodnem, pri čemer sem sprejel (medijsko odmevno) odločitev, da se bodo selektorji tekmovalnega programa in strokovne komisije menjavali pogosteje kot doslej, kar sem utemeljil z vse bolj kuratorskim, avtorskim pristopom k oblikovanju in vrednotenju programov evropskih gledaliških

festivalov, ki terja različne poglede. V tekmovalni program je selektorica uvrstila deset gledaliških uprizoritev, opazen je bil visok delež neodvisne gledališke produkcije. V spremljevalni program so bile uvrščene uprizoritve, ki so v pomembni meri zaznamovale gledališko sezono in so s svojo inovativnostjo, s kakovostjo in z dovršenostjo gledališkega izraza predstavljale pomemben umetniški dosežek ali razvojno spodbudo. V mednarodni del programa, kjer se finančne omejitve najbolj poznajo, so bile povabljene uprizoritve, ki so predstavljale opazen umetniški dosežek v širši regiji in so pomembne tudi s stališča primerjave s slovensko gledališko produkcijo in vpliva na njen razvoj, s čimer želimo občinstvu, gledališkim ustvarjalcem in stroki omogočiti vpogled v relevantno gledališko ustvarjalnost izven slovenskih meja, hkrati pa utrditi položaj festivala v regiji in mednarodnem prostoru. Nova programska sklopa, posvečena usposabljanju pedagoških delavcev in gledaliških ustvarjalcev (Mlado gledališče) ter predstavitvi gledaliških šol (Študentsko gledališče), sta bila zasnovana kot trajna festivalska vsebina z izrazito mednarodno dimenzijo. Vključevala sta povabljenе slovenske in tuje produkcije, temeljno pa sta povezana z dejavnostmi za razvoj obstoječih in novih občinstev.

Uvedli smo tudi nekaj drugih organizacijskih sprememb: pogovori o tekmovalnih uprizoritvah so tekli takoj po ogledu (moderator je bil kritik, publicist in selektor 55. FBS Rok Bozovičar), kar je omogočilo mnogo boljši obisk publike, predstavitve knjižnih novitet s področja uprizoritvenih umetnosti so bile strnjene v enodnevno intenzivno dogajanje, okrepili smo povezave z Mednarodnim gledališkim inštitutom in z Evropsko gledališko konvencijo, ob tem pa smo izvajali tudi prvi festivalski projekt, financiran iz evropskih sredstev (usposabljanje), dnevno smo pripravljali in na FB in spletni strani objavljali videoklip festivalskega dogajanja. Pri organiziranju prostovoljskega dela smo uvedli specialista za mladinsko delo, ki je prevzel naloge koordinatorja, v izvedbo 53. FBS je bilo vključenih kar 30 prostovoljcev.

Ob zaključku 53. FBS sem javnosti podal naslednje strnjeno poročilo: *»31 gledaliških predstav v petih programskih sklopih, mednarodni projekti, posveti, okrogle mize, simpoziji, delavnice, usposabljanja, koncerta, razstave in publikacije – vse to je bil 53. Festival Borštnikovo srečanje. Na šestih gledaliških odrih je oktobra 2018 stalo 256 igralk in igralcev, v sklopu festivalskega dogajanja se je na devetih mariborskih prizoriščih zvrstilo 31 gledaliških predstav in vrsta festivalskih spremljevalnih dogodkov. Oblikovali smo nova in obnovili dosedanja sodelovanja, festivalu smo dodali uvodni del, namenjen mladim in razvoju novih občinstev, vključenost študentov smo razširili v mednarodno študentsko platformo, na kateri sodelujejo tudi tuje*

gledališke akademije, skupaj z Združenjem dramskih umetnikov Slovenije smo praznovali dan gledaliških ustvarjalcev, z Mednarodnim gledališkim inštitutom pa njihov visok jubilej. Jedro letošnjega festivala so bile izbrane predstave v tekmovalnem in spremljevalnem programu, letošnji festival pa se zaključuje z gostovanjem enega najbolj cenjenih in mednarodno uveljavljenih gledaliških avtorjev Pippa Delbona. V vsej raznolikosti letošnjih vsebin, gledaliških estetik in produkcijskih pristopov smo lahko prepoznali nekaj izrazitih trendov, ki izpričujejo zavezanost ali celo predanost ustvarjalcev k ponovnemu premisleku o gledališču in njegovi družbeni vlogi, o uprizoritvenih strategijah ter o položaju gledališkega avtorja oziroma ustvarjalca. Videti je, da se ustvarjalci intenzivneje ukvarjajo s problematiko javnega, skupnega in skupnostnega, pa tudi političnega v najširšem razumevanju te besede, to pa počnejo na izrazito angažiran, osebni način, z jasnimi stališči in v izdelanem gledališkem jeziku. Vse to – v povezavi z izrazito nadarjeno generacijo mladih gledaliških ustvarjalcev, ki že ob vstopu v slovenski gledališki prostor preseneča z izdelanostjo lastne poetike – nas upravičeno navdaja z optimizmom in z visokimi pričakovanji. Letošnji festivalski program izkazuje tudi visoko raven povezanosti in pretočnosti institucionalne in neinstitucionalne produkcije, pri čemer systemske okoliščine, v katerih deluje slednja, terjajo takojšnjo pozornost in odločno ukrepanje kulturne politike, posodobitev sistema in investicije pa bodo potrebne tudi v mreži javnih gledališč. Upamo, da tudi današnji obisk najvišjih predstavnikov oblasti kaže, da se bodo pogovori o možnih rešitvah lahko pričeli takoj – ne nazadnje je potrebno korak ali dva opraviti tudi pri vzpostavitvi okoliščin za delovanje in razvoj Festivala Borštnikovo srečanje. Ob Ministrstvu za kulturo in Mestni občini Maribor, ki sta glavna financerja, je letošnji festival podprlo tudi 45 javnih in zasebnih organizacij, podpornikov in sponzorjev, med njimi mnogi prvič. «

Aleš Novak
umetniški direktor FBS

Maribor, februar 2019

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Tekmovalni program – 10 predstav po izboru selektorice Zale Dobovšek

1. Leja Jurišič & Marko Mandić:
SKUPAJ,

Pekinpah in Via Negativa

1.

5.

2. Avtorski projekt po igri *Sen kresne noči* Williama Shakespeara:
SEN KRESNE NOČI,
režija Jernej Lorenci,
Mestno gledališče Ljubljansko

9.

3. Dušan Jovanović: ZID, JEZERO,
režija Miloš Lolić,
SNG Drama Ljubljana

4. Po motivih *Epa o Gilgamešu*:
GILGALOVANJE,
režija Tjaša Črnigoj,
Društvo Gledališče Glej

2.

6.

10.

5. Ferdinand von Schirach:
TEROR,
režija Eduard Miler,
Prešernovo gledališče Kranj

6. Tadeusz Słobodzianek:
NAŠ RAZRED,
režija Nina Rajić Kranjac,
koprodukcija Prešernovega
gledališča Kranj, Mestnega gledališča
Ptuj in Mini teatra Ljubljana

3.

7.

7. 6, režija Žiga Divjak,
koprodukcija Slovenskega
mladinskega gledališča in
Maske Ljubljana

8. Peter Mlakar, Dragan Živadinov:
ODILO. ZATEMNITEV. ORATORIJ,
režija Dragan Živadinov,
koprodukcija Slovenskega
mladinskega gledališča in Centra
urbane kulture Kino Šiška

4.

8.

9. Uroš Kaurin, Vito Weis:
HEROJ 2.0, koprodukcija Društva
Moment in Zavoda EN-KNAP

10. Po romanu Ivana Tavčarja:
VISOŠKA KRONIKA,
režija Jernej Lorenci,
SNG Drama Ljubljana

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Spremljevalni program

Vse sklope spremljevalnega programa je oblikoval umetniški direktor FBS Aleš Novak, pri zasnovi novih programskih sklopov Mlado gledališče in Študentsko gledališče je sodelovala programska sodelavka Mojca Redjko. V slovenskem delu spremljevalnega programa je bilo uprizorjenih sedem predstav:

1. Ivan Cankar: **POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI**, režija Eduard Miler, koprodukcija SNG Drama Ljubljana, Mestnega gledališča ljubljanskega in Cankarjevega doma

1.

2. **365 PADCEV**, režija Bojan Jablanovec, Via Negativa in Forum Freies Theater Düsseldorf

2.

3. Svetlana Makarovič: **PREKLETI KADILCI**, režija Tin Grabnar, SNG Drama Ljubljana

5.

4. Pavol Liška in Kelly Copper: **ZASLEDOVALCI SREČE**, režija Pavol Liška in Kelly Copper, koprodukcija Zavoda EN KNAP, Théâtre de la Ville in Steirischer Herbst

3.

5. Janez Vrečko: **KONS:O:VEL**, režija Matjaž Berger, koprodukcija Anton Podbevšek Teatra Novo mesto in Studia Humanitas v sodelovanju s Cankarjevim domom

6.

6. Kitch: **POPPARTY**, režija in produkcija Kitch

7.

7. Ana Pandur Predin: **FIREBIRD**, režija Ana Pandur Predin, koprodukcija Ana Pandur, Pkd Flamenko in Cankarjev dom Ljubljana

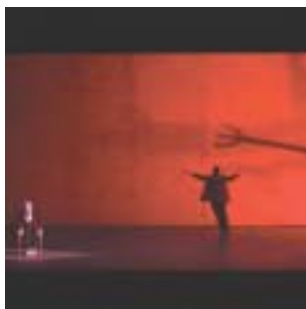
4.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Mednarodni program

1. Pippo Delbono:
VANGELO,
Compagnia Pippo Delbono,
Italija

1.

2. Pippo Delbono:
LA GIOIA,
Compagnia Pippo Delbono,
Italija

2.

3. Kristian Novak, Tomislav
Zajec: ČRNA MATI ZEMLA,
režija Dora Ruždjak Podolski,
Zagrebačko kazalište mladih,
Hrvatska

4. Po kratki zgodbi Nikolaja
Vasiljevića Gogolja:
DIARY OF A MADMAN,
režija Marjan Nečak,
koprodukcija Moving Music
Theatra Bitola in Centra za
kulturo Bitola, Makedonija

3.

4.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Mlado gledališče – usposabljanje za učitelje in gledališke ustvarjalce:

- Aleksander Ekman: LEVA DESNA, LEVA DESNA, Balet SNG Maribor
 - New International Encounter: PRIHAJAMO OD ZELO ZELO DALEČ, NIE
 - Lewis Carroll in Ivor Martinić: ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI, Zagrebačko kazalište mladih, Hrvaška
1. **Analize predstav** je vodil dr. Gerd Taube (Nemčija).
 2. **Mlado gledališče**, strokovni posvet, sodelovali so:
 - dr. Gerd Taube, vodja nemškega nacionalnega centra za otroke in mlade
 - Nika Arhar, članica strokovne komisije platforme *Zlata paličica*
 - Zavod Petida, strokovni partner projekta *Prvi prizor: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov*

Študentsko gledališče – mednarodna študentska platforma:

- ZRNO GRAHA, prosto po pravljici H. Ch. Andersena / Accademia Teatro Dimitri SUPS (Švica) in Pars Foundation
- NIKOGARŠNJI¹, po motivih zbirke pesmi *Pogovori v temi* Horacia Benavidesa / Accademia Teatro Dimitri SUPS (Švica)
- Mihail A. Bulgakov: ZOJKINO STANOVANJE / Fakulteta za variete Ruske univerze za gledališko umetnost RATI-GITIS (Rusija) / Gostovanje podprl Ruski center znanosti in kulture v Ljubljani.
- OJ KIJEV, KIJEV, diplomski avtorski projekt / Gledališka akademija DAMU Praga (Češka)
- SREBRNO REBRO, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani (Slovenija), produkcija IV. semestra GLR in DI, UL AGRFT
- SE MI VSAJ NI TREBA POLJUBLJATI, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani (Slovenija), produkcija VII. semestra GLR in DI, UL AGRFT
- DVOJE SVA IN HKRATIENO, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani (Slovenija), produkcija IV. semestra GLR in DI, UL AGRFT
- AVGUST, Universitatea de Arte, Targu-Mures (RO) in Maladype Szinhaz (HU)

¹ Namesto predstave *Nikogaršnji* je bila uprizorjena predstava *Av gust*.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Študentsko gledališče

Delavnice za študente:

ČUSTVA: Stefanie Bolzli, Dimitri

NOVI CIRKUS: Robert A. Díaz, Dimitri

VARIETE: Aleksej Kurganov, RATI-GITIS

AVTORSKA TVORBA: Maryana Kozak, DAMU

Gledališke šole: študentska tribuna

Mednarodna študentska razprava o študiju gledališke umetnosti, sodelovali so:

Accademia Teatro Dimitri, Švica

<http://www.accademiadimitri.ch/>

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani, Slovenija

<https://www.agrft.uni-lj.si/>

Gledališka fakulteta (DAMU) Akademije za uprizoritvene umetnosti Karlove univerze v Pragi, Češka republika

<https://www.damu.cz/en/>

Fakulteta za variete Ruske univerze za gledališko umetnost (RATI-GITIS), Rusija

<http://www.gitis.net/>

Koncerta

1. **Nana Milčinski**; večer glasbe in poezije (Nana Milčinski, Nino de Gleria, Sergej Randjelovič in Joži Šalej) v Stari dvorani SNG Maribor
2. **Mascara Quartet**; koncert fada in tanga (Polona Udovič, Timi Krajnc, Vojko Vešligaj in Mitja Režman) na Malem odru SNG Maribor

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Strokovni del 53. FBS: Simpoziji in okrogle mize

1. Izzivi umetniške svobode

Simpozij in okrogla miza z mednarodno udeležbo v soorganizaciji Slovenskega in Nemškega centra ITI, Akcijskega odbora za pravice umetnikov ITIACAR (ITI Action Committee for Artists Rights) in Festivala Borštnikovo srečanje ob 70-letnici Mednarodnega gledališkega inštituta (ITI Worldwide)

Strokovnjaki in gosti so na enodnevem mednarodnem dogodku razpirali aktualne teme vrednotenja in obravnave umetniške (oz. umetnikove) svobode. Obravnavali so različne oblike kratenja te pravice, (samo)cenzuro, omejevanje delovanja in ustvarjanja ter izražanja. Spoznali smo različne primere in sisteme beleženja kratenja teh pravic, se seznanili s poročilom organizacije Freemuse, svoja razmišljanja pa za okroglo mizo usmerjali tudi v izzive prihodnosti ter v možne rešitve in zavedanje o osnovnih normah družbene demokracije, ki so sicer jasno zapisane tako v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah kot tudi v ustavah in pravnih aktih držav. Med sodelujočimi so bili: dr. Darko Lukić, gledališki strokovnjak, dramatik in pisatelj, redni profesor na Akademiji dramskih umetnosti v Zagrebu, tudi v vlogi uvodničarja; dr. Thomas Engel, direktor Nemškega centra ITI in eden od soustanoviteljev ITIACAR; dr. Thomas Irmer, član Nemškega centra ITI, specialist, kritik in dramaturg, član ITIACAR; dr. Srirak Plipat, izvršni direktor mednarodne organizacije Freemuse; Tomasz Kireńczuk, dramaturg, literarni kritik, programski vodja in kurator umetniških projektov, programski direktor gledališča Nowy Theatre (Krakov) in programski direktor mednarodnega gledališkega festivala Dialog (Vroclav). Dogodek je bil v angleškem jeziku, vodila in povezovala sta ga Tatjana Ažman, dramaturginja in vodja Slovenskega centra ITI, članica izvršilnega odbora ITI Worldwide, ter dramaturg in teatrolog Rok Andres.

2. Kje smo in kam gremo

Posledice morebitnih sprememb kulturnega modela na področju uprizoritvenih umetnosti

Okrogla miza v organizaciji Združenja dramskih umetnikov Slovenije, v sodelovanju s FBS (prenos v živo prek FB)

Prenova kulturnega modela je simptomatično vprašanje, ki ne vključuje samo vprašanja, kakšen model želimo, pač pa predvsem: kakšno kulturo želimo soustvarjati, kakšne ustvarjalne

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

pogoje omogočamo umetnikom in ostalim soustvarjalcem gledališča ter v kakšni državi želimo živeti. In bistveno vprašanje se glasi: ali želimo umetnost prepustiti trgu?

Moderatorica okrogle mize je bila Katarina Stegnar, članica SMG, članica ZDUS-a. Med sodelujočimi so bili: Iva Babić, igralka, članica ansambla SNG Drama Ljubljana; Marko Bratuš, umetniški vodja SNG Nova Gorica; mag. Neda Rusjan Bric, igralka, članica ansambla SMG, režiserka z izkušnjami z vodenjem gledališča, podpredsednica Društva slovenskih gledaliških režiserjev; Nejc Cijan Garlatti, igralec, samozaposlen; Leja Jurišić, plesalka, koreografija, avtorica, samozaposlena; Uroš Korenčan, predsednik kolegija gledaliških direktorjev, direktor Lutkovnega gledališča Ljubljana; Vinko Möderndorfer, režiser, pisatelj, pesnik, dramatik, član DSP, predsednik UO Prešernovega sklada, samozaposlen; Jure Novak, režiser, avtor, performer, član Društva slovenskih gledaliških režiserjev, samozaposlen; Marko Simčič, dolgoletni predstavnik ZDUS v FIA.

3. Nova pošta – alternativni produkcijski modeli

V sodelovanju s Slovenskim mladinskim gledališčem Ljubljana

Drugačen produkcijski model je pogoj za nove načine ustvarjanja sodobnega gledališča, ki se hitreje odziva na akutne družbene problematike in s svojimi akcijami prodira v polje političnega, sebe dojema kot ključnega družbenega akterja in ne pristaja na diskurz, ki na umetnika gleda kot na družbenega parazita. Na predstavitvi so sodelovali Tibor Mihelič Syed, direktor Slovenskega mladinskega gledališča; Janez Janša, direktor Zavoda Maska; Goran Injac, umetniški vodja Slovenskega mladinskega gledališča; in Urška Brodar, dramaturginja Slovenskega mladinskega gledališča.

4. Politike umetniškega vodenja v slovenskih gledališčih

Simpozij in okrogla miza v organizaciji Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije

Simpozij z naslovom *Politike umetniškega vodenja v slovenskih gledališčih* je prinesel vrsto razprav o načinih delovanja, strategijah in taktikah umetniškega vodenja v trenutnem za kulturo in umetnost turbolentnem in negotovem času. Institucija umetniškega vodje je na udaru; od tega, da je znotraj gledališča potisnjena domala v zaodrje, ko se mora vsakodnevno prilagajati ekonomski logiki kulturnega menedžmenta in potrošniški kulturi poznega kapitalizma, do tega, da je obsojena na delovanje v odsotnosti

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

kakršnekoli skrbno premišljene kulturne strategije političnega esteblišmenta. Ali je mogoče, da vloga umetniškega vodenja počasi in nezadržno drsi proti izgubi lastne identitete in pogubi? Morda. Toda čeprav je trenuten zgodovinski prostor morda izprazen, ne more biti hkrati tudi prazen. Kakor tudi ne morejo biti prazne nove oblike delovanj, strategij in taktik umetniškega vodenja gledališč, če želi institucija umetniškega vodje preživeti v napetosti med estetskim, ekonomskim in političnim. Vodja simpozija je bil: dr. Tomaž Krpič, drugi del simpozija je bil v neposrednem prenosu na radiu ARS.

5. Pozicije moči v sodobnem gledališču

Okrogla miza v sodelovanju z Goethe-Institutom Ljubljana

Okrogla miza se je posvečala vprašanju, kako je leta 2018 s spolno enakopравnostjo v gledališkem svetu. Kaj dejansko vpliva na spolno uravnotežen repertoar ali na odpravo strukturnega seksizma in plačnih anomalij? V Nemčiji je leta 2016 nemški kulturni svet, ki se zavzema za spolno pravičnost v nemški kulturni panogi, izdal študijo *Ženske v kulturi in medijih; Pregled aktualnih tendenc, razvoja in predlogov rešitev*. Leta 2017 ji je po naročilu nemške državne sekretarke za kulturo Monike Grütters sledila študija *Ženske v kulturi in medijih; Evropska primerjava*. Podatki so znani. 78 % nemških gledališč vodijo intendant, 70 % vseh predstav na velikih odrih režirajo moški režiserji in 75 % vseh besedil napišejo avtorji moškega spola, medtem ko ženske po navadi prevzemajo nevidno in slabo plačano delo. Okroglo mizo je zasnovala in vodila dramaturginja Urška Brodar.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Razstavi

1. Jernej Šugman (1968–2017)

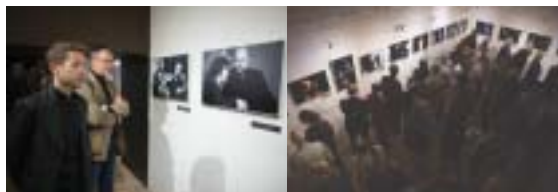
Vetrinjski dvor, razstava fotografij, v sodelovanju s SNG Drama Ljubljana

Jernej Šugman, prvak ljubljanske Drame, je utelesil največje in najzahtevnejše dramske like, od Hamleta preko Baala do Ojdipa in Kralja Ubuja. Na Borštnikove odre je od leta 1992 stopil malodane tridesetkrat in za svoje delo prejel številne nagrade: tri Borštnikove, nazadnje za izjemno naslovno vlogo v predstavi *Kralj Ubu*, ki mu je prinesla tudi zlat lovorjev venec na gledališkem festivalu MESS v Sarajevu, več Severjevih nagrad in druge. Veličastno, duhovito, iskreno je izpolnil in utelesil dramske, televizijske, radijske like, obvladoval široko paleto žanrov, navduševal kritiko in veljal za enega najbolj priljubljenih, prepoznavnih igralcev pri nas. V Galeriji Vetrinjskega dvora je bila postavljena razstava gledaliških fotografij Jerneja Šugmana.

2. Poklon gospe Alenki Bartl

Spomin na veliko ustvarjalko skozi kostumske skice na razstavi Slovenskega gledališkega inštituta (SLOGI)

Alenka Bartl je ustvarila – tako količinsko kot kakovostno – izjemen opus ter zanj prejela številna priznanja in nagrade. Njeno stvariteljstvo je bilo povezano tudi z Borštnikovim srečanjem v Mariboru, saj je prejela kar pet Borštnikovih nagrad za kostumografijo (*Velikani z gore*, Drama SNG v Ljubljani; in *Obtoženi volk*, Slovensko mladinsko gledališče v Ljubljani, 1977; *Ščurki*, Drama SNG v Mariboru, 1980; *Disident Arnož in njegovi*, Drama SNG v Ljubljani, 1982; *Hamlet*, Mestno gledališče ljubljansko, 1984; *Opera za tri groše*, Slovensko ljudsko gledališče v Celju, 1989). Mag. Tea Rogelj, dramaturginja in višja kustosinja Slovenskega gledališkega inštituta, ki je pred leti soustvarila razstavo in e-razstavo *Alenka Bartl – kostumografka*, je ob skicah predstavila opus te pomembne slovenske umetnice.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Fotografske razstave na spletu

FBS je v letu 2018 pripravil tri fotografske razstave na medmrežju (SIGLEDAL). V sodelovanju z zavodom Novi ZATO in z drugimi partnerji smo pripravili razstavo 52. FBS (2017) /<http://repertoar.sigledal.org/razstava/festival-borstnikovo-srecanje-2017/>, iz nabora arhivskih fotografskih gradiv smo pripravili razstavo 45. FBS (2010) /<http://repertoar.sigledal.org/razstava/festival-borstnikovo-srecanje-2010/> ter razstavo, posvečeno decembra 2017 preminulemu igralcu Jerneju Šugmanu /<http://repertoar.sigledal.org/razstava/jernej-sugman-1968-2017/>.

Posveti

1. Dediščine mesta

Posvet v sodelovanju Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani z društvom Hiša!, z Muzejem narodne osvoboditve Maribor in z Rajzefibrom

Tradicionalno se je kulturna dediščina v Sloveniji in Mariboru vezala na nacionalne mite in regionalne etnografske raznolikosti. Izhodišče tega posveta je bil obseg in pestrost dediščin v Mariboru in okolici, ki presega beleženje registrov v muzejih in zavodih. To je vredno in potrebno upoštevati pri pravilnem vstavljanju v turistične proizvode. Polje kulturne dediščine v Mariboru določajo številne družbene okoliščine: topografsko-socialna (mesto-predmestje-podeželje), generacijska (štirje politično-ekonomski sistemi v 20. stol.), etnična, razredna in institucionalna (državno-lokalno-civilno). Vsaka od teh ima in je v preteklosti imela svojo človeško organizacijo, ekonomijo, kulturne mreže, ideologije, identitete in sloge – lastne kulturne dediščine. Posvet se je posvečal vprašanju, kako zastaviti razmerje med »domačijskim« ali integrativnim namenom in tržnimi cilji (»izvoz dediščine«). Sodelovali so strokovnjaki s področja sociologije, antropologije, književnosti, muzejstva, novinarstva in drugi.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

2. Shifting baselines

Mednarodni projekt v koprodukciji Društva Nagib, Goethe-Instituta Ljubljana, ArgeKultur Salzburg (AT) in HochX München (DE)

Projekt *Shifting baselines* opazuje in preiščuje transformativne procese, ki jih opisuje kot odnose med zaznavami, vrednotami in vzorci dejanj na eni strani in kot spreminjajoče se okolje na drugi. Prvi raziskovalni dogodek projekta se je ukvarjal s splošnimi vprašanji: *Kaj so "shifting baselines", ki smo jim izpostavljeni zdaj? Kateri učinki bodo vidni v prihodnosti? Kako lahko pojave prepoznamo, vizualiziramo in se ustrezno odzovemo danes?* Projekt je pripravila skupina kuratorjev – Petra Hazabent, Mona Schwitzer, Sebastian Linz in Philipp Krüger – namen je bil odpreti prostor za premislek, preizpraševanje in izkušnjo fenomena »shifting baselines«, tokrat skozi (lokalne) zgodbe v interakciji z (mednarodnimi) gosti in občinstvom.

3. Osebnosti slovenskega gledališča

Znanstveno srečanje v organizaciji ZRC SAZU (Raziskovalna postaja Maribor) in Univerzitetne knjižnice Maribor

Dogodek je bil vsebinsko povezan z delom *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, ki ga pripravlja ZRC SAZU. Rdeča nit prvega srečanja – *Izzivalci meja* – so bile osebnosti, ki so v svojem času in prostoru prestopale ustaljene predstave o gledališču. Priznani avtorji s področja gledališča s svojimi prispevki v osnovnih obrisih sledijo strukturi biografskega gesla, ob tem pa avtonomno izbirajo poudarke in interpretirajo delo obravnavanih osebnosti. Besedila bodo objavljena v znanstveni monografiji; izšla bo v okviru *Biografskih študij* zbirke *Življenje in dela*, ki jo izdaja Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU.

4. Turizem v mestu

Mednarodni posvet v sodelovanju društva Hiša! in Rajzefibra s Centrom za kreativnost MAO in z Zavodom za turizem Maribor – Pohorje

Turisti postopoma odkrivajo vzhodno Slovenijo in lokalne skupnosti vzhodne Slovenije zlagoma odkrivajo turizem. Kakšno podporno okolje potrebuje turizem? Kaj je kreativni turizem in kakšna je lahko njegova vloga v razvoju mesta prihodnosti? Kako lahko odločevalci prispevajo k boljšemu in

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

hitrejšemu razvoju turizma? Kakšno sodelovanje je potrebno, da se razvije uspešna zgodba kreativnega turizma? Tematiko so obravnavali povabljeni mednarodni gostje, ki predstavljajo primere dobrih praks, sodelovali so predstavniki lokalnih skupnosti, izobraževanja s področja turizma, zasebnega sektorja in drugi deležniki s področja turizma v regiji.

Pogovori po predstavah

Pogovori o tekmovalnih predstavah so potekali takoj po predstavi v medetaži SNG Maribor (novo festivalsko prizorišče), vodil jih je kritik in recenzent Rok Bozovičar, organizirali smo tudi pogovor s Pippom Delbonom, mednarodno priznanim italijanskim gledališkim avtorjem.

Showcase

Letos je FBS za daljše obdobje (več kot en dan) obiskalo 14 tujih gostov. Med njimi so bili direktorji gledaliških festivalov, dramatik, predavatelji, gledališki kritiki in novinarji. Ogledali so si predstave iz tekmovalnega in spremljevalnega ter mednarodnega dela programa. Države udeležencev: Hrvaška, Makedonija, Italija, Nemčija.

53. Festival Boršnikovo srečanje 2018

Publikacije

Na festivalu smo izdali naslednje tiskovine:

- nalepke 53. FBS,
- dvojezični slovensko-angleški Katalog 53. FBS,
- knjigo z naslovom *Saša Pavček, Boršnikov prstan*,
- slovensko-angleško programsko knjižico 53. FBS,
- plakate »city light«,
- plakate B1,
- plakate diptih B3 in B2,
- plakate B2.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Nagrade

Mednarodna petčlanska strokovna žirija je podelila 12 festivalskih nagrad. Veliko nagrado FBS za najboljšo uprizoritev je prejela uprizoritev 6 v režiji **Žige Divjaka in v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana**. Žirija za Borštnikov prstan je najvišje priznanje za igralsko ustvarjalnost, Borštnikov prstan, podelila dramskemu igralcu Janezu Škofu.

Podeljena je bila tudi nagrada DGKTS (ni festivalska nagrada) za najboljšo uprizoritev pretekle sezone, ki jo je prejel performans *Skupaj* v izvedbi Leje Jurišić in Marka Mandića v sodelovanju z režiserjem Bojanom Jablanovcem in s pisko Semirom Osmanagić ter v koprodukciji društva Pekinpah, Vie Negative ter Centra urbane kulture Kino Šiška.

Podrobnosti o nagradah 53. FBS so Priloga št. 1 temu poročilu.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Priloga 1. – nagrade 53. FBS

Borštnikova nagrada za dramaturgijo

Matic Starina za dramaturgijo v predstavah *Sen kresne noči* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega in *Visoška kronika* v produkciji SNG Drama Ljubljana

S poetičnimi in z radikalnimi dramaturškimi intervencijami dramaturg Matic Starina *Sen kresne noči* in *Visoško kroniko* preoblikuje v originalne in avtorske uprizoritvene koncepte, ob tem pa ohranja vse dramske, narativne in simbolične sloje predlog. S spretnim balansiranjem med dramskim in epskim, z uprizarjanjem in s pripovedovanjem vzdržuje dramsko strukturo živo in odprto kot kreativni prostor reference, kritike, argumenta in poezije. Naloga dramaturga v obeh predstavah je popolnoma jasna: izboriti si osebni prostor in glas med mitskim in kanonskim ter jima omogočiti, da spregovorita z logiko in glasom današnjega časa. Konkretnost Starinove dramaturgije se pokaže ne le kot spretnost konstrukcije in vzpostavljanja načela, temveč enako pomembno tudi kot spretnost dekonstrukcije.

Borštnikova nagrada za scenografijo

Branko Hojnik za scenografijo v predstavi *Sen kresne noči* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega

Branko Hojnik ujame različne pomenske in asociativne plasti sodobne avtorske obdelave Shakespearjevega *Sna* ter jim s scensko konstrukcijo pride naproti kot avtonomna enota kompleksne uprizoritvene idejne mreže. Čeprav igralcem pripadajo mize v ospredju, Hojnik z jasno perspektivo vseskozi usmerja pogled v ozadje, tja, kjer stene obstajajo tudi zato, da ustvarijo negativ prostora. Čeprav velikanska in impresivna, scensko konstrukcijo slavnostne dvorane bistveno zaznamuje njena praznina, razpoka, podobno kot ljudi, ki v njej čakajo in umirajo v svojih ljubeznih, upih in (dez)iluzijah.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Borštnikova nagrada za glasbo

Branko Rožman za glasbo v predstavah *Naš razred* v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj, Mestnega gledališča Ptuj in Mini teatra Ljubljana, *Sen kresne noči* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega in *Visoška kronika* SNG Drama Ljubljana

Branko Rožman razume glasbo in celotno zvočno podobo kot aktiven in živ element gledališkega dogodka. Premišljeno izbira ustrezne glasbene postopke in jih subtilno, a prezentno vpleta v uprizoritve. V *Našem razredu* in *Visoški kroniki* petje in igranje na klasične ali ljudske inštrumente avtonomno postavi v učinkovit dialog z igro. Tako aktivno soustvarja atmosfere, ritem in vsebinske poudarke, nemalokrat pa s svojim umetniškim prispevkom postavlja temelj igralskim kreacijam in razširja polje soigre.

Borštnikova nagrada za mlado igralko

Tamara Avguštin za vlogo v predstavi *Visoška kronika* v produkciji SNG Drama Ljubljana

Igralka Tamara Avguštin natančno in odmerjeno gradi svojo avtentično odrsko prezenco, ki ji pridaja kanček ironije in samoironije. Svojo vlogo oblikuje z rafinirano svežino in z ganljivim notranjim nabojem, ki ga izžareva tudi v intenzivnih trenutkih tišine svojega odrskega bivanja.

Štiri Borštnikove nagrade za igro

Uroš Kaurin in **Vito Weis** za vlogi v predstavi *Heroj 2.0 – Predstava vseh predstav* v koprodukciji KUD Moment in Zavoda EN-KNAP

Igralski tandem Uroša Kaurina in Vita Weisa pred nami dekonstruira, premišlja in uprizarja igro in igralski poklic. Skozi samoironijo, humor, metagledališke postopke in osebne zgodbe razgrajujeta fikcijo in s tem vzpostavljata avtonomno polje ustvarjalnega užitka, znotraj katerega v presežkih zaživijo tako solistične igralske bravure kot natančna partnerska igra ali improvizirani segmenti. Njuna celostna umetniška kreacija tako presega monolitnost individualnosti in na široko odpre vrata soigre.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Matej Puc za vlogo v predstavi *Sen kresne noči* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega

Matej Puc je z intenzivno in s celovito izvedbo čvrsto presečišče vseh dramskih silnic kompleksnega scenskega mehanizma uprizoritve. Z lastnim igralskim habitusom znotraj izhodiščnega okvira lika Demetrija gradi prostor za igralski razvoj in metamorfozo, pri čemer znotraj žanra elizabetinske komedije raziskuje mučna stanja nelagodja in tesnobe. Povsem koncentriran na odnos s soigralci vzdržuje tudi dinamično povezavo z gledalci, v katerih išče subjekt soigre in polje podpore. Ob natančnem oblikovanju vloge ustvari sodobnega posameznika, nepripravljenega na spremembo, a zavedajočega se njene neizbežnosti.

Aljaž Jovanović za vlogo v predstavi *Višoška kronika* v produkciji SNG Drama Ljubljana

Aljaž Jovanović oblikuje svojo vlogo s silovitim, s čustveno odmerjenim in z miselno dognanim igralskim nabojem, ki v gledalčevi zavesti odstira prostore človekove ranljivosti in resnice. Ob sugestivnem pripovedovalskem orodju izlušči še vrsto obrazov, ki jih celovito telesno in karakternostno zasnuje v enkratne igralske presežke.

Igralski kolektiv v predstavi *Naš razred* v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj, Mestnega gledališča Ptuj in Mini teatra Ljubljana

Igralski ansambel Prešernovega gledališča Kranj z dvema gostoma v *Našem razredu* nastopi kot senzibilen in izvedbeno discipliniran kolektivni igralski organizem. Kot takšen omogoča in dopolnjuje natančno orkestrirano odrsko celoto, v kateri noben posameznik tudi v najmanjšem trenutku ne izgubi svojega mesta. Sinhronizirano vzpostavijo kompleksno odrsko fresko skupnosti, ki utripajoč v usodi posameznih zgodovinskih slik razpada, subtilno prenašajo brutalnost in kaotičnost sveta, utelešajo raznolike vloge in jih komentirajo. Ob tekoče vodeni skupni pripovedi prepričajo tudi z izdelanimi podobami posameznih likov, ki se pretresljivo zapišejo v spomin gledalcev.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Borštnikova nagrada za najboljšo režijo

Nina Rajić Kranjac za režijo predstave *Naš razred* v produkciji Prešernovega gledališča Kranj, Mestnega gledališča Ptuj in Mini teatra Ljubljana

Nina Rajić Kranjac se režije vsebinsko in strukturno kompleksne dramske epopeje *Naš razred* loti suvereno, drzno in celostno. S prepletanjem in plastenjem različnih uprizoritvenih postopkov ustvarja svojstven odrski jezik, ki se lucidno posveča tako velikemu planu kot najmanjšemu detajlu. Osrednji fokus njene režijske poetike ostaja igralski korpus, iz katerega iztisne maksimum. Inovativno ga vpenja v fluidno mrežo ostalih polnopravnih elementov (scenografija, gib, glasba, kostumi, luč) in tako ustvari močno ter bogato gledališko izkušnjo.

Borštnikova nagrada po presoji žirije

Predstava *Skupaj* za edinstveno performativno gesto v koprodukciji Pekinpaha, Vie Negativa in Centra urbane kulture Kino Šiška

Performans *Skupaj* s svojo zasnovano in z izvedbo zastavlja temeljna vprašanja vsakršne gledališke situacije in jih preverja v koncentriranem in intenzivnem odrskem bivanju. Leja Jurišić in Marko Mandić z vzpostavljanjem uprizoritvenega skupnega skozi postopek improvizacije v vsaki izvedbi posebej odpirata prostor performativnega tveganja, ki je dodatno izzvano s šesturnim trajanjem izvedbe. Njuna investicija je celovita in osebna tako v gibu in prisotnosti, v njunem medsebojnem stikanju in odmikanju kot tudi v odnosu do glasbe kot algoritemskega mehanizma in rabe rekvizitov ter v sprotnem sooblikovanju vselej spreminjajočega se scenskega prostora. Leja Jurišić in Marko Mandić razpirata neskončne pokrajine čustvenih, čutnih, ironičnih in kritičnih valovanj in v poetičnem ter obenem krvavem jeziku telesa poustvarita intenzivno izkušnjo, ki seže globoko v našo zavest.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Velika Borštnikova nagrada za najboljšo uprizoritev

6 v režiji Žige Divjaka in v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana

V komorni situaciji in s sugestivnim gledališkim jezikom predstava 6 hrabro razkrije anatomijo dehumanizirane sodobnosti in njenih iracionalnih družbenih predsodkov. Uprizoritev brezšivno združuje dokumentarno in fiktivno gradivo, ki ga avtorska ekipa vzpostavlja v dialogu kontrastov o strahu pred "drugim", ob čemer dobi občinstvo srhljiv vpogled v tiho družbeno vojno, ki se odvija v srcu Evrope. Izvedbeno disciplinirano in politično glasno zrcalijo licemerstvo vsega, kar kot družba mislimo, da smo, tega, kar zares smo, in tistega grozljivega, kar bi lahko postali. Z na videz enostavnim odrskim mehanizmom, izmikajoč plakatnosti in površnosti, uprizoritev angažirano prevprašuje postopek objektivizacije migrantov in beguncev ter osvetli tragično stanje družbe, v kateri strah, rasizem in ksenofobija skupnosti aktivirajo demone, katerih posledice bomo šele videli.

Vse odločitve so bile sprejete soglasno.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Strokovna žirija (tekmovalni program)

Strokovna žirija (tekmovalni program): Simona Hamer, dramaturginja in dramatičarka; Goran Ferčec (HRV), dramaturg, dramatik in pisatelj; Nika Arhar, kritičarka in moderatorica; Marko Sosič, pisatelj in režiser; in Uršula Cetinski², direktorica Cankarjevega doma

Žirija za podelitev Borštnikovega prstana

Žirija za podelitev Borštnikovega prstana: Aleš Novak, Saša Pavček, Blaž Lukan, Mojca J. Zoran in Barbara Orel

Selektorica

Selektorica tekmovalnega programa 53. Festivala Borštnikovo srečanje je bila dramaturginja, gledališka kritičarka in publicistka Zala Dobovšek.

Lokacije

Festivalsko dogajanje se je odvijalo v SNG Maribor, v Vetrinjskem dvoru, v Galeriji Vetrinjskega dvora, v Lutkovnem gledališču Maribor, v Glazerjevi dvorani (UKM), v Narodnem domu, v Almi Mater Europaei – ECM, v Centru za kreativnost MAO, v Karanteni in v GT22.

² Odpovedala sodelovanje zaradi bolezni.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Odnosi z javnostmi

Festival se je v nagovarjanju strokovne in zainteresirane javnosti posluževal različnih komunikacijskih strategij in metod: ažurno obveščanje medijev o dogodkih vse leto, raba Facebook profila z aplikativnimi variacijami, raba Instagram profila, pošiljanje »newsletter« sporočil naročnikom, atraktivno oblikovana in dinamična spletna stran, ki poroča o aktualnih dogodkih na festivalu in po njem. Letošnje leto je festival uvedel brezplačno mobilno aplikacijo (na voljo za android in iOS), ki uporabnikom omogoča hiter in pregleden dostop do festivalskih dogodkov in vsebin.

Izvedli smo:

- dve novinarski konferenci (junij in oktober),
- poseben termin za medije ob odprtju fotorazstave v Vetrinjskem dvoru,
- poseben termin za medije s Pippom Delbonom,
- poseben termin za medije z ministrom za kulturo Dejanom Prešičkom, županom MOM dr. Andrejem Fištravcem in umetniškim direktorjem Alešem Novakom.

Sklepna prireditev s podelitvijo nagrad je bila v nedeljo, 28. oktobra 2018, ob 20. uri v Veliki dvorani SNG Maribor in v živo na I. programu Televizije Slovenija. Povezovala sta jo igralca Tomo Tomšič in Ana Urbanc, režiser prireditve je bil Krešimir Dolencič.

Tudi letos smo izvedli številne aktivnosti na področju odnosov z mediji in bili prisotni v večini slovenskih medijev. Akreditiranih je bilo tudi nekaj novinarjev iz sosednjih držav.

V letošnjem letu smo ohranili in povečali obseg komunikacije tudi na Instagramu, kjer nas trenutno spremlja 990 ljudi. V primerjavi z lanskim letom smo skoraj enkrat povečali število sledilcev. Objave na Facebooku so imele letošnje leto velik doseg. Dnevno so objave dosegle okoli 3.000 ljudi.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

ANALIZA POTIPU MEDIJA

Od 1. 6. 2018 do 31. 12. 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
TISKANI	348	380	291	346	377
INTERNET	381	521	368	453	482
RADIO	100	105	121	131	136
TISKOVNA AGENCIJA	65	43	48	82	94
TELEVIZIJA	45	53	44	45	47
SKUPAJ	939	1102	872	1057	1136

Razmerje med različnimi tipi medijev se glede na prejšnja leta ni bistveno spremenilo. Kot vsa leta do sedaj prevladujejo objave na spletu (42 %), ki so se v tem letu povečale za 6 %. Še vedno pa je veliko število objav v tiskanih medijih, kjer tudi letos beležimo porast (8 %). V ospredju so tako objave na spletu in v tiskanih medijih. Največ objav v tiskanih medijih je bilo v Večeru, sledijo Slovenska tiskovna agencija, Delo in Dnevnik. Pri radiu ne beležimo večjih sprememb, kot tudi ne pri televiziji. Otvoritveno in zaključno prireditev so spremljali prav tako lokalni mediji. Največ objav smo beležili na RTV SLO, na Radiu Maribor in na Radiu City.

53. Festival Borštnikovo srečanje 2018

Prodaja vstopnic

Aktivnosti na področju prodaje so se nanašale na oblikovanje cen predstav in oblikovanje abonmaja. Letos smo razpisali šest različnih abonmajev, ki smo jih poimenovali Borštnikovi trojčki. Vsak trojček je zajemal po tri predstave iz različnih programskih sklopov. Tudi letos smo ohranili izbirni festivalski abonma.

Tabela: Statistika prodaje vstopnic in prihodek po posameznih programskih sklopih:

VSTOPNICE SKLOP	Prodane	Brezplačne, sponzorji, novinarji, žirija, gostje	Vse vstopnice	Prihodek (v EUR)
Tekmovalni	905	711	1.616	14.176,35
Spremljevalni	917	551	1.468	8.360,50
Mednarodni	326	663	989	4.498,00
Mlado gledališče	824	289	1.113	5.068,60
Študentsko gledališče	108	429	537	534,00
Ostale prireditve	177	137	314	1.137,60
Sklepna prireditvev*	0	782	782	0,00
Skupaj	3.257	3.562	6.819	33.775,05

*vstopnice za sklepno prireditvev so brezplačne

S prodajo vstopnic smo ustvarili **33.775,05** EUR prihodka. Prihodki od prodaje v letu 2017 so znašali **20.104,10** EUR, kar pomeni, da v letu 2018 beležimo za 68 % povečanje prihodkov iz naslova prodaje vstopnic. Skupno je bilo izdanih 6.819 vstopnic, od tega prodanih 3.257.

Poročilo pripravila:
Aleš Novak, umetniški direktor
Mojca Kolar, asistentka umetniškega direktorja

Maribor, december 2018

Beseda umetniškega direktorja Opere SNG Maribor

Simon Krečič
umetniški direktor Opere
SNG Maribor

Uspešna promocija mariborske Opere v letu 2018 in (po)ustvarjalni uspehi, ki bi lahko bili ob ustreznih spodbudi še večji

Številne anomalije, zaradi katerih v splošnem upada izvedbena raven umetniškega programa, ter neskladja med obsegom programa in višino financiranja s strani države, smo v mariborski Operi do sedaj nekako še uspeli po nekakšnem »čudežu« premostiti z rigorozno optimizacijo stroškov dela in predvsem z iskanjem možnosti za ustvarjanje lastnih prihodkov, zlasti na račun ponovitev opernih produkcij iz preteklih sezon. Vendar pa se bojimo, da se takšnih manevrov ob stoletnici mariborskega gledališča, ki je tako rekoč pred vrati, žal ne bomo več mogli posluževati, kar se kaže tudi v dokaj nespodbudni višini sredstev, ki nam jih je ustanovitelj – Ministrstvo za kulturo v imenu Vlade RS – namenil za izvedbo umetniškega programa v letu 2019. Težave, ki jih imamo pri snovanju umetniškega programa za vsako novo sezono ali leto, se tako vse bolj poglobljajo, pri čemer bodeta v oči predvsem dva dejavnika: vse slabši pogoji dela v umetniških ansamblih Opere, predvsem staranje zaposlenih, ki zaradi objektivnih (starostnih, degenerativnih) razlogov več ne zmorejo izvajati zahtevnega programa, s katerim želimo ohraniti mednarodno konkurenčnost in »tržno« zanimivost (za karseda širok spekter publike), ter že omenjeno vsakokratno nižanje financiranja umetniškega programa s strani države oziroma pristojnega ministrstva za kulturo.

Velik problem Ministrstva predstavlja tudi trajni krč v kadrovski strukturi oziroma v razpoložljivih usposobljenih umetniških profilih, ki javnemu zavodu ne onemogoča ustrezne dinamike zaposlovanja umetniškega, tehničnega in strokovnega kadra, ki ga nujno potrebuje za minimalne izvedbene standarde umetniškega programa. Kljub omenjenim vse težjim pogojem dela pa smo v mariborski Operi v preteklem letu 2018 vendarle dosegli veliko, pri čemer velja izpostaviti predvsem okrepitev naše prezenca v mednarodnem kulturnem prostoru.

Kot prvi opazen uspeh naj omenimo operno premiero Verdijeve zrele mojstrovine *Moč usode* (*La forza del destino*), ki je bila v posodobljeni in vizualno izpopolnjeni različici produkcije iz leta 2011 nagrajena s številnimi pozitivnimi kritikami stroke ter z bučnim aplavzom publike. Poseben uspeh in pozitiven sprejem je doživela tudi povsem nova produkcija Bellinijeve opere *Mesečnica* (*La sonnambula*), v katero je avtor prenesel vse melodično

bogastvo svojega skladateljskega peresa in rahločutnega italijanskega »belcanta«, opera pa je v uprizoritvenem konceptu mednarodno priznanega režiserja Huga de Ane na velikem mariborskem odru zaživela v vsem pričakovanem sijaju.

Po nepričakovanem zapletu s producenti in z lastniki avtorskih pravic muzikala *Nesrečniki* (*Les Misérables*) smo v sodelovanju s predvidenim režiserjem muzikala, s Stanislavom Mošo, izbrali v umetniškem smislu ekvivalentni naslov, ameriški muzikal *Titanik*, ki sta ga po motivu ene največjih pomorskih katastrof modernega časa ustvarila Peter Stone in Maury Yeston. Kritika in mediji so izpostavili izredno visoko profesionalno raven izvedbe muzikala (tako po glasbeni kot uprizoritveni plati), ki sicer ni primarna repertoarna usmeritev mariborske Opere, zato se zdi končni umetniški izkupiček te uprizoritve še toliko večji.

S koprodukcijama nove glasbene pravljice *Peter in volk* Sergeja Šostakoviča (z Gledališčem Koper) ter miniaturne opere *Iz komične opere* Slavka Osterca (s 33. Slovenskimi glasbenimi dnevi pod okriljem Festivala Ljubljana) smo tako okrepili in razširili obseg umetniškega sodelovanja z drugimi javnimi zavodi na področju kulture, pri tem pa smo – še posebej z uprizoritvijo glasbene pravljice *Peter in volk* – dosegli zavidljivo umetniško raven z razmeroma skromnimi sredstvi: s komorno glasbeno zasedbo (s pihalnim kvintetom), z igralcem in z baletnimi plesalci, ki so poskrbeli za celovito in prvovrstno odrsko izkušnjo tudi za naše najmlajše obiskovalce.

Z jesensko operno premiero *Nabucco* – s prvo Verdijevo mednarodno uspešnico, ki je skladatelja katapultirala med panteon opernih velikanov – smo ob polni zasedenosti opernih solistov in zbora upravičili repertoarni izbor, saj je kritika pevsko kreacijo vodilne sopranske vloge Abigaille v interpretaciji Rebeke Lokar označila kot vrhunski poustvarjalni moment. Poleg tradicionalnega gostovanja v italijanskem mestu Oderzu, tokrat z Verdijevo operno mojstrovino *Trubadur*, in več koncertnih gostovanj v avstrijskem Lafnitzu, na Ptuj, na Gaju pri Bresternici, v Vili Vipolže v Goriških brdih, smo zavidljive poustvarjalne uspehe beležili tudi v okviru šestih koncertov *Simfoničnega cikla*, Božično-novoletnega koncerta simfoničnega orkestra ter Božičnega koncerta opernega zbora, s katerim vsako leto in vedno znova poskrbimo za navdušenje zvestega občinstva.

Poleg nekaterih koprodukcijsko naravnanih koncertov (bodisi s Festivalom Maribor ali z ljubljansko Akademijo za glasbo) smo v preteklem letu 2018 zainteresirani publiki ponudili tudi možnost obiska še dveh koncertnih ciklov – cikla komorne glasbe *Carpe artem* in cikla samospenov *Glas iz davnine*, ki ga pripravljata Društvo za komorno glasbo Amadeus in društvo Per artem.

Mestni občini Maribor in festivalu Ezi ek Maribor–Pohorje pa smo hvaležni, da nam vsako leto omogočita izvedbo izredno obiskanega in priljubljenega (brezplačnega) koncerta Opera noč v Mestnem parku, ki mu je lani prisluhnilo več kot 15.000 poslušalcev. S takšnimi dogodki po eni strani skrbimo za celovito »prezentacijo« nekaterih najvidnejših dosežkov iz aktualne sezone, po drugi strani pa za promocijo in popularizacijo naših umetniških prizadevanj, ki za marsikaterega ljubitelja kulture ostanejo iz takšnih in drugačnih razlogov bodisi spregledana ali nedostopna.

Kljub izredno velikim naporom pri izvedbi umetniškega programa, ki ga želimo ohraniti na karseda visokem in mednarodno primerljivem nivoju tudi v prihodnje, pa vendarle močno upamo na večjo podporo države, in to ne le zgolj v finančnem in moralnem, ampak tudi v delovno zakonodajnem smislu, katerega namen naj bi bil izboljšati pogoje dela in izvedbe umetniškega programa, s tem pa tudi uresničevanja poslanstva mariborske Opere ter izvrševanja javnega interesa na področju kulture in umetnosti, saj morata prav ti (p)ostati kulturna dobrina vseh, ne le peščice izbrancev in družbene elite.

S spoštovanjem,

Simon Krečič
umetniški direktor Opere

Maribor, februar 2019

Beseda umetniškega direktorja Baleta SNG Maribor

Edward Clug
umetniški direktor
Baleta SNG Maribor

Leto 2018 ponovno v znamenju mednarodnih uspehov mariborskega Baleta

Mariborski baletni ansambel je kljub vse težjim pogojem dela in nezavidljivemu položaju baletnih umetnikov v Sloveniji, na kar brez vidnejšega uspeha pri oblikovalcih kulturne politike opozarjamo že vrsto let, v preteklem letu uprizoril tri velike produkcije, začevši z izredno uspešnim pomladnim koreografskim triptihom *Leva desna, leva desna*, v okviru katerega so se predstavile tri slogovno nadvse raznolike koreografske poetike in novitete Gaja Žmavca (*Maestro*), Edwarda Cluga (*Hill Harper's Dream*) in Alexandra Ekmana (*Left Right Left Right*).

Ob stoletnici ustanovitve prvega slovenskega profesionalnega baleta v Ljubljani, ki je istočasno sovpadla s stoletnico izdaje priljubljene Vandotove alpske pripovedke *Kekec na hudi poti*, smo v mesecu septembru prvič uprizorili baletno pravljiico *Kekec*, ki je nastala v tesnem sodelovanju med Edwardom Clugom in glasbeno skupino Katalena, še posebej njenim vodjem Boštjanom Naratom. Baletna predstava, ki si jo je do sedaj ogledalo več kot 12.000 obiskovalcev, se je izkazala za pravicato uspešnico in po mnenju kritikov za »popolno umetniško doživetje«, in to ne zgolj med najmlajšimi, ki jim je baletna pravljiica primarno namenjena, ampak se je priljubila tako rekoč vsem generacijam obiskovalcev – tudi na gostovanjih po Sloveniji, kar je za baletno umetnost redok dosežek.

Tretji koreografski »biser« v nizu mariborskih baletnih uspehov predstavlja novembrska premiera dramskega baleta *Smrt v Benetkah*, ki ga je priznana ustvarjalka Valentina Turcu zasnovala po literarni predlogi istoimenske novele Thomasa Manna in na glasbeno podlago simfoničnega opusa Gustava Mahlerja. Tako se na prvi pogled zdi, da smo s slogovno raznolikim repertoarjem zadostili pričakovanjem stroke in vse bolj zahtevnega slovenskega občinstva, vendar pa sta tako raven kot mednarodni doseg uspehov mariborskega Baleta veliko višja oziroma širša, kar se kaže predvsem v vse pogostejšem gostovanju našega ansambla in solistov ne le v evropskem, ampak tudi globalnem kulturnem prostoru.

Samo v letu 2018 smo izvedli kar nekaj uspešnih gostovanj z baleti, kot so *Romeo in Julija* (v Trstu), *Stabat Mater* in *Posvetitev pomladi* (v Teatru Colón v kolumbijski prestolnici Bogoti ter v mehiškima Državnem avditoriju v Guanajuatu in Teatru Ingñio Los Mochis) ter *Smrt v Benetkah* (Teatro da Udine). S

koreografijo *Leva desna, leva desna* se je mariborski Balet predstavil v prestižnem Aleksandrinskem gledališču v Sankt Peterburgu v okviru 17. mednarodnega baletnega festivala Dance Open, nato pa smo ob koncu novembra priredili Gala baletni koncert z baletnimi zvezdniki iz Sankt Peterburga.

Preteklo leto 2018 so poleg omenjenih uspehov zaznamovale tudi podelitve nagrad nekaterim najzaslužnejšim baletnim umetnikom SNG Maribor, med drugimi nagradi DBUS Antonu Bogovu (za naslovno vlogo v baletu *Jevegenij Onjegin*) in Tanji Baronik (za vlogo Čarovnice Madge v baletu *Silfida*), zatem pa še podelitev nagrade Prešernovega sklada Valentini Turcu in koreografska retrospektiva ob petindvajsetletnici njenega ustvarjanja v mariborskem gledališču. Kljub temu pa bodo nagradeni uspehi postali zgolj odvečni dekorum oziroma sami sebi namen, če se položaj baletnega plesalca v Sloveniji ne bo kmalu spremenil. Vsi mi, tako rekoč celotna naša generacija, nosi(mo) izključno odgovornost za prihodnost tega tako zelo priljubljenega, a zahtevnega poklica, zato moramo ukrepati zdaj, da ne bo izgubljena še ena priložnost za nadaljnji razvoj slovenskega baleta. Le tako se bosta baletnemu plesalcu sčasoma lahko povrnila ugled in primerni družbeni status, ki mu pripadata že zaradi nesamoumevne samodiscipline, požrtvovalnega dela in številnih življenjskih odrekanih.

Edward Clug
umetniški direktor Baleta

Maribor, februar 2019

Premierne uprizoritve

Giuseppe Verdi
MOČ USODE

Dirigent Gianluca Martinenghi
Režiser Pier Francesco Maestrini
Premiera 2. februarja 2018

»Pohvaliti je treba orkester, predvsem odlično intonacijo trobil /.../. Leonoro je pela sopranistka Rebeka Lokar, ki ima v spodnjih registrih prelepo barvo glasu. Renzo Zulian je /.../ odlično oblikoval svoj tenorski potencial in prepričljivo poustvaril svoj lik. /.../

Marko Mihevc: Moč glasbe, Večer, 13. februar 2018

**LEVA DESNA, LEVA
DESNA**

Baletni večer (triptih) sodobnih koreografij

1. **MAESTRO**

Koreografija Gaj Žmavc
Glasba Antonín Dvořák

1.

S svojim novim koreografskim pristopom (Gaj Žmavc) in z delom Maestro v vlogi koreografa prav prijetno presenetil, izkaže se še za preciznega opazovalca gibov glasbenikov, orkestra ter dirigentov, zatopljenih v svoje misli, spomine ali v trenutke poustvarjanja partitur, v tem kontekstu je zasnoval svojo letošnjo premiero Maestro.

»Koreograf Edward Clug je hudomušno zarisal v sanjski svet posvetnih želja, tudi ga dovolj jasno in berljivo izpisal na belem pobočju, ki ga na koncu preleti še sedežnica s smučarko. Predstava Hill Harper s Hill je celovito zaokrožena umetniška impresija, ki virtuožno oscilira na ozki mejni rezini med realnim in sanjskim.«

2. **HILL HARPER'S DREAM**

koreografija Edward Clug
Glasba Milko Lazar

2.

»Koreograf Alexander Ekman je s svojo sodobno predstavo Left Right, Left Right v tolikšni meri realno zarezal v obstoječi čas, da se ta njegov projekt povsem lahko izpostavi kot enkratni prispevek k zgodovinskemu izpisu sedanjega življenjskega ritma, čeprav merjenega v korakih plesne skupine, navidezne množice.«

Daliborka Podboj, Leva desna, leva desna mariborskega baleta, spletni portal *Paradaplesa.si*, 9. marec 2018

3. **LEFT RIGHT LEFT RIGHT**

Koreografija Alexander Ekman
Glasba Mikael Karlsson
Premiera 2. marca 2018

3.

»Uprizoritvi uspe mojrski stik med distanco in natančno odmerjenim pristrčnim verizmom, ob izdelanih igralskih odzivih nastopajočih.«

»Pod vodstvom Zsuzse Budavari Novak je zbor ob Bellinijevi dialoško in komentatorsko poudarjeni nalogi dosegel bogato zvočno vživetost.«

Jure Dobovišek: Alternacije niso razkošje, ampak nuja, *Dnevnik*, 11. april 2018

Vincenzo Bellini
MESEČNICA

Dirigent Simon Robinson
Režiser Hugo de Ana
Premiera 6. aprila 2018

Maury Yeston
TITANIK
 Dirigent Dan Kalousek,
 Simon Robinson
 Režiser Stanislav Moša
 Premiera 18. maja 2018

»Zadnje glasbeno uprizoritev letošnje sezone v SNG Maribor lahko razglasimo za repertoarni presežek.«
 »Mariborska orkestracija in instrumentalna izvedba sta na vrhunskem nivoju, povsem primerljivem s paradnimi hišnimi orkestri na ugledni londonski sceni, kot sta Theatre Drury Lane ali Palace Theatre.«
 »Orkester pod vodstvom Dana Kalouska, avtorja priredbe za mariborski posebej razširjen šestdesetčlanski sestav, je brez pripomb zadovoljil vsa pričakovanja.«

Damijan Vinter: Legenda, vredna imena, Večer, 24. maj 2018

Giuseppe Verdi
NABUCCO
 Dirigent Stefano Romani
 Režiser Filippo Tonon
 Premiera 5. oktobra 2018

»Glavna vloga Abigaille /.../ je bila zaupana domačinki Rebeki Lokar. Njen resnično velik, barvno izrazit in gibčen dramski sopran je v kombinaciji s temperamentno, do detajla izdelano in prepričljivo igralsko komponento, potrdil izjemno posrečeno izbiro solistke za to vlogo.«
 »Tehnično brezhibno pripravljen Zbor Opere SNG Maribor je zvenel izrazito homogeno, intenzivno in bogato, zelo učinkovita pa je bila njegova gibčnost na odru. Skupaj s člani baletnega ansambla SNG Maribor in številnimi statisti je ravno izrazita prisotnost zbora dogodku podala največ monumentalnosti.«

»K videzu pravega gledališkega spektakla so pripomogli tudi razkošni, zgodovinsko navdahnjeni, vendar svobodno interpretirani kostumi.«

Marko Mihevc: Navdihujoče in sveže, Večer, 9. oktober 2018

Gustav Mahler, Valentina Turcu
SMRT V BENETKAH
 Koreografija in režija
 Valentina Turcu
 Premiera 9. novembra 2018

»Mariborska koreografinja mednarodnega slovesa Valentina Turcu je kot avtorica baleta Smrt v Benetkah na glasbo Gustava Mahlerja spet potrdila svojo visoko umetniško kvaliteto. /.../ Za kostume Alan Hranitelja lahko rečemo, da ponujajo popoln vizualni užitek.«

»V vlogi Gustava von Aschenbacha smo imeli na zadnji v ciklusu sedmih predstav priložnost videti Antona Bogova, ki je s svojo umetniško močjo dodal še dragocen naboj dramatičnosti predstave. /.../ Ustvaril je lik na najvišji ravni – umetniški ravni.«

Olivera Ilić: Lepota nemira, bolečine in obupa, Večer, 27. november 2018

Avtorski projekt Edwarda Cluga in
skupine Katalena
KEKEC
Koreografija Edward Clug
Premiera 7. septembra 2018

Vandotov Kekec je, kot kaže, ne le napisana uspešnica, temveč tudi zaigrana tako v filmu kot na gledališkem odru. Gotovo bo tudi nova mariborska premiera Kekca postala velika baletna uspešnica v koreografski postavitvi Edwarda Cluga in na glasbo skupine Katalena ter s soavtorjem glasbenega koncepta in vodjo skupine Boštjanom Naratom, v plesni izvedbi baletnih solistov ter baletnega ansambla SNG Maribor; že če zgolj ocenjujemo po odličnem sprejemu malih in velikih gledalcev (starši in otroci vseh starosti) in njihovem odmevnem ter ponavljajočem se aplavzu ob koncu predstave.

Daliborka Podboj, Kekec, spletni portal *Paradaplesa.si*, Maribor, 13. september 2018

Sergej Prokofjev
PETER INVOLK
Režija Katja Pegan
Koreografija Gaj Žmavc
V sodelovanju z Gledališčem Koper
Premiera 13. oktobra 2018

Ponovitve uprizoritev iz prejšnjih let

1. Giuseppe Verdi **TRUBADUR**
Dirigent Loris Voltolini
Režiser Filippo Tonon
2. Giacomo Puccini **LA BOHÈME**
Režiser Arnaud Bernard
Dirigent Francesco Rosa
3. Herman Severin Løvenskiold
LA SYLPHIDE (SILFIDA)
Dirigent Simon Robinson
Koreografija Karina Elver
po Augustu Bournonvillu
4. Peter I. Čajkovski, Sergej Rahmanino
JEVGENIJ ONJEGIN
Koreografija in režija Valentina Turcu
Dirigenta Dominic Grier,
Simon Robinson
5. Peter Iljič Čajkovski
LABODJE JEZERO
Koreografija Valerij Kovtun po
Mariusu Petipaju in Levu Ivanovu
Dirigent Simon Robinson
6. César Cui **OBUTI MAČEK**
Režiserka Marta Frelih
7. Peter Iljič Čajkovski **HRESTAČ**
Dirigent Simon Robinson
Režiser David Nixon
8. Mikis Theodorakis **GRK ZORBA**
Dirigent Simon Robinson
Režiser Lorca Massine
9. Adolphe Adam **GISELLE**
Koreograf Rafael Avnikjan
Dirigent Aleksej Baklan
10. Peter Quilter **GLORIOUS!**
Režiser Krešimir Dolenčič
Koprodukcija z Dramo SNG Maribor
11. Sergej Prokofjev
ROMEO IN JULIJA
Koreograf Valentina Turcu
Dirigent Simon Robinson
12. **STABAT MATER**
Koncept in koreografija Edward Clug
Dirigent Egon Mihajlovič
13. I. Stravinski/ B. Kržišnik/E. Clug
HOMMAGE À STRAVINSKY
Koreograf in režiser Edward Clug
14. Giacomo Puccini **TURANDOT**
Dirigent Filippo Tonon
Režiser Loris Voltolin
15. Edward Clug **TANGO**
Koreograf in režiser Edward Clug

Koncertna dejavnost

Simfonični ciklus

3. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Francesco Quattrocchi
Solistka Jieni Wan, klavir
28. februar 2018, Dvorana Union

4. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solistka Dubravka Tomšič
Srebotnjak, klavir
15. marec 2018, Dvorana Union
16. marec 2018, Avditorij Portorož

5. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Aleksander Drčar
Solist Martin Belič, flavta
25. april 2018, Dvorana Union

6. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Dirigent Simon Dvoršak
Solisti Filharmoničnega tolkalnega
ansambla: Barbara Kresnik, Špela
Cvikl, Matevž Bajde, Franci Krevh
28. maj 2018, Dvorana Union

1. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Gergely Dubóczy
Solisti Dávid Kutas,
László Seeman, Mahir Kalmik,
Boštjan Lipovšek, rogovi
28. september 2018, Dvorana Union
V sodelovanju s Festivalom Maribor

2. KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Johannes Wildner
Solista Tatjana Kaučič, klavir,
Dušan Sodja, klarinet
25. oktober 2018, Dvorana Union

Cikel koncertov komorne glasbe Carpe artem

4. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

»Pesmi večnosti«

Izvajalci Sabina Cvilak, sopran,
Simon Krečič, klavir, Mateja Kremljak,
flavta, Miladin Batalovič, Daša Savič,
violini, Levente Gidró, viola, Nikolaj Sajko,
violončelo

18. januar 2018, Kazinska dvorana

5. koncert cikla Carpe artem

5. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

»Novemu svetu naproti«

Izvajalci Nejc Kuhar, kitara,
Moeko Sugiura, violina, Gabor Kiš,
violina, Ana Trnjar Pravdič, viola,
Gorazd Strlič, violončelo

22. marec 2018, Kazinska dvorana

6. koncert cikla Carpe artem

6. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

»Lahko noč«

Izvajalci Petra Kovačič, violina, Melanija
Pintar, flavta, Dario Golčič, oboa, Domen
Marn, klarinet, Veronika Flammer Gidro,
rog, Marko Arh, rog, Vuk Popović, fagot,
Eva Koprivšek, viola, Nikolaj Sajko,
violončelo, Žiga Trilar, kontrabas

17. maj 2018, Kazinska dvorana

1. koncert cikla Carpe artem

1. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

Izvajalci Ferdinando Mussutto, klavir,
Eva Slana, flavta, Claudia Pavarin, oboa,
Lovro Turin, klarinet, Árpád Balázs Piri,
fagot, Marko Arh, rog

4. oktober 2018, Kazinska dvorana

2. koncert cikla Carpe artem

2. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

Izvajalci Theresa Pluž, sopran,
Matej Haas, Miladin Batalovič, violini,
Eva Koprivšek Petkovšek, viola,
Nikolaj Sajko, violončelo

14. november 2018, Kazinska dvorana

3. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

Cesarjeva nova oblačila

Izvajalci Boštjan Lipovšek, rog, Oksana
Pečeny Dolenc, violina, Daša Savič,
violina, Neža Papler, viola, Eva Koprivšek
Petkovšek, viola, Gorazd Strlič, violončelo,
Borut Pahič, rog

12. december 2018, Kazinska dvorana

3. koncert cikla Carpe artem

Ostali koncerti

OPERNA NOČ V MESTNEM PARKU

Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor Opere SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Sabina Cvilak, Petya Ivanova,
Irena Petkova, Nina Dominko, Jaki Jurgec,
Renzo Zulian, Andreja Zakonjšek Krt,
Rebeka Lokar, Martin Sušnik, Jure Počkaj
25. maj 2018, Mestni park

Opera noč v Mestnem parku

KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR S ŠTUDENTI AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Slaven Kulenovič
Solisti Julija Vrabec, klarinet, Matjaž
Kafol, pozavna, Sarah Akif, rog, Rok
Zaletel Černoš, violina
22. februar 2018,
Stara dvorana SNG Maribor
23. februar 2018, Dvorana Marjana
Kozine, Slovenska filharmonija

Božično-novoletni koncert

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Sabina Cvilak, sopran,
Martin Sušnik, tenor,
Oksana Pečeny Dolenc, violina
Koreografinja Valentina Turcu
Baletni solisti Catarina de Meneses,
Anton Bogov, Sergiu Moga
21. december 2018,
Velika dvorana SNG Maribor

Božični koncert

BOŽIČNI KONCERT ZBORA OPERE SNG MARIBOR

Zbor Opere SNG Maribor
Zborovodkinja Zsuzsa Budavari-Novak
Vokalni trio Serafine: Valentina Čuden,
sopran in klavir, Mojca Potrč, mezzosopran,
Dada Kladenik, alt; Olga Pečeny, klavir
18. in 19. december 2018,
Stolna cerkev sv. Janeza Krstnika
v Mariboru
20. december 2018,
Dominikanski samostan na Ptujju

VEČER OPERNIH ARIJ NA GAJU

Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor SNG Maribor,
zborovodkinja Zsuzsa Budavari Novak
Dirigenta Simon Robinson in
Stane Jurgec
Solisti Petya Ivanova,
Andreja Zakonjšek Krt, Irena Petkova,
Martin Sušnik, Jaki Jurgec
29. junij 2018, Gaj

Opera noč na panorami

OPERNIVEČER NA PANORAMI

Slavnostni dogodek
ob 10. obletnici festivala Arsana
Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor SNG Maribor, zborovodkinja
Zsuzsa Budavari Novak
Dirigent Simon Krečič
Solisti Petya Ivanova,
Andreja Zakonjšek Krt, Irena Petkova,
Martin Sušnik, Jaki Jurgec
9. junij 2018, Ptuj

GALA KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR S SOLISTI

Dirigent Simon Robinson
Solisti Petya Ivanova, sopran,
Irena Petkova, mezzosopran,
Martin Sušnik, tenor
27. oktober 2018, Lafnitz, Avstrija

Koncert z glasbo Slavka Osterca

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI

Koncert z glasbo Slavka Osterca
Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Robinson
Solisti Dušan Topolovec, Luka Ortar,
Andreja Zakonjšek Krt, Irena Petkova,
Bruno Konda
17. april 2018, Stara dvorana
V sodelovanju s Festivalom Ljubljana

OPERA POD BRIŠKIM NEBOM

Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor SNG Maribor,
zborovodkinja Zsuzsa Budavari Novak
Dirigent Loris Voltolini
Solisti Sabina Cvilak, sopran,
Nuška Drašček Rojko, mezzosopran,
Renzo Zulian, tenor, Peter Martinčič, bas,
Martin Sušnik, tenor
23. junij 2018,
Renesančna Vila Vipolže

Gala koncert, Lafnitz, Avstrija

Nagrade in priznanja

Glazerjeva listina za leto 2018 za dosežke na področju kulture

Sopranistka **SABINA CVILAK** je prejela Glazerjevo listino za izjemne dosežke, saj je kot umetniška persona in operna solistka v slovenskem in mednarodnem prostoru svojevrsten unikum.

Strokovne nagrade Društva baletnih umetnikov Slovenije

ANTON BOGOV je prejel nagrado Lydie Wisiakove za izjemne umetniške dosežke na področju baletne umetnosti za vlogo Jevgenija Onjegina v baletu *Jevgenij Onjegin* v produkciji Baleta SNG Maribor.

Strokovne nagrade Društva baletnih umetnikov Slovenije

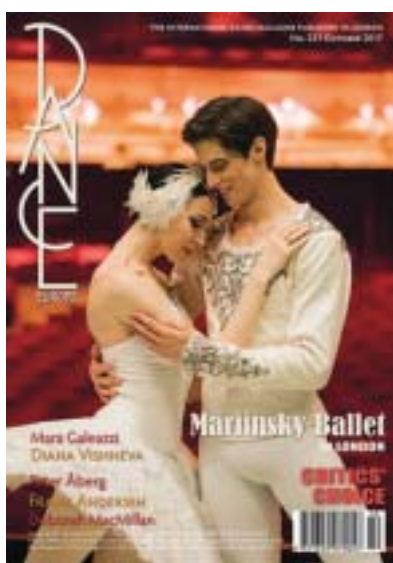
TANJA BARONIK je prejela posebno strokovno priznanje za interpretacijo vloge Madge v baletu *Silfida* v produkciji Baleta SNG Maribor.

Baletna predstava
SMRT V BENETKAH
 koreografije Valentine Turcu

- Po izboru Večernjega lista je **najboljša predstava leta 2018 na Hrvaškem** balet *Smrt v Benetkah*, ki je nastal v sodelovanju baletov HNK Zagreb in SNG Maribor.

- Prestižna evropska revija o plesu, londonski *Dance Europe*, je nominirala balet *Smrt v Benetkah* koreografije Valentine Turcu v kategoriji **Najboljša premiera 2018.**

Dogodki, ki so zaznamovali leto 2018

100-letnica slovenskega baleta

V počastitev visokega jubileja baletnega ustvarjanja je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor vročil listino o častnem pokroviteljstvu nad obeleževanjem 100-letnice slovenskega baleta.

Ob visokem jubileju slovenskega baleta so potekale številne slovesnosti, ki so jih s skupnimi močmi pripravili Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Balet Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, Slovensko narodno gledališče Maribor, Cankarjev dom, Slovenski gledališki inštitut in Televizija Slovenija.

Koreografska retrospektiva Valentine Turcu ob 25-letnici njenega ustvarjanja v SNG Maribor

V velikih mojstrovinah moderega časa je dobitnica nagrade Prešernovega sklada, koreografinja Valentina Turcu, v letu 2018 praznovala 25-letnico svojega ustvarjanja v Slovenskem narodnem gledališču Maribor.

Slovensko narodno gledališče Maribor je uprizorilo trojico Valentininih baletnih mojstrov, ki jih odlikujejo koreografsko raziskovanje senzualnega, veselja emocij in poetike ljubezni.

Gala koncert zvezd baleta Sankt Peterburga v sklopu kulturnega programa Dnevi Sankt Peterburga v Sloveniji

Kulturni dialog, ki se razvija že vrsto let, je pridobil še večji pomen pred sedemnajstimi leti, ko sta Sankt Peterburg in Maribor postala pobrateni mesti. V okviru tega sodelovanja se vsako leto odvija veliko skupnih kulturnih prireditev, umetniških in spominskih dogodkov, ki bogatijo vsakdan.

Leta 2018 je kulturno središče Sankt Peterburg praznovalo svoj 315. rojstni dan. Dnevi Sankt Peterburga v Sloveniji so potekali na pobudo Vlade Sankt Peterburga, in to po vsej Sloveniji. Vrhunec je bil veličasten Gala koncert zvezd baleta na odru Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Sankt Peterburg, zibelka ruske baletne šole, je predstavil slovenskim gledalcem svoje najboljše plesalce – virtuozne svetovnega formata.

Statistični pregled produkcije lastnih predstav v obdobju 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno število predstav	140	140	133	137	174
• doma	78	115	109	103	109
• na gostovanjih	62	25	24	34	65
Skupna zasedenost predstav	97,3 %	96,7 %	94,4 %	94 %	95,6 %
• doma	94 %	96 %	92,9 %	93,5 %	95 %
• na gostovanjih	99 %	99 %	96,5 %	95 %	97 %
Skupno število obiskovalcev	147.813	105.168	102.278	107.798	127.265
• doma	53.916	84.518	82.613	85.916	83.610
• na gostovanjih	93.897	20.650	18.545	21.882	43.655

Statistični pregled produkcije v letu 2018

	Število predstav	Število obiskovalcev
Predstave Opere	78	42.801
Predstave Baleta	69	58.413
Koncertna dejavnost		
• simfonični ciklus	13	7.670
• koncert Carpe artem	6	862
• ostali koncerti	8	17.519
Gostujoče predstave	4	3.220
Skupaj	178	130.485

* Na odrih SNG Maribor/Opera in Balet smo v letu 2018 zabeležili še 71 drugih prireditev, ogledalo si jih je 24.570 obiskovalcev.

Opera in Balet na gostovanju Gostovanja in festivali v Sloveniji

KONCERT ZBORA OPERE IN BALETA SNG MARIBOR

- Dominikanski samostan, Ptuj

SIMFONIČNI ORKESTER SNG MARIBOR

- Slovenska filharmonija, Ljubljana
- Avditorij Portorož

GLORIOUS!

- KD Velenje, Velenje
- Kulturni dom Gorica
- Kulturni dom Sežana
- Loški oder Škofja Loka
- Kulturni dom Domžale
- Kulturni dom Idrija
- Kulturni dom Medvode
- Linhartova dvorana Radovljica
- Gledališče Koper
- Špas Teater Mengeš
- Avditorij Portorož
- SNG Nova Gorica

LABODJE JEZERO

- Kongresni trg, Ljubljana
- Festival Lent

KONCERT OPERE IN BALETA SNG MARIBOR

- Panorama Ptuj
- Vila Vipovže, Goriška brda
- Gaj, Bresternica

PETER INVOLK

- Gledališče Koper

Simfonični orkester SNG Maribor v Avditoriju Portorož

Labodje jezero na Kongresnem trgu v Ljubljani

Labodje jezero na Festivalu Lent

Koncert v Dominikanskem samostanu na Ptuj

Peter in volk v Gledališču Koper

Opera in Balet na gostovanju

Tujina

ROMEO IN JULIJA

- Il Rossetti, Trst, Italija

STABAT MATER

- Teatro Colón, Bogota, Kolumbija
 - Auditorio del estado, Guanajuato, Mehika
- Teatro Ingenio, Los Mochis, Mehika

HOMMAGE A STRAVINSKY

- Teatro Colón, Bogota, Kolumbija
 - Auditorio del estado, Guanajuato, Mehika
- Teatro Ingenio, Los Mochis, Mehika

LEVA DESNA, LEVA DESNA

- Aleksandrinsko gledališče Sankt Peterburg, Rusija

SMRT V BENETKAH

- Teatro da Udine, Italija

TRUBADUR

- Oderzo, Italija

KONCERT OPERE IN BALETA SNG MARIBOR

- Kultursaal Lafnitz, Avstrija

Il Rossetti, Trst, Italija

Romeo in Julija, Trst, Italija

Teatro Colón, Bogota, Kolumbija

Stabat mater, Teatro Colón, Bogota, Kolumbija

Teatro da Udine, Italija

Stabat mater v Mehiki

Trubadur, Oderzo, Italija

Koncert, Kultursaal Lafnitz, Avstrija

Gostovanja drugih

Dnevi Sankt Peterburga v Sloveniji

1. GALA KONCERT ZVEZD
BALETA IZ SANKT PETERBURGA

1.

Konservatorij za glasbo in balet Maribor

2. PRODUKCIJA BALETNE ŠOLE

Koncert Big banda RTV Slovenija & VOX Arsane

3. SWING 'N' CHRISTMA

Nastopajoči:

Big Band RTV Slovenija,
vokalna skupina VOX ARSANA

Dirigent Lojze Krajncan

2.

3.

Ostale zanimivosti v letu 2018

Zbirka gledaliških listov

Plakati uprizoritev

Plakati koncertov

Velika mednarodna gostovanja
Baleta SNG Maribor

- Na enem največjih in najpomembnejših festivalov na svetu, 46. mednarodnem festivalu Cervantino v Guanajuatu v Mehiki, kjer smo izvedli baleta *Stabat Mater* in *Le Sacre du Printemps* v koreografiji Edwarda Cluga.
- Na 17. festivalu Dance Open v Sankt Peterburgu, v znamenitem Aleksandrinskem gledališču, smo uprizorili baletni večer sodobnih baletov z deli *Walking Mad* v koreografiji Johana Ingerja, *Hill Harper's Dream* v koreografiji Edwarda Cluga ter *Left Right Left Right* v koreografiji Aleksandra Ekmana.
- Na 16. Iberoameriškem gledališkem festivalu v Bogoti smo uprizorili baleta *Stabat Mater* in *Le Sacre du Printemps* v koreografiji Edwarda Cluga.

Sodelovanje na Kulturnem
bazarju 2018

Jubilejni, deseti Kulturni bazar je potekal 5. aprila 2018 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Ob jubileju so organizatorji pripravili bogat in zanimiv program strokovnega usposabljanja, katerega osrednja tema je bila Evropsko leto kulturne dediščine 2018, posebno pozornost pa so namenili tudi Cankarjevemu letu 2018 ter medgeneracijskemu povezovanju na področju kulture. S Kulturnim bazarjem, kjer združijo moči Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za zunanje zadeve, Slovenska nacionalna komisija za Unesco ter kulturne ustanove iz vse Slovenije, želijo doseči boljšo obveščenost o kulturni ponudbi v Sloveniji ter v strokovni in širši javnosti prebuditi interes za kulturno-umetnostno vzgojo oziroma za kulturo.

Sodelovanje na
Festivalu za tretje
življenjsko obdobje

Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) je edinstvena prireditev za starejše v Sloveniji in največja tovrstna prireditev v Evropi. Je prostor povezovanja, izmenjave idej in ustvarjanja, posvečen aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami. Na festivalu lahko vsakdo najde zase zanimive vsebine in načine, da izrazi svoje mnenje, najde nove poti k izboljšanju življenja starejše generacije in tudi druge usmeri na to pot. Vsako leto festival tako odpre vrata medgeneracijskemu sožitju, ustvarjalnosti in izmenjavi idej.

Ostale zanimivosti v letu 2018

Evropski abonma

V letu 2018 je že tretjič zaživel Evropski abonma, ki ponuja preišljen izbor iz produkcije SNG Maribor in HNK Zagreb.

Obe gledališči ponujata dramsko, operno in baletno predstavo, skupaj torej šest predstav, ki navdušujejo z odličnostjo, zanimivim konceptom, inovativnostjo in estetsko dovršenostjo.

Opera noč v Mestnem parku

S četrto operno nočo na promenadi mariborskega mestnega parka so Opera in Balet SNG Maribor in Društvo Ezlek v sodelovanju s sponzorji, partnerji in podporniki dogodka pripravili zdaj že tradicionalni koncert – Opera noč v Mestnem parku, kjer se je zbralo okrog 13.000 obiskovalcev.

Simfonični orkester SNG Maribor pod taktirko Simona Krečiča s solisti Rebeko Lokar, Sabino Cvilak, Petyo Ivanovo, Andrejo Zakonjšek Krt, Ireno Petkovo, Martinom Sušnikom, Jakijem Jurgcem, Juretom Počkajem in Renzom Zulianom je uprizoril nepozabno romantično noč ob veličastnem zaključku operne sezone.

Ostale prireditve v SNG Maribor

V okviru SNG Maribor

- Novinarske konference
- Predstave sezone
- Klub ljubiteljev Opere in Baleta
- Spremljalni program FBS
- Ogladi gledališča
- Pogovori
- Predstave opernih predstav

Koncerti

- Božični koncert mladih baletnih plesalcev – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncerti cikla Glas iz davnine
- Tradicionalni koncert Toti big band
- Ciciban poje in pleše – JSKD Maribor
- AFS Študent – Letni koncert, Zapleši.si
- Koncert ŽPZ NKBM
- Tromboniada – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert solistov in kitare – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert profesorjev – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Letna produkcija Plesne izbe Maribor
- Zaključni koncert – Zapleši.si
- Tekmovanje TUTI – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Letni koncert vokalne skupine Allegro – Skupnost vrtecev
- Letni koncert – II. gimnazija
- Koncert orkestror – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert maturantov – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert zborov – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert orkestror – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert – Glasbena matica
- Zaključni koncert – Center plesa
- Klavirski večer – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert ob 100-letnici obnove državnosti Republike Litve
- Letni koncert APZ Maribor z gosti
- Sozvočje prijateljstva – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Temetski klavirski večer – Konservatorij za glasbo in balet Maribor

Večerova osebnost leta

Podelitev Bob leta – ČZP Večer

Dobrodelne prireditve

- Koncert Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Maribor
- Koncert – Soroptimist International Maribor

Ostale prireditve

- Slovesnost ob 25-letnici UM Fakultete za zdravstvene vede
- Prireditev Srednje šole za gostinstvo in turizem
- Prireditev NKBM
- Prireditev Zavarovalnice Maribor
- Podelitev Bob leta – ČZP Večer
- Koncert skupine Lačni Franc
- Koncert Vlada Kreslina
- Koncert Massima Savića
- Koncert skupine MIZ
- Koncert Dunajskih dečkov
- Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku
- Kulturni večer invalidov Maribor
- Slovesnost ob spominskem dnevu generala Maistra – MO Maribor
- Poslovna skupnost OŠ
- Prireditev Pošte Slovenije
- Proslava ob kulturnem prazniku
- Slavnostna akademija ob prazniku – MO Maribor
- Slovesnost ob državnem prazniku
- Klasinčeve nagrade – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Evropski pesniški turnir
- Srečanje Telekoma Slovenije
- Predstave pesniške zbirke
- Predstave zgoščenke Harmonija
- Predstave knjige, biografije Milene Župančič
- Večerova osebnost Stajerske
- Zgodovinsko društvo Maribor – 25 let
- Peje in pesem v vzgoji – SD za glasbeno pedagogiko
- Sprejem Lions Kluba
- Produkcija BAAB
- Otvoritev razstave – M. Ficko, P. Pugelj, B. Z. Kovačič
- Prireditev III. gimnazije
- (Ne)Smisel življenja – Svetovni dan filozofije

Božični koncert mladih baletnih plesalcev Konservatorija za glasbo in balet Maribor

Koncert učencev Konservatorija za glasbo in balet Maribor

Koncert zborov Konservatorija za glasbo in balet Maribor

Koncert Massima Savića

Število dogodkov in obiskovalcev v letu 2018

	Število predstav oz. prireditev	Število obiskovalcev
DRAMA		
• Lastne predstave	241	44.943
• Gostujoči	18	3.772
Festival Borštnikovo srečanje	84	7.591
OPERA IN BALET		
• Operne predstave	78	42.801
• Baletne predstave	69	58.713
• Koncertna dejavnost	27	26.051
• Gostujoči	4	3.200
OSTALE PRIREDITVE	162	31.164
Skupaj	683	218.235

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV ZA LETO 2018 IN PRIMERJAVA Z DOSEŽENIMI REZULTATIV LETU 2018

4.1 DOSEŽENI REZULTATIV LETU 2018

Cilje, ki smo si jih v SNG zastavili v letu 2018 s programskim načrtom in s sanacijskim načrtom, smo izpolnili.

V naslednji tabeli prikazujemo rezultate poslovanja v letu 2018 v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 2017 in s planom 2018.

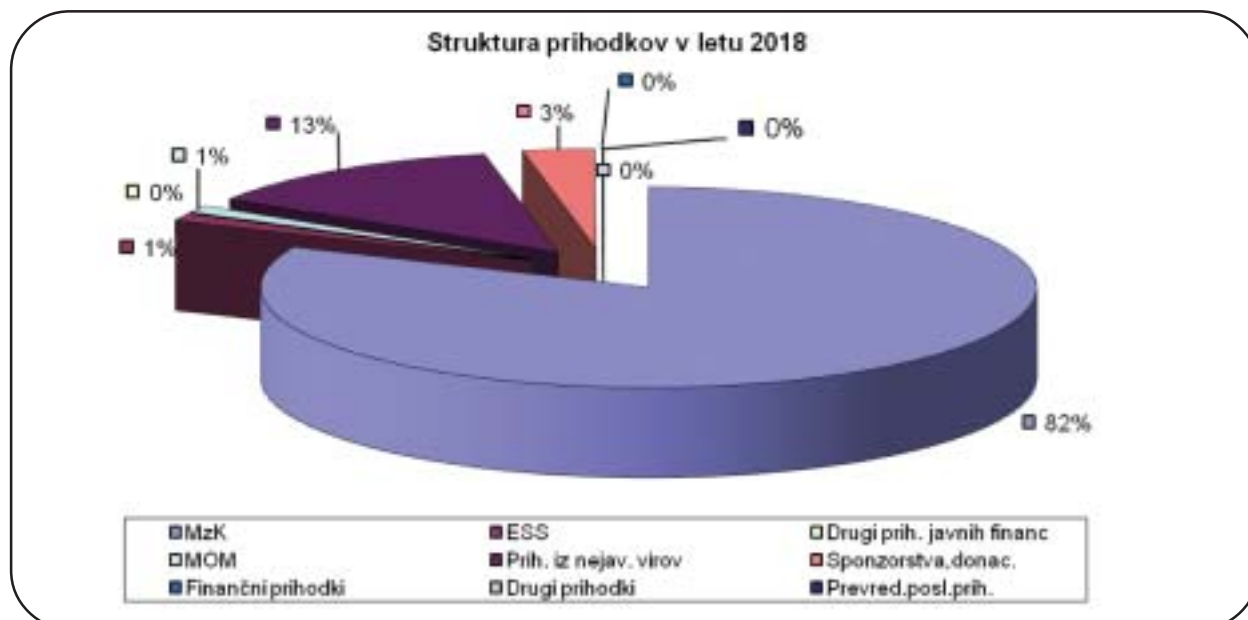
Tabela1 Poslovni izid SNG Maribor (v EUR)

OPIS	REALIZACIJA 2017	PLAN 2018	REALIZACIJA 2018	Struk. del. v %
1	2	3	4	5
I. PRIHODKI	13.292.681	14.300.078	14.058.347	100
MzK	10.883.657	11.423.778	11.466.839	82
ESS	54.891	160.000	167.413	1
Drugi prih. javnih financ	781			
MOM	165.998	166.000	166.000	1
Prih. iz nejav. virov	1.621.240	2.129.500	1.829.221	13
Sponzorstva, donacije	361.119	415.200	419.630	3
Finančni prihodki	60	600	129	0
Drugi prihodki	38.901		580	0
Pprevred. posl. prih.	166.034	5.000	8.535	0
II. ODHODKI	13.228.522	14.229.000	13.988.522	100
Material	516.971	520.500	559.963	4
Storitve	1.800.083	1.834.500	2.110.606	15
Storitve – AH	1.421.969	1.740.000	1.417.411	10
Stroški dela	9.468.698	10.106.000	9.870.437	71
Amortizacija				0
Rezervacije				0
Drugi stroški	4.503	6.000	6.742	0
Finančni odhodki	16.297	20.000	19.148	0
Drugi odhodki				0
Pprevred. posl. odhodki	1	2.000	4.215	0
PRESEŽEK PRIH.	64.159	71.078	69.825	0
PRESEŽEK ODH.	0	0	0	0
Davek od dohodka	15	1.000	0	0
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka	64.144	70.078	69.825	0
Presežek odhodkov z upoštevanjem davka	0	0	0	0

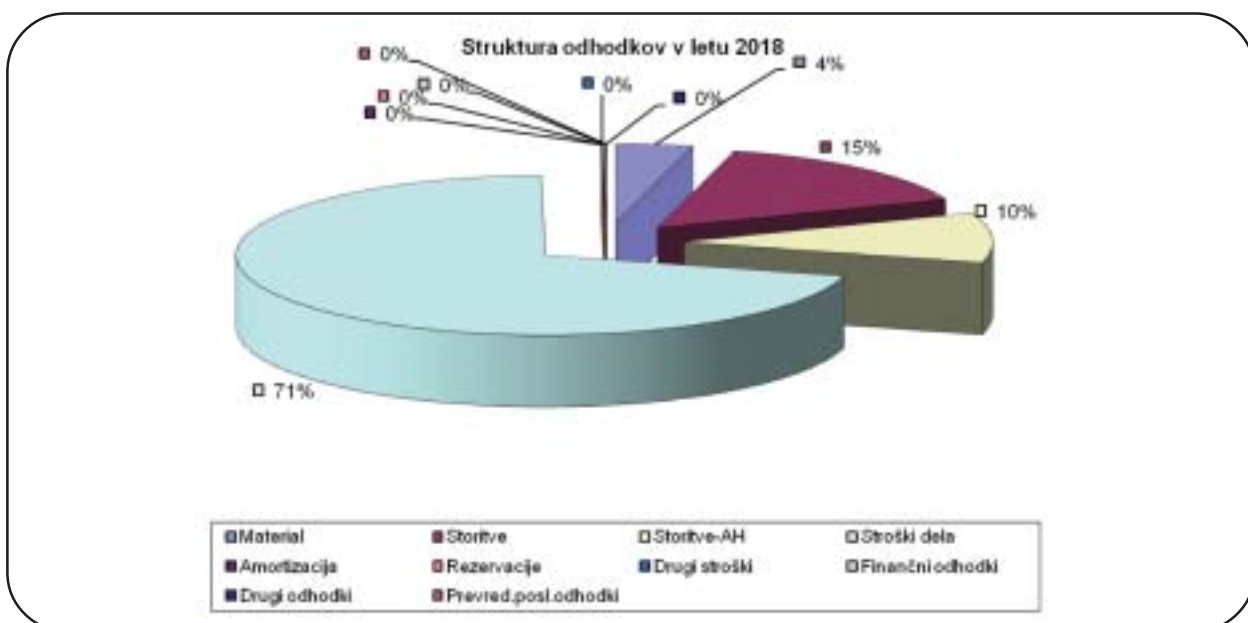
Poslovni izid je pozitiven in znaša 69.825 EUR. Doseženi prihodki in odhodki ne presegajo načrtovanih. V letu 2018 so bili doseženi prihodki v višini 14.085.347 EUR in ne presegajo načrtovanih za leto 2018.

Odhodki v letu 2018 so bili doseženi v višini 13.988.522 EUR in ne presegajo načrtovanih.

Slika 1 Struktura prihodkov v letu 2018

Slika 2 Struktura odhodkov v letu 2018

4.2 ANALIZA DOSEŽENIH REZULTATOV POSLOVANJA

4.2.1 Splošne ugotovitve za doseganje prihodkov

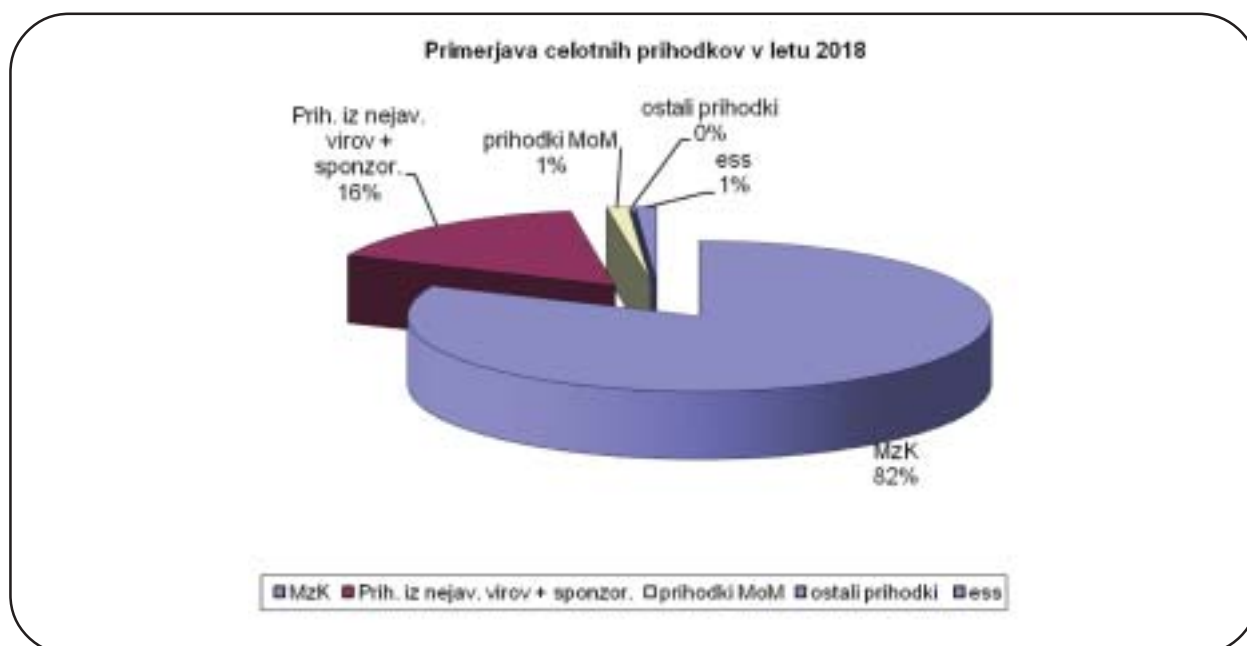
- Poslovni rezultat v letu 2018 je pozitiven, saj je Slovensko narodno gledališče Maribor ustvarilo 69.825 EUR pozitivne razlike med prihodki in odhodki. Program dela je bil v celoti izveden. Prav tako je poslovni rezultat v skladu s predvidenimi cilji sanacijskega načrta za leto 2018.
- Ministrstvo za kulturo RS je v letu 2018 financiralo Slovensko narodno gledališče Maribor v višini 11.466.839 EUR oziroma za 5,36 % več kot leto prej. V strukturi celotnega prihodka Slovenskega narodnega gledališča Maribor v letu 2018 znaša delež MzK 82 %.
- V letu 2018 je gledališče s prihodki iz nejavnih virov in s sponzorskim deležem v primerjavi s programskimi prihodki MzK vlagalo v program SNG Maribor – Drama, Opera, Balet v razmerju 60 : 40. Kljub težki finančni situaciji smo uspeli povečati sponzorska sredstva, ki so nekoliko višja glede na leto poprej.

4.2.2 Splošne ugotovitve za doseganje odhodkov

- Celotni odhodki v letu 2018 so višji za 5,75 % v primerjavi z letom 2017.
- Razlika doseženih odhodkov v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 je posledica višjih stroškov blaga, materiala in storitev ter višjih stroškov dela zaradi zakonskih sprememb.
- Najvišji znesek v strukturi odhodkov predstavljajo stroški dela, ki znašajo 71 % vseh odhodkov. Ta strukturni delež je v primerjavi z letom 2017 enak.

4.3 SPLOŠNE UGOTOVITVE

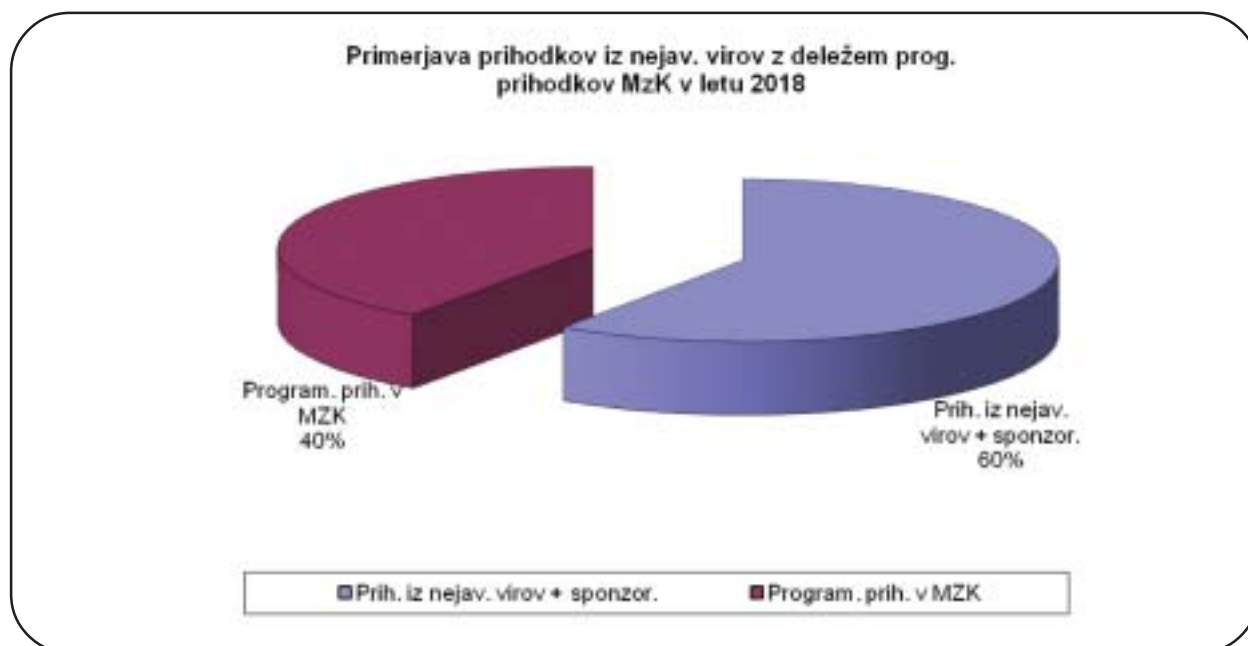
Slika 3 Primerjava celotnih prihodkov v letu 2018

Primerjava prihodkov iz nejavnih virov z deležem programskih prihodkov MzK po letih:

Leto	SNG	MzK
2009	55 %	45 %
2010	51 %	49 %
2011	47 %	53 %
2012	49 %	51 %
2013	50 %	50 %
2014	55 %	45 %
2015	52 %	48 %
2016	56 %	44 %
2017	59 %	41 %
2018	60 %	40 %

Slika 4 Primerjava prihodkov iz nejavnih virov s prihodka MzK v letu 2018

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

V letu 2018 sta se celotni program dela in financiranje delovanja javnega zavoda izvajala po finančnem načrtu in programu dela za to leto in v skladu s sprejetim sanacijskim načrtom 2017–2021.

6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU CILJEV PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA

Izvedeni Program dela 2018 je v skladu s kratkoročnimi načrti in v skladu z izvajanjem ciljev, zastavljenih v sanacijskem načrtu 2017–2021.

V letu 2018 smo poslovanje racionalizirali na nivoju načrtovanega. V letu 2018 smo izvedli pomembna baletna gostovanja v Kolumbiji in Mehiki (*Hommage à Stravinsky, Stabat Mater*); *Romeo in Julija* v Trstu; *Leva desna, Leva desna* v Sankt Peterburgu. S predstavo *Medeja* smo gostovali na špansko govorečem področju v Kolumbiji in poželi izjemni odziv medijev in strokovne kritike. Meščanom Maribora in vsem naključnim obiskovalcem smo že četrtrič podarili tradicionalen in brezplačen koncert opernih arij na prostem z naslovom »Operna noč v Mestnem parku«. Naši igralci in plesalci so prepričali tudi komisije za podelitve nagrad, tako smo prejeli nagrade Glazerjeve listine, priznanje DBUS in številne druge.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA

V Slovenskem narodnem gledališču Maribor zasledujemo standarde in merila po veljavni zakonodaji in kot jih pričakuje oziroma predpisuje MzK.

Prizadevamo si dosežati vedno višji strukturni delež prihodkov iz nejavnih virov v celotnem prihodku, in sicer z odličnim programom in s pripadnostjo zaposlenih v zadnjih letih kljub finančni krizi, predvsem pa kljub krizi duha in vrednot. Ta podatek je pomemben temelj za ocenjevanje naše uspešnosti. Prihodek iz nejavnih virov nam omogoča dodano vrednost pri izvajanju visokega nivoja umetniškega izvajanja zastavljenega programa. Zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev za maso plač smo primorani del prihodkov iz nejavnih virov, ki bi jih sicer namenili za program, vlagati v pokrivanje primanjkljaja za plače. V skladu s sprejetim sanacijskim načrtom 2017–2021 izvajamo zastavljene ukrepe: zagotavljanje likvidnosti, sporazumno smo zmanjšali že dospele obveznosti z večino naših dobaviteljev, povečali smo prihodke iz nejavnih virov, prav tako smo znižali programske materialne stroške in splošne stroške.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA – izjava (priloga)

V SNG Maribor obstajajo interna pravila in navodila delovanja na vseh področjih poslovanja. Za finančni nadzor sta odgovorna pomočnica direktorja za finančne zadeve in direktor, za nadzor nad poslovanjem pa direktor zavoda.

9 POJASNILA ZA PODROČJA, NA KATERIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ NISO BILI DOSEŽENI

Zastavljeni cilji, ki niso bili izpolnjeni, so: formiranje umetniških ansamblov za repertoarno gledališče – Opera (orkester, zbor) in Balet; ter tehničnega ansambla – kadrovska podhranjenost (tehnično osebje servisira program Drame, Opere, Baleta, Festivala Borštnikovo srečanje in zunanje prireditve; počasno zmanjševanje prekarnega dela, kar je posledica ZUJF-a); planiran EU projekt ESS; nerešena problematika na področju upokojevanja baletnih plesalcev; ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj. Plan nujno potrebnega investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme ni dosežen, saj nam ustanovitelj ni uspel zagotoviti vseh sredstev za nabavo tehnološke opreme, ki jo nujno potrebujemo za normalno in brezhibno izvedbo programa SNG Maribor – Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje.

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA

Slovensko narodno gledališče Maribor je s svojo lastno produkcijo Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje osrednje kulturno središče severovzhodne Slovenije. V 2018 smo izvedli projekte Drame, Opere, Baleta, simfonične koncerte in projekte Festivala Borštnikovo srečanje ter na naših odrih s tehničnim podporo gostili tudi veliko drugih dogodkov.

11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

11.1 POROČILO O UPORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Tabela 2 Opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v letu 2018 (v EUR)

Nabava opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po obračunskem toku v letu 2018			
OPREMA	DOBAVITELJ	DATUM PLAČIL	ZNESEK
I. OPREMA ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI			61.333,03
Fotokopirni stroj	Biromar d. o. o.	18. 7. 18	1.593,20
Škarjata dvigala – 3 kos	Kraus GmbH	30. 10. 18	10.000,47
Taski Swingo čistilni stroj	GC d. o. o.	30. 9. 18	585,10
Komandni pult	EL SIS d. o. o.	29. 11. 18	24.219,46
Reflektor LED IP67	BMled d. o. o.	17. 12. 18	2.613,66
Komandni pult	EL SIS d. o. o.	17. 12. 18	20.566,07
Likalna miza Kompakt Plus 3l	Oskar Štern s. p.	20. 12. 18	1.189,14
Avdio vmesnik za studio	Thomann GmbH	31. 12. 18	565,93

II. INFORMACIJSKI SISTEM			14.017,47
Macbook PRO	Istyle d. o. o.	18. 7. 18	1.674,20
Macbook PRO	Istyle d. o. o.	18. 7. 18	3.517,86
LTE Apple-Iphone	Telekom	20. 12. 18	860,40
Tiskalnik-Stimare CLS	Programski atelje A & Z d. o. o.	15. 6. 18	1.504,62
Računalnik HP Z240 TWR	EL SIS d. o. o.	29. 11. 18	6.460,39

III. DROBNI INVENTAR			6.358,18
Stoli	Velinac d. o. o., Zagreb	20. 12. 18	3.385,39
Pralni stroj	Mimovrste d. o. o.	26. 3. 18	397,74
Tiskalnik	Nam-tek s. p.	12. 4. 18	157,35
Računalnik HP	Nam-tek s. p.	22. 5. 18	190,97
Diski, USB multiport	Nam-tek s. p.	18. 6. 18	105,87
Računalnik HP	Nam-tek s. p.	10. 7. 18	476,41
Računalnik HP	Merkur d. d.	28. 6. 18	192,94
Računalnik HP	Nam-tek s. p.	10. 7. 18	212,35
Računalnik HP	Nam-tek s. p.	16. 10. 18	291,22
Računalnik HP	Nam-tek s. p.	6. 11. 18	268,54
Tiskalnik	Biromar d. o. o.	30. 11. 18	362,13
GSM-Huawei	Telekom d. d.	6. 11. 18	119,35
JBL zvočna postaja	Mimovrste d. o. o.	20. 12. 18	197,92

IV. LICENCE			5.286,18
Program Capture Quartet z licenco	EL SIS d. o. o.	29. 11. 18	5.286,18

V. ADAPTACIJA ZGRADBE			210.198,06
Meritve – po odločbi inšpekcije	Matrika ZVO d. o. o.	17. 12. 18	16.271,69
Harlequin – baletni pod	Triumf Split	29. 11. 18	8.348,20
Adaptacija prostora P2	ZGD Frka d. o. o.	29. 10. 18	22.464,13
Adaptacija prostora P1	ZGD Frka d. o. o.	29. 10. 18	24.228,57
Adaptacija – orkestralne dvorane FBS pisarne, stebri	ZGD Frka d. o. o.	29. 10. 18	20.651,58
Adaptacija – baletna dvorana	ZGD Frka d. o. o.	29. 10. 18	23.825,11
Adaptacija prostora P3	ZGD Frka d. o. o.	17. 12. 18	19.635,24
Adaptacija Kazinske dvorane	ZGD Frka d. o. o.		3.480,03
Usposobitev tovornega dvigala	Otis lift d. o. o.	17. 12. 18	6.765,92
Obnova hidravličnega dvigala	Otis lift d. o. o.	17. 12. 18	14.682,14
Vgradnja kontrolnika hitrosti – dvigalo	Otis lift d. o. o.	17. 12. 18	3.057,77
Vgradnja kontrolnika hitrosti – dvigalo	Otis lift d. o. o.	17. 12. 18	4.562,38
Restavracija kiparskega okrasja	Zavod za varovanje kulturne dediščine	17. 12. 18	42.225,30

SKUPAJ OPREDMETENA IN NEOPREDMETENA SREDSTVA	297.192,92
---	-------------------

11.2 ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE

Slovensko narodno gledališče Maribor sestavljajo organizacijske enote: Drama, Opera, Balet, Borštnikovo srečanje, Tehnika ter Skupne službe.

Na dan 31. 12. 2018 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor 292 zaposlenih, katerih delovna mesta so financirana iz državnega proračuna.

V letu 2018 smo ohranili število zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, in sicer tako, da smo zaradi 11 prenehanj zaposlitev realizirali 11 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nujne za nemoteno delovanje zavoda, prav tako pa smo zaposlili še 1 osebo na delovno mesto, ki je bilo nerealizirano v letu 2017.

V letu 2018 so se še bolj očitno pokazale negativne posledice varčevalnih ukrepov iz prejšnjih let in posledičnega zmanjševanja števila zaposlenih za 1 % na letni ravni. V preteklih letih smo z uveljavitvijo interventne zakonodaje in varčevalnih ukrepov občutno znižali število zaposlenih. Ti ukrepi so tudi negativno posegli v kadrovsko strukturo in kapacitete človeških virov v SNG Maribor, saj so zahtevali po eni strani sistematično zmanjševanje števila zaposlenih in njihovih stroškov, medtem ko je bilo treba zaradi obstoječega obsega in minimalnih izvedbenih standardov umetniške produkcije angažirati dodatne umetniške, strokovne in tehnične kadre iz drugih virov, praviloma s projektnimi zaposlitvami za izvedbo programa ter z angažmajem umetnikov na prostem trgu. Kadrovski primanjkljaj nadomeščamo z 20 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor pokriva iz nejavnih virov oziroma lastnih sredstev. Nadvse problematične razmere v domeni kadrovske strukture rešujemo tudi z izvajanjem projektov Evropskega socialnega sklada, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti – usposabljanje mladih – ter s sklepanjem pogodb o avtorskem delu z zunanjimi sodelavci, brez katerih ne bi bilo več mogoče izvesti programa.

11.2.1 Sestava zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču na dan 31. 12. 2018

11.2.1.1 Število zaposlenih po organizacijskih enotah

Tabela 3: Število zaposlenih na dan 31. 12. 2018

Organizacijska enota	Število zaposlenih	Odstotek
OE Drama	34	11,6
OE Opera	115	39,5
OE Balet	27	9,2
OE Festival Borštnikovo srečanje	1	0,3
OE Tehnika	97	33,2
Skupne službe	18	6,2
SKUPAJ	292	100

Slika 5: Odstotek zaposlenih na dan 31. 12. 2018

V OE Drama je bilo na dan 31. 12. 2018 34 zaposlenih, v OE Opera 115 zaposlenih, v OE Balet 27 zaposlenih, v OE Borštnikovo srečanje 1 zaposlen, v OE Tehnika 97 zaposlenih in v skupnih službah 18 zaposlenih. Umetniški ansambli predstavljajo 61 % delež vseh zaposlenih.

V primerjavi s preteklim letom se je število vseh zaposlenih povečalo za 1 delovno mesto, kar je posledica realizacije zaposlitve, ki je v letu 2017 nismo realizirali.

11.2.1.2 Sestava zaposlenih po statusu zaposlitve

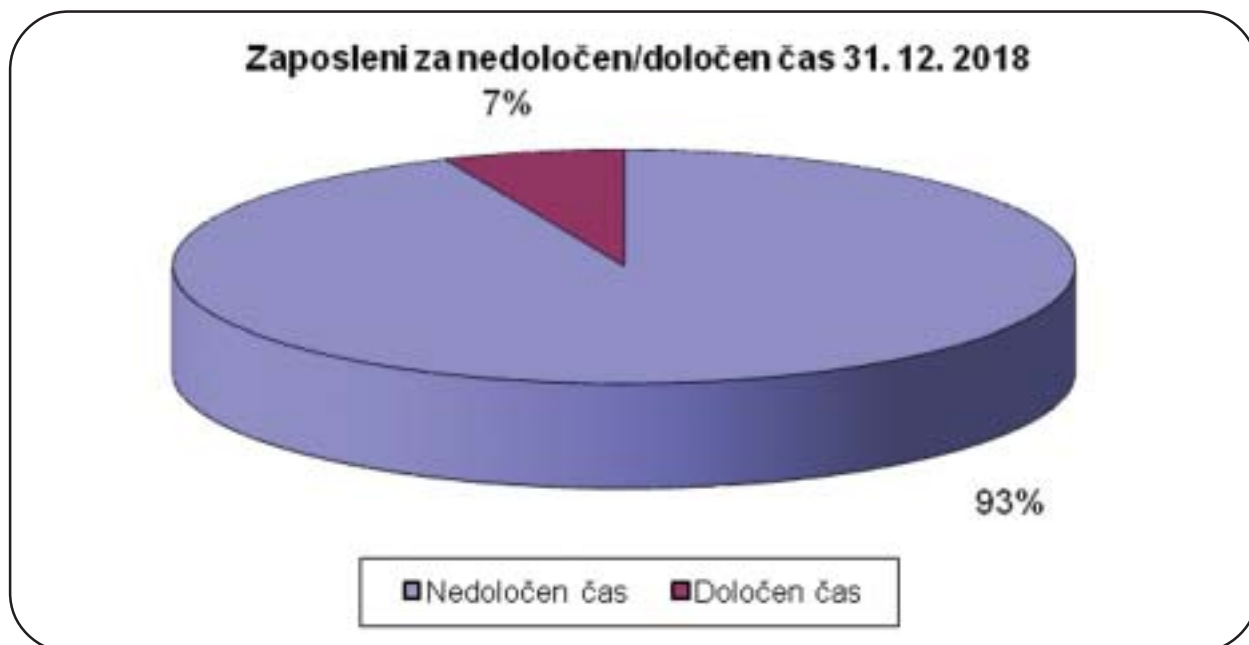
Razlogi za sklenitev delovnega razmerja za določen čas so nadomeščanja odsotnosti zaradi daljših bolezni, porodniškega in starševskega dopusta, zaposlovanja tujcev, opravljanja dela, ki je vezano na izvedbo repertoarja oz. programa sezone, ter povečan obseg dela.

Tabela 4: Sestava zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2018

Organizacijska enota	Število zaposlenih	Nedoločen čas	Odstotek	Določen čas	Odstotek
OE Drama	34	28	82,4	6	17,6
OE Opera	115	108	93,9	7	6,1
OE Balet	27	26	96,3	1	3,7
OE Festival Borštnikovo srečanje	1	0	0,0	1	100,0
OE Tehnika	97	93	95,9	4	11,8
Skupne službe	18	18	100,0	0	0,0
SKUPAJ	292	273	93,5	19	6,5

Največ zaposlenih za določen čas je v OE Opera, kar je posledica dejstva, da je v OE Opera zaposlenih največ tujcev, katerih zaposlitev je vezana na dovoljenja za zaposlitev in novo zaposlovanje mladih, ki nadomeščajo naše upokojene člane.

Slika 6: Odstotek zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2018

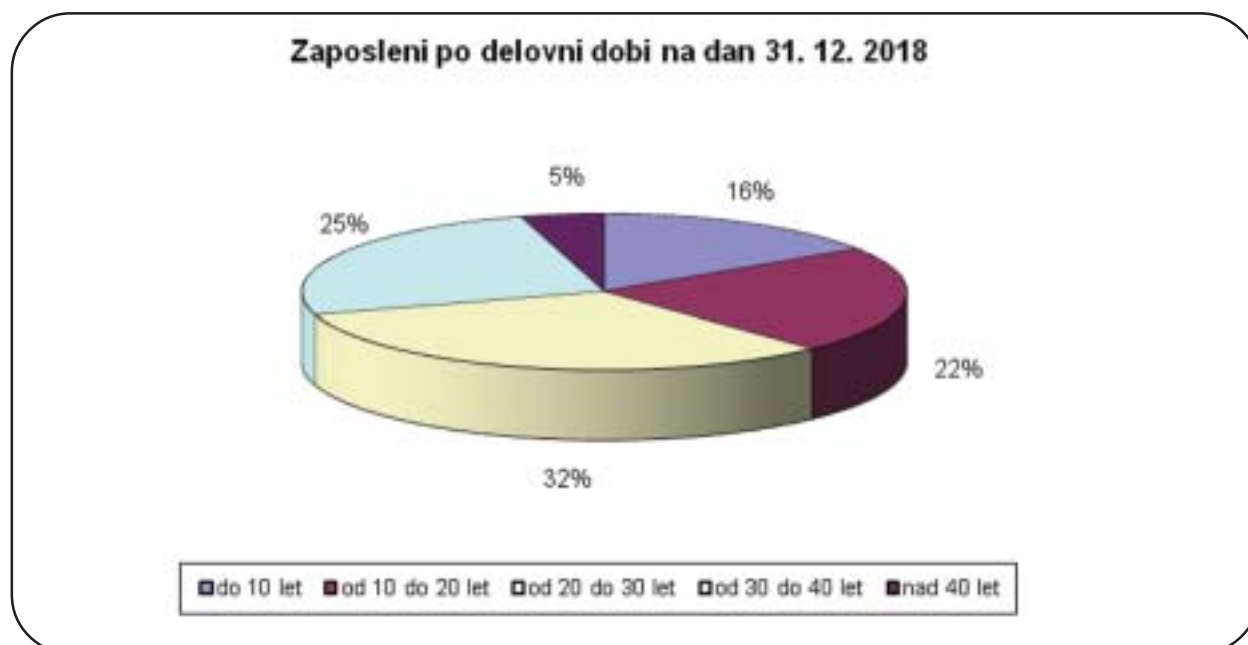
Na dan 31. 12. 2018 je bilo 19 zaposlenih za določen čas, kar predstavlja 7 % delež vseh zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. V primerjavi s preteklim letom se je delež zaposlenih za določen čas zmanjšal za 2 odstotka.

11.2.1.3 Sestava zaposlenih po delovni dobi

Tabela 5: Sestava zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2018

Delovna doba	Število zaposlenih	Odstotek
pod 10 let	46	15,8
od 10 do 20 let	65	22,2
od 20 do 30 let	94	32,2
od 30 do 40 let	74	25,3
nad 40 let	13	4,5
SKUPAJ	292	100

Slika 7: Odstotek zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2018

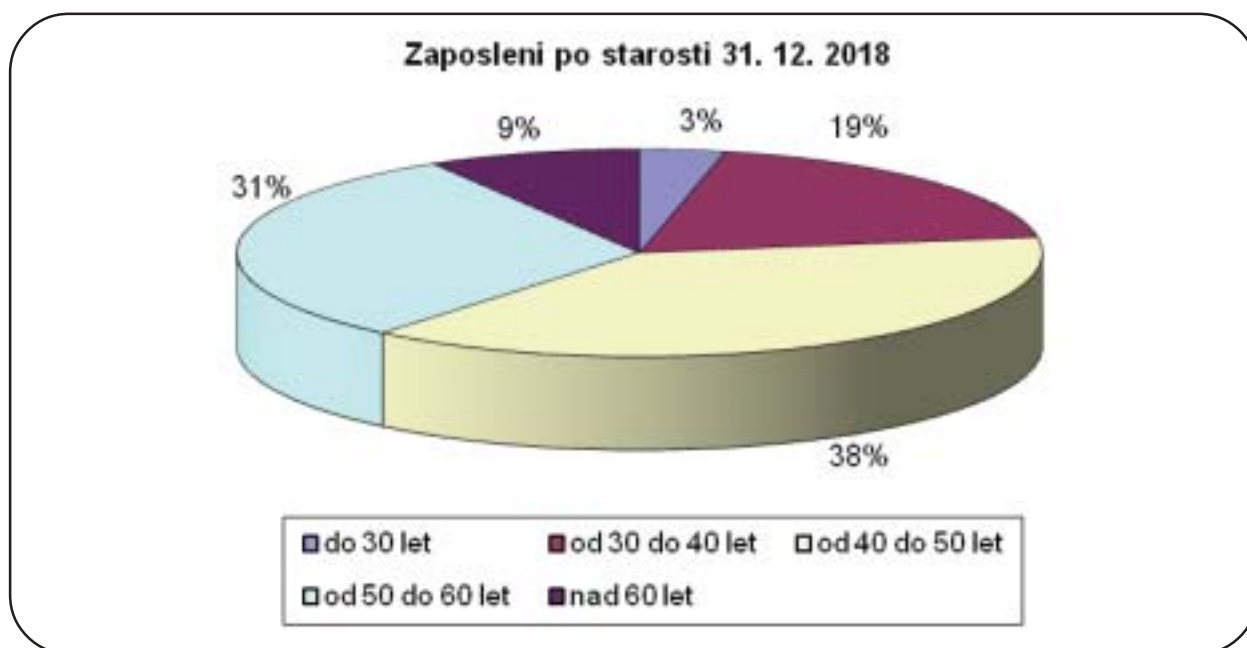
Glede na količino opravljene delovne dobe lahko zaposlene razporedimo v pet skupin. Največji delež zaposlenih predstavljajo zaposleni z delovno dobo od 20 do 30 let ter od 30 do 40 let, pri čemer predstavljajo skupaj kar 57 % delež vseh zaposlenih. V primerjavi s preteklim letom je moč zaznati povečanje števila zaposlenih, ki imajo več kot 40 let skupne delovne dobe, kar je posledica spremembe predpisov oziroma prenehanja veljavnosti ukrepov po ZUJIF-u. V letu 2017 so ti zaposleni predstavljali 3 % delež, medtem ko predstavljajo v letu 2018 5 % delež vseh zaposlenih.

11.2.1.4 Sestava zaposlenih po starosti

Tabela 6: Sestava zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2018

Starost	OE Drama	OE Opera	OE Balet	OE Festival Borštnikovo srečanje	OE Tehnika	Skupne službe	Vsi zaposleni	Odstotek
manj kot 30 let	1	8	0	0	1	0	10	3,3
od 30 do 40 let	9	25	6	0	16	0	56	19,2
od 40 do 50 let	12	30	17	1	41	11	112	38,4
od 50 do 60 let	8	35	4	0	36	6	89	30,5
nad 60 let	4	17	0	0	3	1	25	8,6
SKUPAJ	34	115	27	1	97	18	292	100,0

Slika 8: Odstotek zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2018

Največji delež zaposlenih predstavlja starostna skupina od 40 do 50 let, in sicer kar 38 % delež vseh zaposlenih. V primerjavi s preteklim letom je zaznati zmanjšanje zaposlenih v starostnem razponu med 30 in 40 leti ter hkrati porast starejših zaposlenih. Zaposleni v starosti nad 60 let predstavljajo kar 9 % vseh zaposlenih. Zaskrbljujoča je predvsem starost baletnih plesalcev, ki bodo zaradi spremembe zakonodaje o beneficirani delovni dobi baletnih plesalcev in vključitvi v Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije pri Kapitalski družbi leta 2001 dosegli pogoje za poklicno in starostno upokožitev pri pozni starosti. Od leta 2001 do vključno leta 2016 se je baletnim plesalcem štela doba s povečanjem 12/15 (prej in od leta 2017 se šteje 12/18).

To vmesno šestnajstletno obdobje predstavlja nepopravljivo škodo poklicu baletnih plesalcev, saj bodo dosegali pogoje za upokožitev v starosti, ko tega poklica fizično več nikakor ne bodo mogli več opravljati.

Zaradi neizpolnjevanja pogojev za upokožitev ostaja stanje zaposlenih v OE Balet nespremenjeno, medtem ko se posledično njihova starost povečuje in je v letu 2018 dosegla že povprečje 45 let. S staranjem baletnega ansambla in fizično nezmožnostjo opravljanja dela se povečuje število zunanjih sodelavcev, brez katerih baletni ansambel več ne more delovati.

11.2.1.5 Sestava zaposlenih po spolu

Tabela 7: Sestava zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2018

Organizacijska enota	Število zaposlenih	Moški	Odstotek	Ženske	Odstotek
OE Drama	34	17	50,0	17	50,0
OE Opera	115	65	56,5	50	43,5
OE Balet	27	12	44,4	15	55,6
OE Festival					
Borštnikovo srečanje	1	1	100,0	0	0,0
OE Tehnika	97	66	68,0	31	32,0
Skupne službe	18	4	22,2	14	77,8
SKUPAJ	292	165	56,5	127	43,5

Slika 9: Odstotek zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2018

Iz zgornje slike je razvidno, da predstavljajo moški večji delež (57 %) vseh zaposlenih kot ženske (43 %), kar velja pripisati predvsem razmeroma velikemu številu tehničnih kadrov (OE Tehnika) v SNG Maribor, ki jih praviloma opravljajo moški.

11.2.1.6 Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo

Tabela 8: Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo na dan 31. 12. 2018

Kategorije invalidnosti	Število zaposlenih
Invalid I. kategorije	1
Invalid III. kategorije	10
SKUPAJ	11

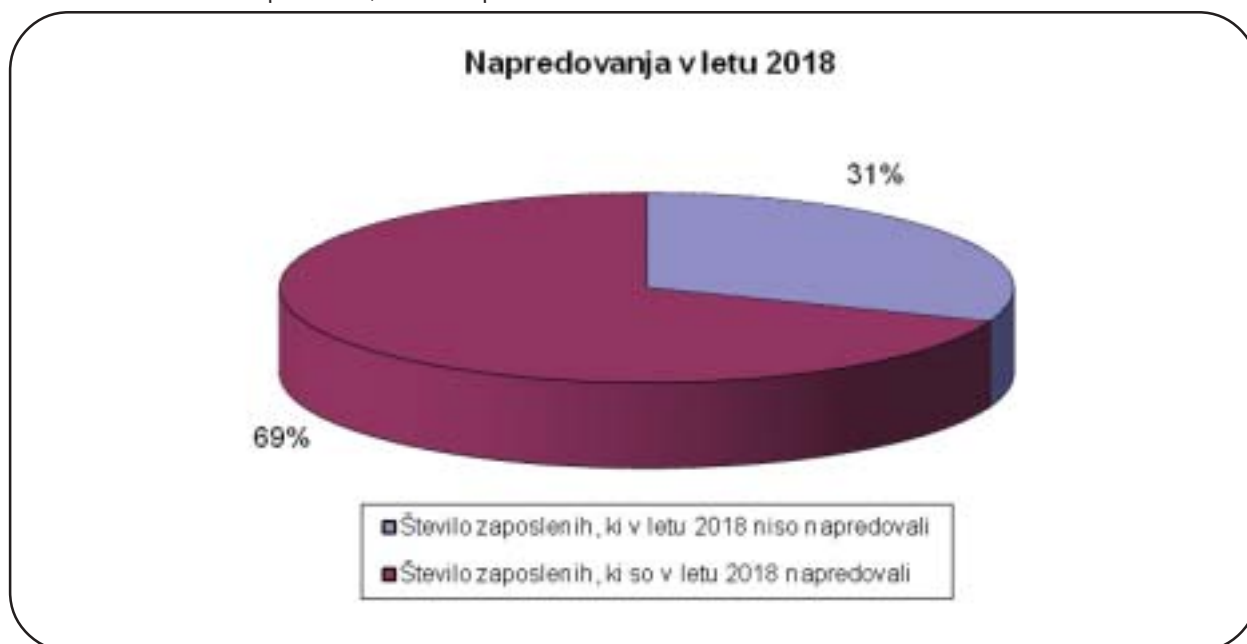
Na dan 31. 12. 2018 je imelo priznano omejeno delovno zmožnost 11 zaposlenih. Od omenjenih 11 posameznikov jih je imelo 10 priznano III. kategorijo invalidnosti, en zaposleni pa I. kategorijo invalidnosti.

11.2.2 Napredovanja zaposlenih

Tabela 9: Napredovanje zaposlenih v letu 2018

Organizacijska enota	Napredovanje	Odstotek
OE Drama	24	11,9
OE Opera	80	39,6
OE Balet	24	11,9
OE Festival Borštnikovo srečanje	0	0,0
OE Tehnika	58	28,7
Skupne službe	16	7,9
SKUPAJ	202	100

Slika 10: Odstotek zaposlenih, ki so napredovali v letu 2018

V letu 2018 je napredovalo 202 zaposlenih, kar predstavlja 69 % delež vseh zaposlenih. Največji delež zaposlenih, ki so napredovali, je v OE Opera, saj predstavljajo kar 40 % vseh zaposlenih, ki so napredovali.

11.2.3 Fluktucija

Tabela 10: Primerjava števila zaposlenih v letih 2017–2018

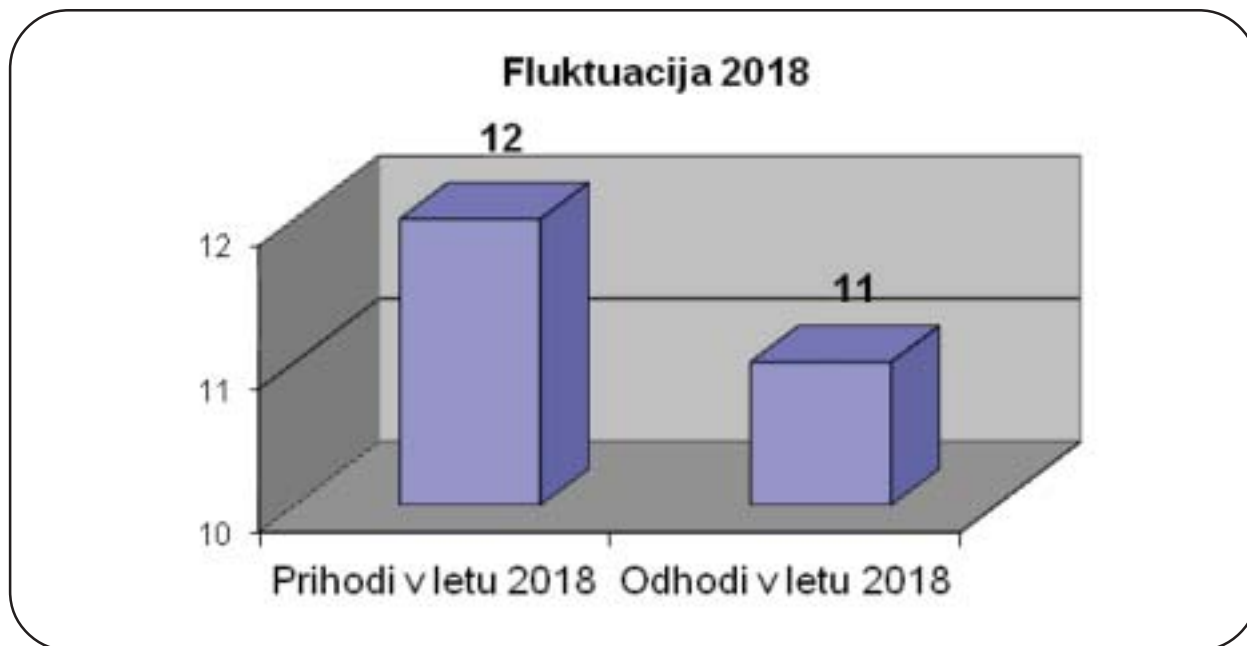
Število zaposlenih 31. 12. 2017	291
Prihodi v letu 2018	12
Odhodi v letu 2018	11
Število zaposlenih 31. 12. 2018	292

Slika 11: Število zaposlenih v letih 2017–2018

V letu 2018 smo upoštevali ukrepe in navodila ustanovitelja, da število zaposlenih ne sme presežati dovoljenega števila zaposlenih na dan 1. 1. 2018. V primerjavi z letom 2017 se je število zaposlenih na dan 31. 12. 2018 sicer povišalo za 1 zaposlitev, kar je posledica nerealizirane nadomestne zaposlitve iz leta 2017.

Slika 12: Fluktucija 2018

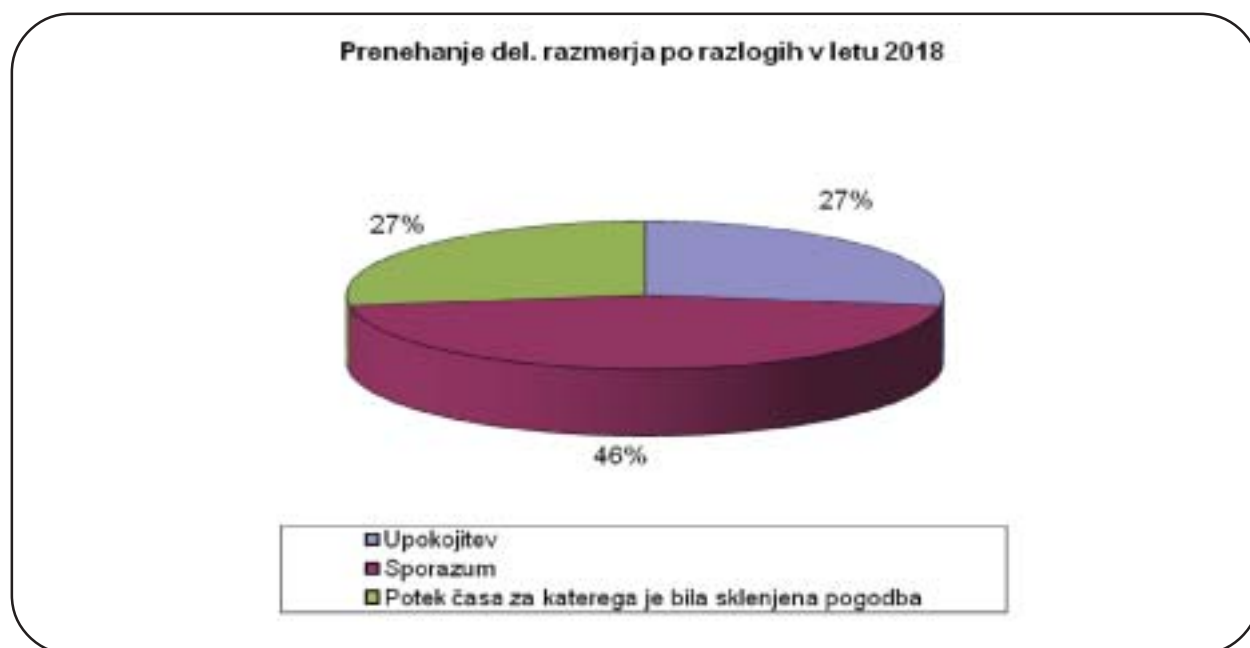
V letu 2018 je prenehalo delovno razmerje 11 zaposlenim. Realizirali smo 11 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nepogrešljive za izvedbo programa, ter 1 zaposlitev, ki je bila nerealizirana v letu 2017.

11.2.3.1 Prenehanje delovnega razmerja po razlogih

Tabela 11: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2018

Razlogi za prenehanje delovnega razmerja	Število zaposlenih	Odstotek
Upokojitev	3	27,3
Sporazum	5	45,4
Potek časa, za katerega je bila sklenjena pogodba	3	27,3
SKUPAJ	11	100,0

Slika 13: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2018

V preglednici je prikazano število odhodov zaposlenih v letu 2018. Razlogi za prenehanje delovnega razmerja so opredeljeni v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih in Zakona za uravnoteženje javnih financ. Največji delež prenehanj delovnega razmerja predstavljajo sporazumi, in sicer kar 46 % delež vseh prenehanj delovnega razmerja.

11.2.3.2 Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2018

Tabela 12: Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2018

Razlogi za prenehanje delovnega razmerja	Število zaposlenih	Odstotek
Državni proračun	292	89,8
Nejavni viri	19,2	5,9
Evropski socialni sklad	14	4,3
SKUPAJ	325,2	100,0

Slika 14: Zaposleni glede na vir financiranja na dan 31. 12. 2018

Na dan 31. 12. 2018 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor iz državnega proračuna financiranih 292 zaposlenih, 19,2 zaposlenih je bilo financiranih iz nejavnih virov, 14 zaposlenih pa je bilo financiranih iz Evropskega socialnega sklada.

Omejevanje števila zaposlenih in akutni deficit ustrezno izobraženih in usposobljenih človeških virov sta kot posledica javnofinančnih varčevalnih ukrepov iz preteklih let dejansko dosegla skrajni okvir in imata izrazito negativen učinek na kvaliteto in poustvarjalno raven umetniškega programa, ki ga je zaradi močne mednarodne konkurence in pomanjkanja ustreznih kadrov realno izredno težko ohranjati na primerljivi ravni. Kadrovski primanjkljaj nadomeščamo z 19,2 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor krije iz nejavnih virov oziroma iz lastnih sredstev. Nevzdržno situacijo glede pomanjkanja ustrezno izobraženih in usposobljenih človeških virov pa deloma rešujemo tudi z uspešnim kandidiranjem in s sodelovanjem v projektih Evropskega socialnega sklada »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021« ter Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti »Pridobivanje dodatnih znanj za mlade na področju kulturnih dejavnosti«. V okviru Evropskega socialnega sklada je bilo na dan 31. 12. 2018 financiranih 14 zaposlitev (11 zaposlitev v umetniških organizacijskih enotah Drame, Opere in Baleta ter 3 zaposlitve v OE Tehnika).

11.2.3.2.1 Evropski socialni sklad

V letu 2018 je Slovensko narodno gledališče Maribor začelo z izvajanjem projekta Evropskega socialnega sklada: »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«. Bistvo projekta je sofinanciranje zaposlitev na področju kulture, katerega namen je pridobitev in krepitev sposobnosti, znanj, veščin, spretnosti vključenih oseb ter dvig ključnih kompetenc, pri čemer se povečujejo njihove nadaljnje zaposlitvene možnosti. V okviru projekta smo v letu 2018 zaposlili 11 udeležencev različnih umetniških in strokovnih profilov.

V letu 2018 smo istočasno sodelovali pri izvajanju projekta Evropskega socialnega sklada, ki ga sofinancira Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. Namen projekta je sofinanciranje zaposlitev na področju kulture pri pridobivanju dodatnih znanj za mlade na področju kulturnih dejavnosti. V okviru projekta smo tako v letu 2018 realizirali 3 zaposlitve v OE Tehnika.

Tabela 13: Evropski socialni sklad

Organizacijska enota	Število zaposlenih
OE Drama	1
OE Opera	7
OE Balet	1
OE Tehnika	3
Skupne službe	2
SKUPAJ	14

Slovensko narodno gledališče Maribor je v letu 2018 v okviru projekta Evropskega socialnega sklada »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021« in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti »Pridobivanje dodatnih znanj za mlade na področju kulturnih dejavnosti« zaposlilo 1 gledališkega lektorja, 5 glasbenikov v simfoničnem orkestru, 2 pevca v opernem zboru, 1 baletno plesalko, 2 strokovna sodelavca v marketingu in 3 tehnične delavce.

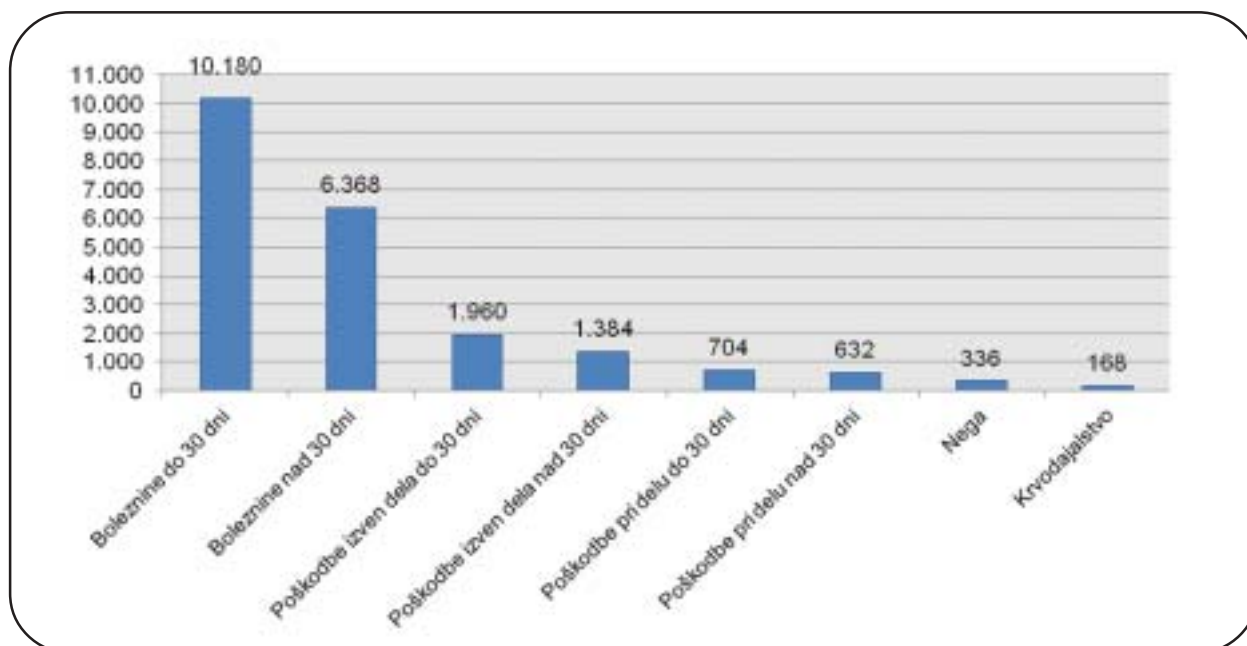
11.2.4 Bolniške odsotnosti zaposlenih

V letu 2018 je bilo v primerjavi z letom 2017 zaznati povečanje zadržanosti od dela zaposlenih zaradi bolniške odsotnosti. Leta 2017 je bilo obračunanih 19.036 ur zadržanosti od dela, medtem ko je bilo v letu 2018 obračunanih kar 21.732 ur zadržanosti od dela.

Tabela 14: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2018

Razlog zadržanosti	Ure	Odstotek
Boleznine do 30 dni	10.180	46,8
Boleznine nad 30 dni	6.368	29,3
Poškodbe izven dela do 30 dni	1.960	9,0
Poškodbe izven dela nad 30 dni	1.384	6,4
Poškodbe pri delu do 30 dni	704	3,2
Poškodbe pri delu nad 30 dni	632	2,9
Nega	336	1,5
Krvodajalstvo	168	0,9
SKUPAJ	21.732	100,0

Slika 15: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2018

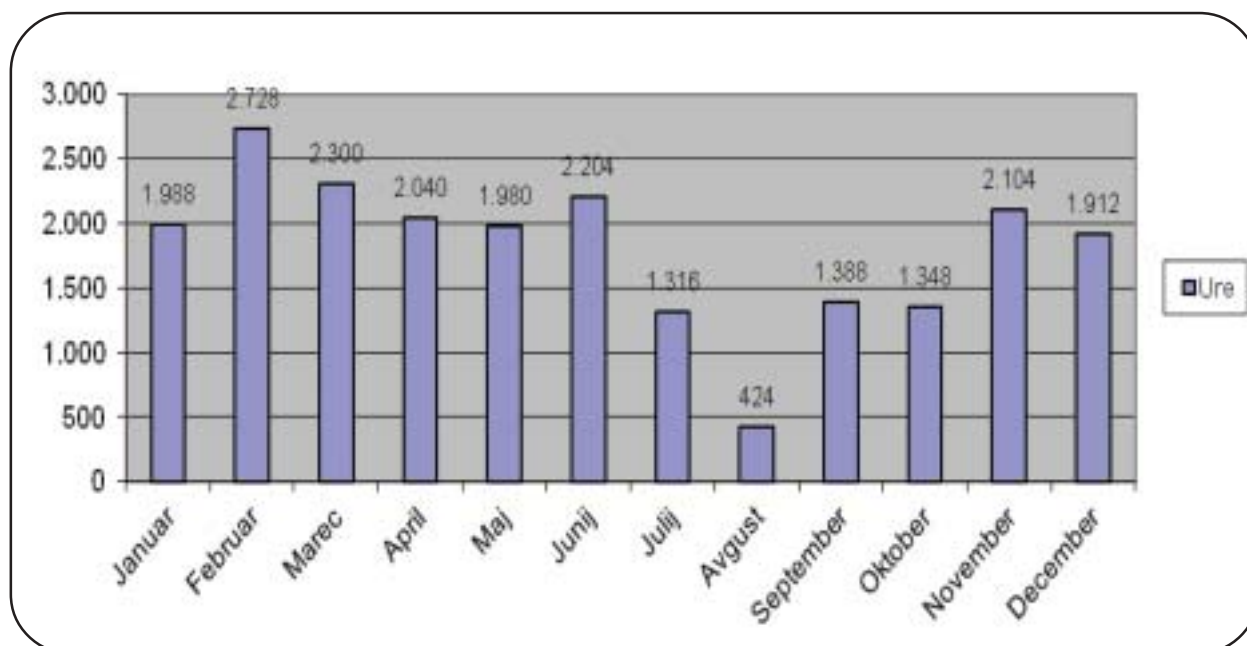

V letu 2018 je bilo skupaj obračunanih 21.732 ur zadržanosti od dela zaradi bolniške odsotnosti. Od tega predstavljajo največji delež – kar 47 % vseh zadržanosti od dela boleznine do 30 dni, kar ustreza 10.180 obračunanim delovnim uram. Najmanjši delež predstavljajo zadržanosti od dela iz razloga krvodajalstva – 168 ur, kar predstavlja zgolj 1 % vseh zadržanosti od dela.

Tabela 15: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2018

Mesec	Ure	Odstotek
Januar	1.988	9,1
Februar	2.728	12,6
Marec	2.300	10,6
April	2.040	9,4
Maj	1.980	9,1
Junij	2.204	10,1
Julij	1.316	6,1
Avgust	424	6,0
September	1.388	6,4
Oktober	1.348	6,2
November	2.104	9,7
December	1.912	8,8
SKUPAJ	21.732	100,0

Slika 16: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2018

Iz histograma je razvidno, da je bilo največ bolniških odsotnosti meseca februarja 2018. Najmanj bolniških odsotnosti je bilo v mesecu avgustu.

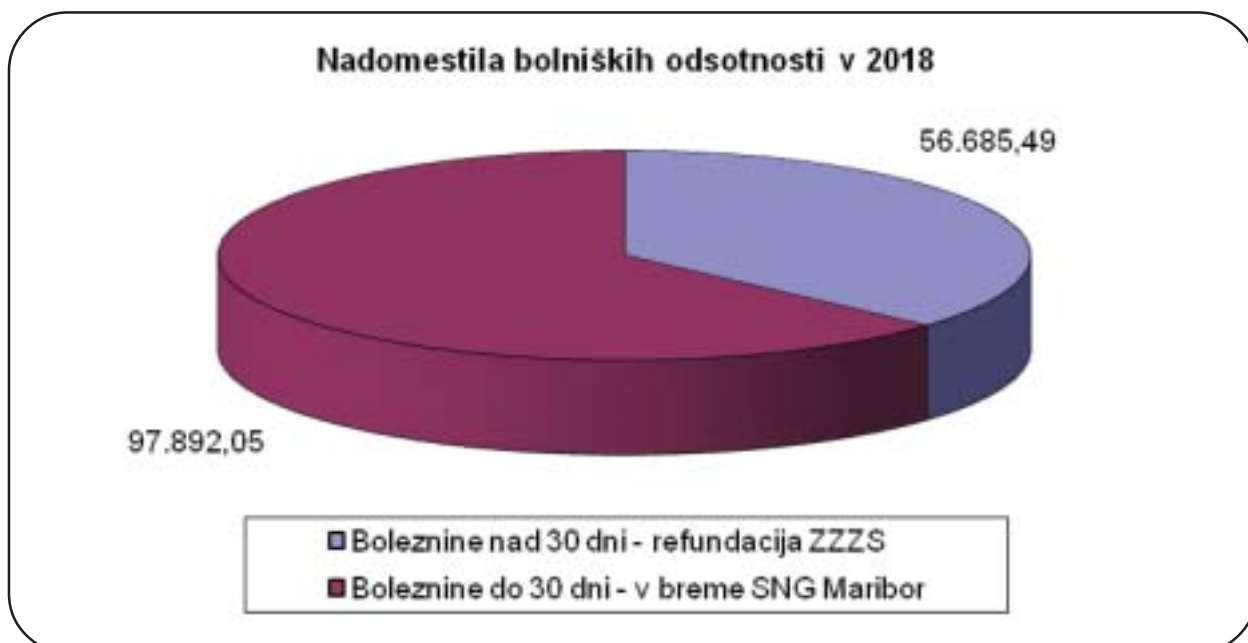
11.2.4.1 Nadomestila bolniških odsotnosti

V letu 2018 je bilo v primerjavi z letom 2017 izplačanih več nadomestil bolniških odsotnosti. V letu 2017 je bilo izplačanih skupaj 148.252,81 EUR nadomestil, medtem ko je bilo v letu 2018 izplačanih skupaj 154.577,54 EUR nadomestil. V letu 2018 je v primerjavi z letom 2017 zaznati povečanje izplačanih nadomestil v breme SNG Maribor.

Tabela 16: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2018

Organizacijska enota	Boleznine nad 30 dni – refundacija ZZZS	Boleznine do 30 dni – v breme SNG Maribor	SKUPAJ
OE Drama	101,96	8.532,38	8.634,34
OE Opera	12.688,20	41.020,73	53.708,93
solisti	0,00	5.199,15	5.199,15
orkester	10.319,47	22.022,56	32.342,03
zbor	2.368,73	13.799,02	16.167,75
OE Balet	0,00	815,68	815,68
OE Tehnika	43.554,56	42.520,66	86.075,22
Skupne službe	340,77	4.530,26	4.871,03
SNG – SKUPAJ	56.685,49	97.892,05	154.577,54

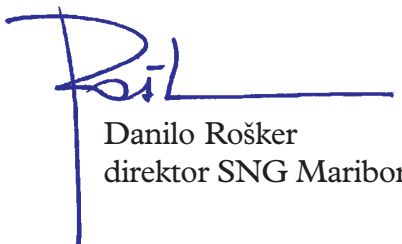
Slika 17: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2018

V letu 2018 je bilo izplačanih 154.577,54 EUR nadomestil bolniških odsotnosti, od tega je bilo 97.892,05 EUR izplačanih nadomestil v breme SNG Maribor. Nadomestila v višini 56.685,49 EUR, ki izhajajo iz bolezni nad 30 dni, smo dobili povrnjena od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije.

Slovensko narodno gledališče Maribor je moralo z namenom ohranjanja minimalnih standardov umetniškega programa ustrezno prilagoditi obseg dela v posameznih organizacijskih enotah Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje, Tehnika in Skupne službe, pri čemer se zaradi večstranskega in kompleksnega prepletanja dela umetniških, tehničnih in strokovnih kadrov srečujemo z vedno večjimi problemi, saj ostaja osnovni problem – zagotavljanje zadostnih kapacitet specifično usposobljenih in ustrezno izobraženih človeških virov – še vedno nerešen in ga bo treba v karseda kratkem času odpraviti s sprejetjem ustreznih ukrepov in s spremembo delovne zakonodaje.

Drastično omejevanje števila zaposlenih – potencialnih izvajalcev umetniškega programa različnih profesionalnih profilov – ima tako zaradi uresničevanja zelo negativen učinek na raven kvalitete izvedbe umetniškega programa. Omenjeno problematiko ustreznega upravljanja s človeškimi viri in z implementacijo kadrovske strukture, ki bi dejansko ustrezala vse višjim sodobnim umetniškim, strokovnim in tehničnim standardom, bo zato treba v karseda hitrem času reševati v konstruktivnem dialogu z ustanoviteljem – z Vlado in s pristojnim Ministrstvom za kulturo RS. V nasprotnem primeru lahko zelo kmalu pričakujemo drastični upad tako ustvarjalne kot poustvarjalne ravni izvedbe repertoarno raznolikega in zahtevnega umetniškega programa, s tem pa se pod vprašaj postavlja tudi uresničevanje javnega interesa na področju kulture in ne nazadnje tudi ustreznega nemotenega izvrševanja poslanstva SNG Maribor (Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje), ki bi ustrezalo minimalnim izvedbenim standardom.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

Letno poročilo so pripravili

Danilo Rošker
Aleš Novak
Aleksandra Hojnik
Jasna Rupar
Ana Vogrin
Andreja Hictaler
Alenka Smole
Nina Novkovič
Metka Lipovž
Darja Čížek
Maja Borin
Mojca Kolar
Sandra Požun
Benjamin Virč
Mojca Marič
Jože Vodušek

Fotografije

Arhiv SNG Maribor
Arhiv FBS
Tiberiu Marta
Damjan Švarc
Alan Kavčič
Slavko Rajh

Program financira

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Program sofinancirajo

Generalna pokroviteljica
SNG Maribor

Glavni pokrovitelj
Baleta

Generalna pokroviteljica
Simfoničnega cikla

**DRAMA
OPERABALET
MARIBOR**

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Investing *in a Cultural* Tomorrow
Investiranje v *kulturni* jutri